

Budapesti újság
T. c.

Postafiók 282.
Cs. p.

„Ujság” szerkesztősége

Beli Ujság

15. évfolyam

NOVISZÁD, 1934 január 14, vasárnap

II. szám

Az érem két oldala

Való igaz, hogy bizonyos tekintetben a XX század három évtizede alatt többet teremtet az emberi agy, mint a megelőző három évszázadban. Gondoljunk csak el, mekkorát nézne például Shakespeare, ha halottaiból feltámadván, megmutatná neki... megmutatná például neki a repülőgépet? Elhinné-e vajjon, hogy vagy egy tucat ember átrepülte már az óceánt, sőt átrepülte a gyengébb emberi nem is abból a fajtából, amelyből ő a Makrancos hölgyet, Juliát, vagy Desdemonát faragta.

Mi már semmin sem csodálkozunk. Az óceán átrepülése komoly és mély elmékben megmozdította azt a gondolatot, hogy az új ember, a repülő ember az északi sarkot és az óceánt legyőző, óránként kétszáz kilométert autombilozó, víz alatt hajzó ember a mechanikus konstruktőr, a motorember belefurja a maga testi mivoltát is a világegyetembe, a csillagok közé, a föld gyomrába, egy kozmikus emberfajtát szül, akinek képzelet, érzéletei, eszméi és érzései merőben különböznek a régítől. Pedig ez a régi ember, aki filozófián, zenén, költészetben, tudományon, szerelmen s egyéb ilyen megfoghatatlan dolgokon kérődzött, a múlt században az ember ideálja volt. Ma már túlhaladott ember. Nem ő a világtörténelem hőse, hanem a motorember, az elektrotechnikus, a légi artista, a feltaláló, a rekorder, a gépember, aminthogy az ember legdrágább kincse ma már nem a Kant filozófiája, Dante költészete, Shakespeare színháza, hanem a gép, amely már-már legyőzi magát az embert is, miután legyőzte a levegőt, a vizet, a tüzet és a földet.

Ha a középafrikai törpe nége-rek megpillantják a fehér embert, aki néhány száz lépésnyi távolságról megöli az oroszánt, felgyújtja az emberi kunyhókat, emberfeletti lénynek nézik s egy Robinson, aki ötvenévet átaludt valamely lakatlan szigeten, ha hirtelen egy rádiót hallgató emberrel találkoznak, tulvilági lényt sejtene, vagy legalább is varázslót és csodátévőt. Igenis, képzeljük csak el, mit szólna hozzá Robinson unokája, ha valahol az Atlanti óceán egy elhagyott szigetén meghallaná a Westminster-templom óraütéseit?

Le a kalappal a modern ember előtt! Nem csodálkozom, ha gögös és elvakult lesz és önmagában látja az ember ideálját. De bizonyára nem tévedek, mikor azt hiszem, hogy a modern embert nézve, rendesen csak az érem egyik oldalát vesszük szemügyre. Az érem szebbik oldalát. Mi azonban vessünk egy pillantást az érem másik oldalára is.

Az Óceánt átrepülő, a rádiózó,

a távolba néző gépember majdnem két évtizede a legnagyobb nyomorusággal küzd. Miután vasúti sinekkel és villamos dróthuzalokkal össze-vissza kötözte a földet, hajóival és mozdonyaival keresztül-kasul száguldj a vizeket és a kontinenseket, miután a gazdasági és kereskedelmi életet oly tökéletesen megszervezte, hogy Bombayban, Sidneyben, San Franciskóban, Párisban és Londonban egyszerre jegyzik a tőzsdei árfolyamokat, hogy az északamerikai vagy kanadai díszbédéken kaliforniai almát, indiai banánt és kínai fecskéfészket, Tókióban pedig tokaji bort, dán vaját és kanadai buzából készült kalácsot egy és ugyanazon időben tudnak feltálni, — két évtized óta nem tudja magát eltartani, éhezik és nyomorog, forradalmi testvérharcolokban gyilkolja egymást, valutaháboru-

kat üz, amelyekben száz és százmilliárdok mennek tönkre, huszonhatmillió munkanélkülit kénytelen ingyen eltartani, más huszonhatmilliót pedig csak arra használ, hogy begyakoroltatja velük a többi ember kiirtására szolgáló gépfegyverek használatát. Ha az ember ezeket a tüneteket nézi, kénytelen arra gondolni, hogy soha olyan kevés bölcseséggel nem kormányozták a világot, mint manapság, amikor egy négy és fél-esztendeig tartó háború tízmillió embert, egy szociális forradalom hárommillió polgárt és egy kínai éhség kétmillió proletárt küldött a másvilágra.

Nem tartozik ide, hogy mi az oka a világgazdasági válságnak, de az már idetartozik, hogy tiz esztendő óta a világ legnagyobb elméi folyton tanácskoznak, sűrűnek-forognak, találkoznak és táviratoznak, könyveket irnak és hírlapi nyilatkozatokat adnak, számíthatnak és tervezgetnek és nem

tudnak segíteni az emberiségen.

Az ember megdöbbenve kérde: hát ezért találtuk fel a tengeralattjárót, a drót nélkül való távirót, a hangosfilmet és a rádiót? Hát az az emberi agy, amely ilyen esodálatos teljesítményekre volt képes, képtelen kieszelni valamit, amivel az emberek mindennapi kényerüket, jólétüket, nyugalmaikat, lelkiük egyensúlyát és érzelmeviláguk szépségét visszaállíthatnák? Hogyan lehetséges ez? Az érem egyik oldala elbűvölően szép és az ember tehetségeinek mindenhatóágáról tesz tanúságot, a másik oldala pedig elképesztően szánalmas és tele van az emberi tehetlenség jeleivel.

Ugy látszik a paradicsomi átok alól nincsen kibúvó. Amit nyerünk a réven, elveszítjük a vámon. Amit az emberi lángelme az egyik oldalon teremt, azt lerombolja az emberi korlátoltság. Ez az érem két oldala.

A francia kamara nagy többséggel bizalmat szavazott a Chautemps-kormányának

A miniszterelnök követelte a közérkölcsök megszüldítésére vonatkozó törvényjavaslatok sürgős megszavazását

Párisból jelentik: A francia kamara Stavisky-vitája, kétnapos tárgyalás után tegnap a késő éjszakai órákban fejeződött be. Az elhangzott felszólalásokra válaszolva Chautemps miniszterelnök hangoztatta, hogy sürgősnek kell szavazni azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a közérkölcsök megszüldítése érdekében előterjeszteni óhajt. Távol áll tőle, hogy a legcsekélyebb mértékben is csorbítani igyekszik a sajtó munkásságának jelentőségét, de nem tekinthető újságíróknak olyan emberek, akik ártatlan embereket a sárba mártanak.

Sürgősen szükséges az igazságszolgáltatás és a bűnügyi rendőrség munkájának átszervezése,

ezt a kérdést azonban csak higgadt megfontolás alapján lehet rendezni és kerülni kell a hevenyészett rendszabályokat.

A vita során két napirendi javaslatot terjesztettek elő, egyet a jobboldal, egyet pedig a radikális szocialisták nevében. Chautemps miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány a jobboldal napirendi indítványát elutasítja és felvetette a bizalom kérdését.

A kamara 360 szavazattal 229 szavazat ellenében, a miniszterelnök álláspontját tette magáévá, vagyis a jobboldal napirendi indítványát elvetette és a kormány iránt bizalmát fejezte ki.

Ezután a radikális szocialisták napirendi javaslatának ügyében szavaztak, mégpedig két részletben. A javaslat első része kijelenti, hogy a köztársasági rendszer kötelessége az egész vonalon biztosítani a közélet erkölcsi megszüldítését és követeli az igazságszolgáltatás legszigorubb

fellépését.

A javaslatnak ezt a részét közfelemeléssel fogadták el.

A javaslat második része szerint a párt bizik abban, hogy a kormány kötelességét a felmerült kérdésekkel kapcsolatban teljes mértékben megteszi. Ennél a pontnál a kamara 376 szavazattal 205 szavazat ellenében másodikban is bizalmat szavazott a kormányának.

Versaillesből jelentik, hogy a radikális szocialisták ottani ülésén súlyos incidensre került a sor. Mintegy hatvan főből álló királypárti csoport behatolt az ülésterembe tört-zuzott,

széklábakkal, asztaldarabokkal ütni-vern kezdték a jelenlevőket

Nagy rendőri készültség vonult ki és nehéz munkával helyreállította a rendet.

Stavisky 3 millió dolláros életbiztosítást kötött

A biztosítás öngyilkosság esetére is érvényes

Párisból jelentik: A rendőrség tegnap négy órán át kihallgatták Stavisky özvegyét. Az Echo de Paris értesülése szerint Staviskyné részletes adatokat közölt férje ismeretségéről és baráti köréről. Vallomása hirszerint több o-

lyan politikusra és pénzemberre terhelő, akiknek nevét eddig nem emlegették az ügyben.

Az új vizsgálat során kiderült, hogy Stavisky három esztendővel ezelőtt egy angol biztosító társaságnál

három millió dolláros életbiztosítást kötött.

Az ilyen szerződéseknél szokásos kikötés szerint Stavisky életbiztosításának összege öngyilkosság esetén is kifizetésre kerül.

HALLO

London

A Daily Herald szerint az admirális sikeres kísérleteket folytat rádió útján kormányozható torpedónaszáldal, amely vo' taképpen nem más, mint óriási, irányítható torpedó. Az új rendszerű torpedó minden személyzet nélkül óránként 40 tengeri csomó sebességgel halad, nagymennyiségű robbanóanyag-szállítmányt visz, amely felrobban, mielőlt a torpedó orra a célpontba ütközik.

Az angol fővárosban szegényes viszonyok között meghalt Anna Virutova, az utolsó orosz cárné híres udvarhölgye. Virutova ápolónői minőségben került a cári családhoz, de annyira megkedvelték, hogy rövidesen valósággal családtagnak tekintették. Az udvarhölgy befolyását politikai kérdésekben is érvényesítette. A forradalom után börtönbe vetették, de később sikerült külföldre menekülnie és akkor Londonban telepedett meg. Anna Virutova egy orosz tengerész-tisztnek volt a felesége.

Róma

Az olasz fővárosban magyar női kvartett hangversenyeznek, amely olyan sikert ért el, hogy a rómi rádió is fellépteti ma délután fél 4 órakor.

Newjork

A bíróság vádat emelt Thomas Edít 45 éves magánzónó, Thomas volt szenátor leánya ellen, 3000 dollár értékű arany érméi miatt. A döntés nagy elvi jelentőségű, mert az aranybeszállítás törvényes voltának első hivatalos elismerése.

Varso

Kállay Miklós magyar földművelési miniszter többnapos vadászat után Bácsba utazott. Kállay miniszter lengyelországi tartózkodása során tárgyalásokat folytatott a magyar-lengyel kereskedelmi forgalom élénkítéséről.

Bukarest

A román nemzeti bank szigorú rendelkezéseket adott ki a devizaellenőrzés fokozása érdekében. Rájöttek ugyanis, hogy az exportdevizának alig 50 százalékát szolgáltatták be. Valamennyi vámhivatalt utasi ották, hogy minden exportnál állapítsák meg, hogy az árat megfélélt-e tüntették-e fel.

Párizs

Az elmúlt éjjel 85 esztendőskorában meghalt De S. L. e, volt külügyminiszter. De S. L. e 1911-ben a Cailleaux kormányának volt a külügyminisztere, 1919-ben a szenátus külügyi bizottságának elnökévé, 1924-ben pedig a szenátus elnökévé nevezték ki.

A Stavisky ügyben kompromittált Bonneure képviselő mentelmi jogát a kamara felüggesztette. A képviselőt tegnap letartóztatták és Bayonnéba szállították, ahol a Stavisky ügy vizsgálata folyik.

Lipce

A hatóságok megengedték, hogy a kivégzett és eltemetett Van der Lubbe holttestét családja exhumáltsa és Hollandiába szállítsa.

Budapest

Tegnap délután a Ferenc József rakparton a Lámpaoszlopnak robbant egy magánautó. A kocsiiban ülő Haasz Jenő gyárigazgató és Fogarassy György pénzügyi fogalmazó súlyosan megsérült.

Papp Szabó Károly, a mezőkeresztési kerület kormánypárti képviselője lemondott mandátumáról. A kerületben az új képviselőválasztást rövidesen kiírják.

Noviszádiak Pesten a METROPOLBA szállnak!

Rákóczi-út 58.

150 kényelmes, modern szoba, hideg-meleg folyóvízzel, telefonnal, központi fűtéssel, rádióval és csengők helyett elektromos fényjelzéssel. Patinásbiru, kiváló konvha. Az étteremben hangulatos cigányzene. Virágokkert.
Szobák 4 penzótól! Telles penzlo 9 penzótól!

A La Manche csatornába zuhant egy ismeretlen repülőgép

A gép nyomaita ut eltűnt a hullámokban. utasait nem találták meg

Londonból jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt tegnap reggel a La Manche csatornában. A csatornában haladó hajók és a part járőreket arra kelték figyelmessé, hogy egy utasszállító repülőgép a csatornában főlött megbillent, majd kétszer

megfordult a levegőben és a tengerbe zuhant. A hajók nyomban teljes gőzzel siettek a szerencsétlenség színhelyére, a mentőcsónakok egész tömege indult el, hogy megmentse a gép utasait. A repülőgép azonban nyomtalanul el-

tűnt a hullámokban, a hajók és mentőcsónakok az esti órákig hasztalan kutatottak a gép utasait után. Megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy a lezuhant repülőgép milyen vállalathoz tartozott.

Az oromi gyilkosság a szuboticaai törvényszék előtt

Igen érdekes ügyet tárgyalt tegnap a szuboticaai törvényszék Társas Alekszandar büntető tanácsa. Gojkov Milorád oromi vasúti őr és Cvijanov Géza oromi földműves ültek a vádlottak padján, akik ellen szándékos emberölés címén vádat az államügyész. Gojkov Milorád a múlt év november 16-án ittasan betört Fodor Bálint vendéglőjébe, ahol mulatozás közben összeszólalkozott Csamprág Milossal. A veszekedés a zenészek miatt történt, mivel Csamprág nem volt hajlandó a zenészeket átengedni Gojkovnak, aki nemsokára elhagyta a kocsmahelyiséget. Csamprágék to-

vább mulatoztak. Gojkov pár peremulva visszajött töltött fegyverrel a kezében és Csamprágra támadt, akinek azonban sikerült elmenekülnie. Az ittas Gojkovot barátja, Nyilas Lajos próbálta megfékezni, de Gojkov durván előlkte magától, majd rásütötte a fegyvert. Nyilas a lövés után öszszeesett és pár nap mulva a kapott súlyos sérülésbe belehalt. A tegnapi tárgyaláson Gojkov Milorád beismerő vallomást tett, de azzal védekezett, hogy nem akart senkit megölni, a fegyver véletlenül sült el és sebesítette meg halálosan legjobb barátját. Cvijanov Géza, a másodrendű vád-

lotti, aki a kocsmába vitte Gojkovnak a fegyvert, elmondta, hogy együtt ivott az este Gojkovval, aki erősen ittas volt. Nótázni kezdtek, majd szóváltás támadt a két asztaltársaság tagjai között. Eközben küldte őt Gojkov haza a fegyverért, amit ő át is adott az uton Gojkovnak. Ezután kihallgatták Csamprág Milos oromi földművest, aki terhelő vallomást tett az elsörendű vádlott, Gojkov ellen. Elmondta, hogy a veszekedés után Gojkov fegyverrel tért vissza a kocsmába és amikor ő megszökött, Gojkov Nyilasra lött.

Németországban megszűnik a szövetséges kormányok rendszere

Hitler kancellar egységes államná alakítja át a német birodalmat

Londonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai tudósítójának értesülése szerint Hitler kancellár rövidesen megkezdi annak a tervnek megvalósítását, hogy a német birodalmat a szövetséges államokból egységes birodalomná alakítsa át.

Az első lépést a kormány a

biroalmi gyűlés összehívása után teszi meg,

amikor is betérjeszti a tartományi országgyűlések eltörléséről törvényjavaslatot. Ezt a rendelkezést rövidesen követni fogja a szövetséges kormányrendszer megszüntetése.

Teljesen tehermentesítették Szubotica város ingatlanait

Szubotica város újabb tíz millió kölcsönt kap, amelyet tíz év alatt törleszt

Beográdból jelentik: Ivkovic Ivandekics Mirkó Szubotica város polgármestere tegnap Beográdban tartózkodott és a nap folyamán eljár az illetékes mi-

nisztériumokban abból az alkalomból, hogy Szubotica város ingatlanait sikerült teljesen tehermentesíteni és kiegyenlíteni azokat az adósságokat, ame-

lyeket a város még 1918 előtt vett fel különböző pénzeszoportoktól.

Ivkovic Ivandekics polgármester ez alkalommal fogadta a Reggeli Újság beográdi munkatársát és az alábbi érdekes nyilatkozatot adta:

A mai napon sikerült Szubotica város ingatlanait teljesen tehermentesíteni. Ezzel kapcsolatban eljárta az illetékes minisztériumokban, az egyes osztályvezetőknel, akik örömmel vettek a tehermentesítésről tudomást. Ezzel most lehetőség nyílt arra, hogy Szubotica városa újabb kölcsönt vehessen fel. Ez az újabb kölcsön 10 millió dinárt tenne ki, amelyet a város 10 év alatt törlesztene le. A kölcsönt első helyen Szubotica város ingatlanaira tábláznák be és pedig elsősorban a 8.000 hold területű városi érett erdőre, azután a városi mintagazdaságra és a város többi ingatlanára szükség szerint.

A kölcsön felvételével sikerülni fog az aszfaltozás kérdésének rendezése, másrészt pedig különböző pénzügyei elintézése. Az érdeklét minisztériumok, mint a belügyminisztérium és a pénzügyminisztérium feltétlen erkölcsi támogatásukat ígérték és mielőlt időszere lesz a kölcsön felvétele érintkezésbe lépnek a beográdi pénzügyintézetekkel a kölcsön perfektuálása érdekében.

A román kormány erélyes intézkedéseket fogantat az államellenes propaganda megfékezésére

A diákok nem lehetnek tagjai fegyveres szervezeteinek és nem tarthatnak népgyűlést

Bukarestből jelentik: A román kormány erélyes intézkedéseket fogantat az állam rendjének megvédése és az államellenes propaganda megfékezésére érdekében. A rendelkezések végrehajtását a politikai, katonai, egyetemi és iskolai hatóságokra bízta.

Az intézkedés első része az egyetemi fegyverrel biztosítására irányul.

A diákoknak megtiltja, hogy fegyveres szervezetek tagjai legyenek, hogy népgyűlést tartanak, részvegyenek az egyetemi hatóságok engedélye nélkül.

A közoktatási és hadügyminiszter együttesen rövid időn belül törvényjavaslatot készítenek elő a katonai szolgálatot megelőző gyakorlatokról, hogy így megszi-

lárduljon a rend és a fegyelem az új nemzedékben. Lépéseket tett a kormány az egyetemi hatóságoknál, hogy hathatósan támogassák a béke és nyugalom légkörének megteremtését.

A román igazságügyminiszter el készítette az állam és társadalom rendjének fokozott biztosításáról szóló törvényjavaslatot.

Dancevo város népesebbé statisztikája az elmúlt évszázadban

A Délbánság centrumának, a 22.000 lakosú nagy kereskedelmi és ipari központnak, Dancevo városának múlt évi népesebbé statisztikája a következő érdekes adatokat tartalmazza a hű képét festi a születési, halálozási és házassági arányszámokról.

Születések: 1923-ban 482, 1932-ben 531, tehát a csökkenés 49. A 482-ből 267 fiú, 215 leány. A megszületések száma ötvenkettővel nagyobb a leánygyermekéknél. Ennek a generációnak a leányai ugy husz év múlva igen kapósak lesznek Dancevoon.

Házasságon kívül született 67 gyermek és az összes újszülöttelekből még az elmúlt évben meghalt 65, tehát 13 százalékos.

Halálozások: 1933-ban 494, 1932-ben 555, tehát a csökkenés 61, több mint 12 százalék, ami annál kedvezőbb, mert 21 a háboruban elesett bejegyzés csak utólagosan a múlt évben lett eszközölve.

Nagy a 10 éven aluli gyermekhalandóság: 101, tehát több mint 20 százalék. Az elhaltak közül a 90. évet meghaladta 4, a 100 évet pedig egy, ami azt mutatja, hogy Dancevoon az emberek nem is oly ritkán matuzsálemi kort is elérnek.

A legnagyobb aratása volt a tuberkulózisnak: 52, vagyis több mint 10 százalék. Utána a ráknak: 34, tehát 8 százalék. Szerencsétlenség áldozata lett 9 öngyilkos lett 7, gyilkosság áldozata lett 1.

Házasságok: 1933-ban 149, 1932-ben 151. Csökkenés 2, ami a mai nehéz megélhetési viszonyok között még szinte csodálatos.

Egy éjszaka a háztetőn

Február 1-én tartják a noviszádi újságírók vidám estijüket

A noviszádi közönséget, amely szereti a friss mulatságot és szórakozást, ez évben újból az a kellemes meglepetés éri, hogy a noviszádi újságírók vidám estét rendeznek számára. Az idei újságíróest, amelyet február 1-én tartanak meg, a valódi, hamisítatlan februári hangulat jegyében fog lezajlani és éppen ezért kapta az „Egy éjszaka a háztetőn” elnevezést.

A február ugyanis a farsang, a mulatságok és a macskák ünnepeinek hónapja és így mi sem természetesebb, mint hogy az „Egy éjszaka a háztetőn” című hangulatos újságírómuri kellemes hangulattal, vidám, gondatlan és friss humorral tölti meg a mulatság termét.

A Szloboda szálló nagytermet erre az alkalomra egészen különlegesen díszítik és rendezik, hogy a művészi dekoráció valóban a „háztetőn” való tartózkodás hangulatának kellemes illúzióját keltse a közönség körében. A terem kívül, amely egymagában is élményt jelent, még külön, eredeti műsorral is gondoskodik a rendezőség és ez a műsor az egész estét betölti. Az eredetibbnél eredetibb műsorszámok, a különböző attrakciók már eleve is biztosítják, hogy a közönség az estét kellemes szórakozással, a mindennapok gondjairól és bajairól megfeledkezve töltse el. Ami különben a gondokat és bajokat illeti, ezeket a közönség a bejáratnál külön erre a célra felállított és különösen berendezett ruhában veti le a terembe való belépés előtt.

Az újságírók rendezőbizottsága már javában munkálkodik a részletes műsor és a terem dekorációjának vázlatán. Az újságíróest mindenképpen nagyvárosi stílusú és valóban eseményszámba menő mulatság lesz, sőt teljes bizonyossággal lehet állítani, hogy érdekesség és kivétel tekintetében eddig az első Noviszádon és hogy a közönség számára valóban felejthetetlen élményt jelent. A műsor legnagyobb része eddig még titok és arról a sajtó útján időről-időre tájékoztatjuk a közönséget.

Tekintettel a mai viszonyokra — a közönség megnyugtató végett közöljük — a rendezőség számolt a közönség zsebével is és ezért a mulatságra uccai ruhában jöhet mindenki. A belépőjegyek árát is szerényre szabta meg a rendezőség, bár a mulatság megszervezése és maga a műsor hatalmas kiadásokat igényel. A mulatságon a közönség asztalok mellett foglal helyet.

Végül: a mulatság jótékony célú, mert a tiszta jövedelmet a munkanélküli és beteg újságírók segélyezésére fordítják, úgy hogy a közönség, amikor az újságírók mulatságát felkeresi, ezzel azoknak is szolgál, akik napról napra, fáradhatatlanul a nyilvánosság, a közönség szolgálatában állanak.

A meghívók szétküldését a hó második felében kezdi meg a rendezőség. Ettől az időtől kezdve már asztalok lefoglalhatók a rendezőségnél, vagy a szálloda igazgatóságánál.

Február első felében három érdekes bűnügyet tárgyal a noviszádi törvényszék

Február 1: a noviszádi Pirosi uti szerelmi dráma

Február 10: Az igyosi cigányok rablósözövetkezésének sztarisóví betörése

Február 15: Mákovic Szteván és társai lopási ügye

Megírta a Reggeli Újság, hogy a noviszádi törvényszék elkészítette a vádat Nikolájevics Nikola noviszádi kömüves, orosz menekült ellen, aki — mint ismeretes

— a múlt év június 7-én a Pirosi ucca 61. számú házban gyilkossági és öngyilkossági kísérletet követett el. Nikolájevics régóta udvarolt Kiss Erzsébet noviszádi

ÁPOLJA
ERŐSÍTSE
TÁPLÁLJA

ARCBORETT

a
SOA NARANCS
CSODAKRÉMMEL
DOBOZA 6,- 10,- 15,-
ÁRUSÍTJA MINDEN PATIKA ÉS DROGÉRIA

gyári munkaslánynak, akit minden áron arra akart rábírní, hogy legyen a felesége. Amikor Kiss Erzsébet kerekén megtagadta Nikolájevics kívánságát, a kömüves bosszút forralt és elhatározta, hogy megöli szerelmest, utána pedig öngyilkosságot követ el. Szünetelt június 7-én délelőtt végre is hajto. ta és ez alkalommal hét kékszurással súlyosan megsebesítette Kiss Erzsébetet, utána pedig átvágta saját nyakán az ereket.

A szerelmi drámát Kiss Erzsébet hozzátartozói észrevették és idejében értesítették a mentőket, akik még idejekorán első segítséget nyújtottak a súlyosan sebesülteknek és így sikerült őket megmenteni az életnek.

Nicolájevics Nikola ellen az államügyészség már elkészítette a vádiratot és átadta a törvényszék bűnügyi tanácsának, amely február 1-ére tűzte ki az ügyben a tárgyalást.

Február 10-én ugyancsak érdekes ügyben tart tárgyalást a noviszádi törvényszék. Ez alkalommal az igyosi cigányok tolvajbandája kerül a bíróság elé. A tolvajbanda tagjai Hajdu Pista, Sajin Jóska, Hajdu Sándor, Hajdu Mara, Hajdu Róza és Jovánovics Lizi, akik valamennyien vizsgálati fogságban vannak. A cigánybanda ellen az a vád, hogy a múlt év szeptember 23 és 24. közötti éjszaka Szteri Sövény betörték Tanaszin Vitomir és Tanaszin Szreten gazdálkodók közös lakásának ablakát, behatoltak a szobába, ahonnan az összes fehérneműt és ágyneműt, így negyven darab párnát és az összes ruhát magukkal vitték. A lopott holmi értéke meghaladja a 20.000 dinárt. A cigányokat a pasicevói csendőrség tartóztatta le. Érdekes hogy a letartóztatás előtt a cigányok értesülést szereztek arról, hogy a csendőrség a nyomukban van, ezért szakmányuk egy részét elégették, más részét pedig menekülés közben szétszórták.

Február 15-ére tűzte ki a törvényszék a tárgyalást Mákovic Szteván és felesége Juliska, valamint Kasziba György noviszádi lakosok lopási ügyében. Ismeretes, hogy a noviszádi bűnügyi rendőrség az elmúlt év augusztusában erélyes nyomozást indított az akkori időben megismétlődő betörések és lopások kiderítésére és akkor tartóztatta le Mákovic Szteván noviszádi cipészt, az egyik Futaki uti ház házmesterét, majd Mákovic feleségét, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy Petrinics Marianna noviszádi lakostól 25 ezer dinárt loptak. Érdekes, hogy a rendőrség először Kasziba Györgyöt tartóztatta le, aki Mákovicot lopta meg. Kasziba ugyanis

Szépművészeti

esemény!

A leghiresebb élő rugoszláv, francia, magyar, osztrák testművészek több mint 150 testművészből álló látványos társata. Belépődíj nincs. A jó és szép testművészet a lakás legszebb díszje, örök értékek és a legörömelebb alkalom ajándék. 1934-es árak.

Gengyel Képszalón
Noviszád Jevrejszka ul. 9

megfigyelte Mákovicst, amikor a ház padlásán elrejtett bizonyos tárgyakat és nagyobb pénzösszeget és amikor Mákovic eltávozott, felment a padlásra és a rejtékhelyről elvitt 300 dinárt és különböző tárgyakat. A rendőrség Kaszibát letartóztatta és Kasziba vallomása alapján derítette ki Mákovic bűneit. A rendőrségi vizsgálat bejezése után a tolvajokat átadták a törvényszéknek, amely most február 15-ére tűzte ki a lopások ügyében a tárgyalást.

Mind a három bűnügy tárgyalása iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg Noviszádon.

Bűnös vagy kleptomániás?

Meglopja a házigazdája vendégét egy noviszádi orosz menekült

A noviszádi bűnügyi rendőrség pénteken délelőtt feljelentést tett Labinszki Igor, a noviszádi pénzügyigazgatóság tisztviselője, hogy Nikola Teszla ucca 18. számú lakásáról Zsadimerovinszkiné született Stahl Ilonától ismeretlen tettes ellopott egy antik melltit, amelynek értéke meghaladja a 700 dinárt.

A bűnügyi rendőrség azonnal megindította a nyomozást és még aznap sikerült kinyomozni a tettest Loznicki Vladimir 26 éves orosz menekült személyében, aki Labinszki albérlije. A házkutatás alkalmával a rendőrség Loznicki ruhájának zsebében meg is találta a melltit. A tettes beismerte, hogy ellopta az ékszert, azonban semmiképpen sem tudott magyarázatot adni arra, hogy mi indította tette elkövetésére. Azt állította, hogy ellenállhatatlan kényszer érzett arra, hogy a tit elvegye.

Byrd még nem találta meg a hatodik világrészt

Nincs szárazföld a déli sarkvidéken

Newyorkból jelentik: A déli sarkvidéken kutató Byrd-expedíciótól rádióüzenet érkezett, amely beszámol arról, hogy Byrd tenger-nagy, aki repülőgépen messze előre merészkedett, mit látott a 152. délkör táján.

Byrdnek ez a kirándulása azért kellett nagyérdeklődést Amerikában, mert egyes hírek szerint ezen a vidéken kontinens van, amelyet

az amerikaiak már előre „Kis Amerikának” neveztek el.

Byrd most azt táviratozza, hogy 700 négyzetkilométer területet repült be, még sincs módjában amerikai polgártársaival közölni, hogy felfedezte a hatodik világrészt.

Fasiszták és antifasiszták verekedése Brüsszelben

Brüsszelnél jelentik: Az elmúlt éjjel véres zavargások voltak a belga fővárosban. A fasiszták és antifasiszták ütköztek össze.

Formális uccai harc fejlődött ki, amelynek igen sok súlyosan sebesült áldozata van.

A főváros egész rendőrségét mozgósították és még az éj folyamán a katonaságot is készenléthez helyezték.

Az idén harmadik évfolyamába lép a Kalangya

Két évvel ezelőtt májusban indult útjára a Kalangya, néhai Szentelky Kornél és Csuka Zoltán szerkesztésében. — Elindult a vajdasági magyar ugaron azzal a feladattal, hogy összegyűjtse a Vajdaság talaján gyéren felvirágozó irodalmi hajtságokat, hogy a szűk termet kalangyába gyűjtse és dokumentuma legyen annak, hogy a jugoszláviai magyar irodalom sovány talaján mégis van virág, mégis van termés, olyan termés, amelyet érdemes összegyűjteni. A Kalangya megindulását, mint eddig minden komolyabb irodalmi vállalkozást, sokan megmosolyogták és tamáskodó kézzel legyintéssel elintézték: ez is olyan sorsra jut, mint a többi...

És most, hogy a Kalangya harmadik évfolyamába lép, hogy az elindulás után nem érte utól elődeinek sorsa, most, hogy tartományban, nívóban és terjedelemben emelkedett, fejlődött az helyett.

hogy a lelkek közönyének ugarát törve kifáradt és megszűnt volna létezni, a tamáskodók, a mosolygók, a cinikusak egyszeriben kénytelenek elhallgatni és elhinni a csodát: a jugoszláviai magyarság egyetlen irodalmi folyóirata még mindig él és csendben, de biztosan és merészen nekivág a harmadik évfolyamnak.

Nekivág a harmadik évfolyamnak és ezzel bizonyítékát adja annak, hogy mégis csak érdemes, mégis csak van jugoszláviai magyar irodalom és van közönség is, amelynek számára érdemes irodalmat csinálni, mert megérett és szeretettel felkarolja.

Örömmel üdvözljük a Kalangyát abból az alkalomból, hogy harmadik évfolyamába lép és azzal a kívánsággal köszöntjük, hogy nemes munkáját továbbra is hittel, becsülettel és kitartással végezhesse!

Mi mindent szállít 800 dinárért a japán dömping

Tizenkét férfi ing 120 dinár, selyemnyakkendő 4 dinár, óriási celluloid baba 15 dinár

Londonból jelentik: Az angol mezőgazdasági szövetség japán dömping-kiállítás rendezett Londonban, hogy felhívja a figyelmet, a munkások kizsákmányolása folytán olesó japán dömping áruval való üzérkedésre. A kiállításon bemutatott áruk összértéke alig éri el a 800 dinárt.

A kiállításon többek között az alábbi dömping áruk láthatók:

- 12 férfi ing 120 dinár, műselyemnyakkendő 3 dinár, műselyem harisnya tucatja 25 dinár, gazdag díszítésű cigarettadoboz 2 di-

nár 50 para, óriási celluloid baba 15 dinár,

nagy forgatható földgömb 5 dinár. A kiállításon megállapították azt is, hogy számos japán dömpingárura ráhamasították a nagy európai cégek védjegyét. A japánok ujabban műtárgyakat is hamisítanak főként olasz és német antik butorokat és porcelánt.

Élelmiszer is szerepel a kiállításon főként tejpor és szardínia konzerv, amelyekkel főleg a maláji szigeteket árasztják el.

A vadállomány védelme és árusítása

A vajdasági vadászegylet felhívása

A vajdasági vadászszövetség noviszádi vezetősége a vajdasági polgármesterei és főszolgabírói hivataloknak felhívást küldött, amelyben több vadásztársaság panaszára a bánóság II. osztálya által kiadott rendelkezés alapján figyelmezteti az illetékes hatóságokat a vadállomány megkímélésére. A vadállomány megkíméléséről szóló rendelkezés végrehajtását az illetékes hatóságok kötelesek ellenőrizni és pedig olyképen, hogy a vadászati tilalom idején (a fogoly-vadászati tilalom december 31-én lépett életbe, míg a nyulra és fácámra való vadászat legkésőbb január 31-én ér véget) senki se vadászson és hogy ez idő alatt akadályozzák meg a vadállománynak a piacokon történő eladását. Az árusítónak ugyanis a vadászterület bérlije vagy tulajdonosa által kiállított és a község által hitelesített igazolvánnyal kell bírniuk a vad eredetét illetőleg. Ellenkező esetben a vadat el kell kobozni és az árust szigorúan megbüntetni. A vadászati tilalom idejére tilos a vadus eladása vagy elcsoportozása az üzletekben és a vendéglőkben.

koloncival kell ellátni. Ellenkező esetben a vadászterületen talált kutyákat és macskákat el kell pusztítani. Ugyancsak tilos a vadállomány törlés vagy csapdával történő fogása is. A vad ugyanis a hóesés után táplálék hiányában bemeleg a szállításokra, sőt még a faluba is az élelem után és a szállási lakosság ilyenkor töpöket és csapdákat állít fel a nyulak fogására.

A felhívás nagyon idősező különösen most, amikor a vadászati idő már ugyanis rövidesen lejár és nincs kilátás arra, hogy az erős fagyok és a hó rövidesen megszűnnek. A vadállomány külföldben is sovány és legyengült, úgy hogy fogyasztásra sem igen alkalmas.

— A Fruska Gorában szelésre kitérő a hó. Az irigi Vénac — Zmajevács — Oszovlven január 13-án reggel a hőmérséklet — 5 fok. A hó magassága 30 cm. Az értesítés adása pillanatában száraz hó esik, úgy hogy a hó minősége a mai siversenyre kitérő. A Fruska Gora egyesület turistatáborai a Vénacon, Zmajevácson és Oszovlven állandóan nyitva állnak, fűtötték és mindennel bőven ellátottak. Körülbelül 50 kirándulós számára van hely.

HIREK

Reggeli Újság

Felelős szerkesztő: TOMAN SANDOR
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Noviszád, Kralja Petra ucca 30., 1. emelet. Telefon 21-37, éjel 20-58. — Szubotica, Kralja Petra Park 10. Telefon 6-70.

Előfizetési ára egy hónapra 18 dinár, 3 hónapra 50 dinár. Külföldön 1 hónapra 30 dinár, három hónapra 90 dinár. Egyes szám ára hétköznapokon fél dinár, vasárnapon 2 dinár.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

— Időjárás: Németországban, Csehszlovákiában és az Alpok vidékén havazott. A Földközi tenger vidékén, Svájcban és a Balkán félsziget nyugati részén esett, Európa többi részén felhős idő volt. A hőmérséklet Közép- és Délkelet-Európában emelkedett, Nyugat- és Kelet-Európában csökkent. Jugoszláviában a drávai, szávai bánóságokban és a drinai bánóság egy részében havazott, a vrbásvi és tenger-melléki bánóságokban esett, az ország többi részén felhős idő volt, a Duna völgyében mérsékelt Kossával. A legalacsonyabb hőmérsékleteket a következő helyeken mérték: Oszek — 16, Uzšice — 16 Szentá — 11, Noviszád és Nis — 10 fok a legmagasabb hőmérséklet Mosztárban 9 fok volt.

Időjárás: Az egész ország területén felhős idő várható, havazással, a tenger-melléki részeken esőzettel. A hőmérséklet az ország déli részén emelkedni fog.

— Holnap Beeskerekre érkezik Rodics érsek. Beeskerekről jelentik: Rodics P. Rafael beográdi érsek, bánati apostoli koamányszó hétfőn délután érkezik Beeskerekre, hogy a bánati apostoli kormányzóság ügyeit elintézzze. Azon kívül Rodics érsek részletesen megbeszéli az idén Beeskereken megtartandó eucharisztikus kongresszus előkészületeit.

— Előléptetések a noviszádi felebbviteli bíróságon és a szombori törvényszéken. Beográdból jelentik: Szobanovic Vaszilijét, a noviszádi felebbviteli bíróság bíráját a 3. fizetési csoport I. osztályába, dr. Petkovic Todor, Szocsanin Franja, dr. Pruda Ivan, dr. Pavlovics Vojisláv és dr. Dolenc Máté felebbviteli bírákat a harmadik csoport II. osztályába léptették elő. Dr. Skrabaló Mátét, a szombori törvényszék elnökét a negyedik fizetési csoport I. fokára léptették elő.

— Február 3-án lesz Noviszádon a sváb népviseleti bál. A jugoszláviai sváb-német kultuszövetség ez idei nagy népviseleti bálját február 3-án este rendezi Noviszádon a Habag ház nagytermében. A kultuszövetség a napokban küldte szét az ország minden tájára a meghívókat. A tánczenét az odzsaci fuvós zenekar Meixner Ferenc karmester vezetésével látja el. A fővárosból számos politikai és társadalmi notabírádás fog megjelenni a bálon. A stuttgarti rádió bemozdó útján üdvözlő a bál résztvevőit.

Mindennapos székszorulás, vas-tagbélhurut, felfuvódás, oldalfájás légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fulzugás, szédülés és lehangoltság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserítisz a bél-működést rendbehozza a megszábadítja az embert a kellemetlen érzésektől.

Topolai hírek

Az állami adóhivatal főnöke értesíti az adófizető polgárokat, hogy az 1934 év első negyedére első harmadosztályú kereseti és házasdíjakat február hó 15-ig mindenki fizesse ki, mert február 15. után már végrehajtási illeték is van. — Ma tartották meg ez évben az utolsó bajsai körvadászatot. A körvadászat szép eredményt végződött. E hó 17-én lesz az utolsó körvadászat Topolán is, majd 20-án a Patócs vendéglőben a hagyományos nyulvacsora. — Az iparos kör és dalárda Üveges Antal elnökletével február hó 4-én tartja tisztújító közgyűlését a kör helyiségében a Polyák vendéglő kistermében. — Singer József mormalmos, akinek a szentai hártában földje és tanyája van, panaszt emelt a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes a tanyáról elvitt egy kocsit, két jó lovat és subát. Ugyanakkor a szentai rendőrség telefonon értesítette a topolai rendőrséget, hogy az elmúlt éjjel az 1711 számú topolai kocsit a lovakkal együtt megtalálta és kéri, hogy kutassák ki annak tulajdonosát. Azonnal megoldódott a rejtély, hogy hova tűntek el az elvesztettnek hitt lovak és a kocsit. A rendőrség most Topolán is meg Szentán is erélyes nyomozást indított annak kiderítésére, hogy hová tűnt az, aki a lovakat Szentára hajította. — A Mirjam nőgyógyász vezetőse szerdán az elnöknő vezetésével ülést tartott. Dr. Frank Miklósné a vigalmi bizottság elnöknőjének indítványára elhatározták, hogy több mulatságot rendeznek nyilvános jelleggel és nem folytatják az eddigi hólabda délutánokat. Az első multság vasárnap délután 4 órai kezdettel a Polyák-féle vendéglő nagytermében lesz. Ezen a multságon mutatkozik be az új vezetőség Róder Oszkár elnöknővel az élen. — Tamás Katica 12 éves kisleány a sikos járdán elesett és eltörte bokáját. A topolai rendőrség ebből kifolyólag most szigorúan eljár az azok ellen, akik a házuk előtti sikos járdát nem hintik be hamuval vagy fűrészporral.

♦♦♦

Szuboticán

Sziváci hírek

A rendőrség letartóztatta Pavkov Zsivkó foglalkozás nélküli legényt, akit azzal gyanúsítanak, hogy Pollár Ervin gabonakereskedőnek hamis név alatt több métermázs kukoricát adott el és a pénzt felvette.

Szivácson rövid szünet után meghalt Burgermajstor Lőrinc kőművesmester, a sziváci önkéntes tűzoltótestület zenekarának fiatal karmestere. Temetésén a szitári és novisziváci tűzoltótestületek testületileg vettek részt.

Klingenstein Heinrich Noviszivác legöregebb embere 96 éves korában meghalt.

A sziváci Sport utolsó vezetőségi gyűlésén elhatározta, hogy a rendes évi közgyűlést január 21-én délután 1 órakor tartja meg a Weisz féle vendéglőben.

A sziváci egészségügyi egyesület január 25-én délelőtt 10 órakor tartja a rendes évi közgyűlést az ipartestületben.

♦♦♦

Takarékos- kodunk

az Ön számára, mert csekély áram-
fogyasztás mellett az elérhető legna-
gyobb fényt nyújtja a

TUNGSRAM

Szentai hírek

A Bogaras—Gornjibreg közötti vasuti átjárónál a Szubotica felől jövő gyorsvonat elütötte Fülöp József kocsiját. A helyszínrre kiszállt bizottság megállapította, hogy a szerencsétlenség Fülöp hibájából történt, mivel Fülöp a vonat előtt akart átjutni kocsijával a meket, de a vonat elütötte a kocsit hátsó részét. Sem Fülöpnek, sem a lovaknak nem esett komolyabb baja, csak a kocsit tört össze.

A Rádnicski sportklub január 20-án műkedvelő előadást rendez az Eugen szálló színháztermében.

A csóka Léderer uradalom gazdasági tisztjei február 10-én gazdasági bálát rendeznek a csóka önkéntes tűzoltó csapat javára.

A gimnázium visszaállítás ügyében a városi tanács megkapta a környező községek hozzájárulását s most a memorandumkészítő bizottság kezdi meg munkáját. A memorandumot kisebb küldetés fogja a közoktatásügyi miniszternek átadni.

Vasárnap délelőtt Szabó Máttyás nyugalmazott városi mérnök tart előadást a szentai Gazdakörben, a tűzmentes építkezésről.

A sztaribecsei selyemgubóbevaltó központ azzal a kérelemmel fordult a szentai városi tanácshoz, hogy a selyemgubó

Bohém-est

bevallására alkalmas helyet biztosítson a központnak, nehogy a szentai selyemhernyó tenyésztőknek vidékre kelljen szállítani a selyemgubókat. A városi tanács eleget tett a kérésnek. A selyemgubóbevaltó helyiséget későbbben jelöli ki a városi tanács.

♦♦♦

— Irodalmi délután a becskerekai Magyar Házban. A becskerekai Magyar Közművelődési Egyesület január 14-én, ma délután 5 órai kezdettel dr. Reisz ucca 3. szám alatti színházában irodalmi felolvasó délután tart az utóállamok magyar költészetéről. Bevezető beszédet dr. Brájer Lajos mond. Az egyes költők verseit dr. Kálmán Engel Maca, Juhász Ferenc, Borsodi Ferenc és Huszár Sándor szavalják. Tunner Lajos „Bánati lakodalm” című szvitjét az ifjúsági alosztály négyese adja elő. Belépődíj nincs.

Bácskoprovozelói hírek

A helybeli vadászegylet január 21-én, vasárnap délelőtt 3 órakor a Horváth féle vendéglőben tartja meg évi rendes közgyűlést.

A községi előjáróság a tiszamenti erdő egy részét kitermeli. Az erdő irtásához munkások január 15-ig az albirói hivatalban jelentkezhetnek s a kiszedett fa törzsén kívül a többi fanyagot a munkások bérül kapják.

Hallatlan olesó volt a hal a napokban Petrovozelón. Kilóját 2—3 dinárért is lehetett kapni, mert nagy volt a kínálat. Ennek oka az, hogy valaki a Csikert a Tiszával összekötő csatorna szilipjét kinyitotta és az így támadt részen a Tiszába siető halakat könnyű volt fogni. A csiki halászok 20—30 mázsára becsülik veszteségüket és ismeretlen egyének ellen feljelentést tettek.

♦♦♦

— Sulyos vasuti szerencsétlenség Gornyi Podgradcinál. Banja Lukáról jelentik: Gornji Podgradcinál az iparvasut tiz kocsiból álló szerelvénye a sűrű köd következtében kisklott és egy szakadékba zuhant. A fával megrakott kocsik mind darabokra törtek. A vonaton utazók közül tizenketten megsebesültek, míg Hasszan Algics fékezé az ijedség következtében szörnyet halt.

— PULLOVER-MODELLEK, selyem-sálak, trikovelem fehérnemű, bőr- és kőből készűk, harisnyák, fűzők és melltartók — nagy választékban FISCHER J. és FIA cégnél Noviszádon, Trg Oslobođenja 2.

GRADSKA KAFANA

— Lemondott állásáról Füzér Péter csurogi kántor. A Reggeli Újság tegnapi számában hír jelent meg a csurogi kántorváltással kapcsolatosan. Ezt a hírt tudósítónk téves információ alapján írta. Füzér Péter csurogi kántor lemondott, mire Dupp Bálint plébános Kovács Dezső tanítót bízta meg ideiglenesen a kántori teendők végzésével. Kovács Dezső ki-nevezése tehát nem végleges.

— A noviszádi katolikus jótékony nőgyűlés szombaton, január 20-án táncal egybekötött teaestélyt rendez a belteri Katolikus Kör nagytermében.

— A szombori munkásbörze jelentése: A szombori munkásbörze most tette közzé az 1933. évre vonatkozó jelentését. A jelentésből kitétnik, hogy az elmúlt évben 3693 férfi és 1051 nő, összesen tehát 4744 egyén keresett munkát a szombori munkásbörze útján. Ezzel szemben a kereslet mindössze 391 férfi, 700 női munkás volt, összesen tehát 1091 munkaalkalom állott 4744 munkakereső rendelkezésére. A munkásbörzének sikerült 265 férfi és 668 női munkást, összesen 933 személyt elhelyeznie, tehát a munkát keresőknek alig 18 százalékat. A férfiakra ez a százalékarány még rosszabb, mert valamivel több mint 10 százaléka jutott munkához, míg a munkát kereső nők 66 százaléka elhelyezkedett. E hó 10-ig 278 férfi és 30 nő keresett munkát, ezzel szemben csak három nő és egy férfi munkát keresett.

♦♦♦

Szubotica cigányok vakmerő rablótámadást követtek el egy földműves ellen

A szubotica rendőrség veszedelmes rablóbandát fogott el tegnap az esti órákban. Beszállították a rendőrség fogdájába Novakovic Sztevan, Jankul József, Kolompár Koszta, Dimovic Sztipan, Dimovic József és Kolompár Kata szubotica cigányokat, akik tegnap este az uccán megtámadták Jurcsák Iván szubotica földművest, aki kocsiján hazafelé tartott. Jurcsáknak sikerült haza-

Január 20

hajtani a támadók elől, akik rátörték az ajtót és botokkal meg késekkel megtámadták. Jurcsák segítségére Szavics rendőrmester sietett, de a cigányok őt is megámadták, majd elmenekültek. Kolompár Kata bajai szőlőkben levő lakására, ahol a rendőrség elfogta és letartóztatta a banda valamennyi tagját.

— Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesóványodás, sápadtság, mi így belegszék, bőrkiütések, kelek, furunkulusok eseteiben a természetes „Ferre József” keserűviz szabályozza a belek anynyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérferfia meggyőződött arról, hogy a valódi Ferenc József viz hatása mindig kitűnően beválik.

— Gyorsírókongresszus lesz júliusban Prágában. A kongresszusra a jugoszláv résztvevők 33 százalékos kedvezményrel utazhatnak, ha legalább kétszáz utaznak. A kongresszus ideje 5—9. Az utazási kedvezményben csak azok részesülnek, akik igazolják, hogy 1934. május 1-e előtt tagjai voltak a gyorsíró egyesületnek. Az utazással kapcsolatban szívesen szolgál felvilágosítást a Putnik menetjegyjiroda.

**Porcellánedények.
üvegáruk**
a legjavobb választékban
DERNER I. A helyi katólikus templomnál 4966

— Balletiskola Noviszádon. A beográdi opera tehetséges ballet mestere, Jovánovics Miórád, aki most tért vissza Párisból, balletiskolát nyit noviszádi gyermekek részére. A balletiskolába 3—12 éves korig vesznek fel gyermekeket. Jelenkezni január 15-ig lehet Noviszádon, Kralja Aleksandra 11. szám alatt. A balletiskola január 15-én kezdődik.

A házasságkötések növekedésének titka, a praktikus, modern, egészséges és ennek dacára olcsó fűzők és mellék: Barth Laurától, Noviszád, Petra Zrinjska 17.

— Tűz Noviszádon. Az elmúlt éjjel háromnegyed 10 óra tájban tűz ütött ki Dédics Petar noviszádi bérkocsis Baranyszka uca 6. számú nádfedeles házában, amelyben Vucokovic Milán munkás lakik. A tűzoltóság azonnal kivonult a helyszínre és rövidesen sikerrel lokalizálta a tüzet, amely elusztította a nádtejt, azonban a padlason lévő tárgyakban semmi kárt nem okozott. Megállapították, hogy a tüzet a rosszul épített kéményből kipattanó szikra okozta. A kár 2000 dinár. A házat a Jadrán biztosító intézetnél 5000 dinárra biztosították és így a kár megtérül.

A noviszádi SZLOBODA éttermében elsőrendű háziételek. Ebéd és vacsora menü, havonta átlagos árak mellett.

— Az ünnepek után beállott gyér üzletmenet miatt a helybeli rövid és divatú kereskedők elhárították, hogy fűtőanyag és világítás megalkarítása céljából üzleteiket f. é. január 15-től március 1-ig: hétköznapokon este 6 órakor, szombaton és ünnepek előtti napokon este 7 órakor zárják.

— A noviszádi Polgári Magyar Daloskör január hó 28-án tartja rendezévi közgyűlését a „Lira” vendéglőben levő otthonában. Esetleges indítványokat 8 nappal a közgyűlés előtt az elnökségnél kell bejelenteni.

Agy- és szivérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferre József” keserűviz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a beltartalmat kíméletesen távolítja el.

M. Pelrovics i Drug

angol uci szabó
Noviszád, Trg Osiobodjenja 2. (Apoló épület)
közli a n. é. közönséggel hogy
szövetüldönsgái megérkeztek
részorandú kivétel mérsékelt áron!

— Verekedésért elítelt vranjevi halászok. Beeskerekről jelentik: Szücs József és Szücs András vranjevi halászok verekedési büntégét tárgyalta tegnap Nikolic Gyóka büntető egyesbíró. Nikolic Milos államügyész vádiratában azal vádolta a halászokat, hogy a múlt év szeptember 8-án Novibecse közelében, a Tiszán evezőikkel megverték Szücs János halászt. A tegnapi tárgyaláson a halászok azzal védekeztek, hogy egy kissé ittasak voltak és azért verték meg a sértettet, mert az ő halászerületükön halászt. A bíróság mindkét halászt bűnösnek mondta ki és Szücs Józsefet 10 napi szigorított fogházra, míg Szücs András 7 napi elzárásra ítélte.

Vidékiek ne mulasszák el, hogy a SIBALICS-féle sítéményt és kenyereket meg ne izsálják.

— A Mult és Jövő kilencedik szent földi társaságának dr. Patai József vezetése alatt. A budapesti Mult és Jövő egyik fontos programpontjának tekinti, hogy időről időre szentföldi társasutazásokat szervezzen, hogy avatott vezetést alatt tekinthessék meg Palesztinának nevezetességét, a mult történeti helyeit és zsidó újjászületés eredményeit. 1934. március 20-án indul a Mult és Jövő kilencedik szentföldi társasutazása a »Vulcania« óriásmotorhajón. A részvételi díj a program gazdagsága dacára igen mérsékelt van megállapítva. Jelenkezni mielőbb szükséges a Mult és Jövő kiadóhivatalánál, Budapest, V. Vadász uca 11. Telefon: 199-55, ahol részletes prospektusok rendelkezésre állanak.

Az ezüstözött kanál éppen olyan elegánsan kezdte útját, mint a valódi ezüst. Egy év elmúltával azonban ez az ezüstözött már nagyon kopott volt, míg az igazi ezüst kanál éppen úgy ragyogott, mint mikor a gyárból kikerült. Néhány év múlva az ezüstözött kanál teljesen elkopva, sárgán a konyha eldugott helyére került, míg a valódi ezüst kanál még mindig teljes fényében tündökölt.

Eppen így van a szövetekkel is. Vanak szövetek, amelyek újonnan vásárolva külsőleg éppen olyanok, mint azok, amelyeket mi küldünk önnek. Ezek olcsóbbak, de csak valamivel. Míg azonban a mi szöveiteinkből készült ruhában mindig elegánsnak és megelégedettnek érzi magát még évek múlva is, addig az olcsóbb „elegáns” ruha akkor már régen az ócskásnál lesz.

A mi szöveiteink a valódi ezüst A mi szöveiteinkből készült ruhákat nem tudja elnyúri és végre — amint egy vevőnk írja — kénytelen azokat elajándékozni. Reméljük, hogy mielőbb érdeklődni fog mintáink iránt: Georg Odom Ltd. Leicester (England), vezérképviselő Vig Pavle, Szubotica, Manojlovicsseva ul. 3.

Sport

Ma délután Noviszádon: NAK—Makkabi I. osztályu, Karagyorgye—ZsSK II. osztályu serlegmérkőzés

A noviszádi alszövetségben ma folytatódna a pravoszláv karácsonyi ünnepek soán megkezdte a karácsonyi serlegmérkőzések. Noviszádon, Indjiján, Palánkán és Mitrovicán lesznek ma serlegmérkőzések.

Noviszádon, a Karagyorgye pályán délután fél 1 órai kezdettel a Karagyorgye—ZsSK másodosztályu serlegmérkőzés kerül eldöntésre. A nyolcas mezőnyből álló másodosztályu serlegmérkőzés első fordulójának ez lesz az utolsó mérkőzése, vagyis a mai találkozó után már csak négy csapat küzd a másodosztályu serlegért. A mai találkozó a ZsSK a favoritja, ha a téli pihenő alatt nem felejtett el futballozni és

legalább részben megőrizte őszi kondícióját. Bíró: Brüll.

A fél 3-kor kezdődő NAK—Makkabi mérkőzés erős küzdelmet ígér. Eddig mindkét csapat egy-egy serlegmérkőzést játszott. A NAK 11:2 arányban győzött a Rádnicski ellen, a Makkabi 1:5 arányu vereséget szenvedett a Vojvodinától. A papírforma tehát a NAK győzelmé mellett szól, de azért könnyen kellemetlen meglepetés érheti a NAK-ot, ha a biztos győzelem tudatában nem fektűne teljes tudásával a küzdelembe. Szép, fair játékot várunk, 1—2 gólos NAK győzelemmel. Bíró: Perakovics. Ezt a mérkőzést is a Karagyorgye pályán rendezik.

„Utólag” büntet a JNSz

A JNSz legutóbbi ülésén több egyetemi ügyet tárgyal, amelyek meg az elmúlt ligaszézonban keletkeztek. A szpliti Hajduk Deskovics nevű játékosát egy hónapi játéktilalommal sújtotta, mert a mult év májusában Beogradban, a BSK elleni mérkőzésen tetleg bántalmazta egyik ellenfelét. A nisi Gradjanski Desics Miodrag nevű játékosát egy esztendőre eltiltotta a játéktól, mert a mult év októberében a zemuni Spártával lejátszott ligaselejtezőn tetleg bántalmazta, a mérkőzést vezető Jokszics bíró.

Flamm (osizjeki Szlavia) a mult év októberében lejátszott Vojvodina—Szlavia mérkőzésen súlyosan bántalmazta a Vojvodina Pastyán nevű játékosát. Flamm egy hónapot kapott, Pastyán pedig két hetet, mert reagált a tetlegeségre. Bertonej és Zemlics (Primorje), továbbá Vrabec (osizjeki Szlavia) egy hónapot kaptak, mert sportszerűtlen viselkedésük miatt a mérkőzés félbeszakadt. A JNSz úgy véli, hogy a liga-

mérkőzések során kiállított Kragics (Hajduk), Dukovics (HASK), Valjarevics (Konkordia) és Sipos (Gradjanski) játékosok szabálysértése, a kiállításal kellő büntetést nyert.

A szövetség kérdést intéz a svájci szövetséghez aziránt, hogy miképpen igazolhatták Markovics Bózsát, a Vojvodina volt játékosát egy svájci egyesület részére, annak ellenére, hogy Markovicsot a JNSz nem adta ki és a játékos ellen vizsgálat folyik.

A szövetség „utólagos” büntetési rendszerét nagyon veszedelmes precedensnek tartjuk. A játékosok a jövőben tudni fogják, hogy nyugodtan verekedhetnek, vagy követhetnek el bármilyen más szabálysértést, hiszen megbüntetésükre, ugyis csak a holtaszézonban kerül sor.

Általános a panasz, hogy a jugoszláv futballisták fegyelme erősen meglazult. Az ilyen utólagos büntetési módszer semmiképpen sem alkalmas a játékfegyelmegszilárdítására.

Ma délután 2 órakor:

Graficsár—Kat. Olvasókör pingpong mérkőzés

Igen érdekes ping-pong mérkőzést rendeznek ma Noviszádon. A Graficsár kiváló együttese a Katolikus Olvasókör jöhrü csapatával méri össze erejét. A két csapat a következő játékosokkal vesz részt a küzdelemben: Graficsár:

Frank, Mandics, Klier, Folksmann; Katolikus Olvasókör: Mihajlovics, Farkas, Buchmüller és Martinovics.

A mérkőzést a Katolikus Olvasókör ping-pong termében (Epress uca 18) rendezik, délután 2 órai kezdettel.

A noviszádi Fruska Gora síkirándulást rendez Zlatiborba

A kirándulás január 18—21-ig tart

A Fruska Gora turistaegyesület téli sport szakosztálya csoportkirándulást rendez a szívesre kiválóan alkalmas Zlatibor környékére.

A kirándulók január 18-án délelőtt 11 óra 30 perckor indulnak, este 10 óra 44 perckor érkeznek Uzicére, ahol a Páris szállóban töltik az éjszakát. Másnap, 19-én reggeli után autóbusszon Zlatiborba utaznak, itt ebédelnek. Ebéd

után síkirándulást rendeznek a környékbe. Szombaton egész napon át színek a kirándulók. Az éjszakát Zlatiborban töltik, 21-én pedig leereszkednek Uzicére, ahonnan ebéd után 1 óra 51 perckor utaznak el vonaton és éjjel 11 óra 41 perckor érkeznek meg Noviszádra.

A kiránduláson csak a Fruska Gora turistaegyesület tagjai vehetnek részt.

A kirándulás díja utazással és teljes ellátással együtt 350 dinár.

Jelentkezéseket január 17-ig fogad el a Fruska Gora, a noviszádi Putnik irodájában, telefon 24-24. A jelentkezésnél 150 dinár előre kifizetni.

♦♦♦

A noviszádi Napred hivatalos közleményei. Az egyesület futballcsapatai, ma vasárnap délután 2 órai kezdettel nagy össztréninget tartanak a Napred pályán. Valamennyi elsőcsapatbeli, ifjúági és tartalékoscsapatbeli játékos jelen meg a tréningen. — Intéző.

BSK—Jugoszlávia 170:146. Ez a szám a két egyesület eddig lejátszott mérkőzéseinek gólarányát jelenti. Hetvenhat mérkőzést vívott eddig egymással a két csapat, ebből negyvenkettőt a BSK nyert meg, huszonötöt a Jugoszlávia, kilenc mérkőzés döntetlenül végződött.

Premi az SK Szplítbe kéri átigazolasát. A szplíti lapok közlése szerint, a sokszoros válogatott centerhát a ligába jutott SK Szplítbe kérte átigazolasát.

Szentai sport hírek. Lakatos II (Doksz) a Rádicski kiváló játékosa, Szentavótotjátának egyik főerőssége, Szoborára költözött, s a Falóba kérte átigazolasát. — szentai sport hírek — SzAK, Rádicski, Merkur — kedden irják alá a játékosvándorlást megakadályozó egyetemesi egyezményt.

Farsang

— A Noviszádi A. K. vasárnap délután 4 órai kezdettel a délutánt rendez a Maros-féle vendéglőben.

— A noviszádi Polgári magyar Daloskör ma délután 4 órai kezdettel a délutánt rendez a Lira vendéglőben lévő otthonában. Belépti díj személyenként 5 dinár. Zenét a Daloskör házi »Jazz» zenekara adja.

— Farsangi álarcos estély. Február 3-án (szombaton) este 9 órai kezdettel a Polgári Kasino összes termében rendez meg ideai nagy farsangi álarcos táncestélyt a Szombori Atlétikai Klub (volt Tornakör). A tánc estélyen, amely iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg. A jelmezek nagy számára való tekintettel a farsang egyik legsikerültebb álarcos báljának ígérkezik. A legszebb női és a legeredetibb férfi jelmez értékes díjat kap. A tánczenét Steiner zenekara szolgáltatja. Akik tévedésből meghívót nem kaptak, Tury János üzletében jelenthetik be igényüket.

— A becskerekai tűzoltóbál. A becskerekai önkéntes tűzoltó testület hagyományos gyertyaszentelő boldogasszonyi táncmulatságát február 3-án tartja meg a Kaszinó összes termében. A táncmulatság tiszta jövedelmét az önszégélyző pénztár javára és tűzoltószerok beszerzésére fordítják.

— Ma lesz a becskerekai jegyzőbál. A becskerekai járás jegyzőjára január 14-én, vasárnap este tartja meg az ideai jegyzőbált, a Kaszinó összes termében. Becskerekben már hosszú évek óta nem volt jegyzőbál, s így érthető érdeklődéssel tekint a bál elé Becskerek közönsége.

— Tűzoltóbál Noviszádon. A noviszádi önkéntes tűzoltótestület február 3-án este nyolc órai kezdettel tartja meg tombolával egybekötött bálját a Szloboda szálló nagytermében. A zenét a katonazenekar szolgáltatja. Belépti díj személyenként tíz dinár.

KÖZGAZDASÁG

Egységes minimális buzaárak a világpiacokon?

(MEK) Londonból jelentik: A nemzetközi buza ellenőrző bizottság által nemrégiben a nemzetközi buzaegyezmény kiadásai alkalmán a piacszabályozó rendelkezések kidolgozására alakított albizottság, — mint jólétesült forrásból jelentik, — bizalmas jelentést készített, amelyet a január 29-én összeülő főbizottság elé terjeszt. A bizalmas jelentés, — a kiszivárgott hírek szerint, — az egyes buza- és lisztfajtákra egységes minimális árak megállapítását javasolja. A minimális árak megállapításával, amelyek jóval a jelenlegi világpiaci árak fölött mozognának, elsősorban a búzát importáló

államokat hozná abba a helyzetbe, hogy a kilátásba helyezett vám mérsékléseket megvalósítsák. Más részről viszont a nemzetközi buza termelést és a vetésterületmegállapítást ilymódon rentábilis alapokra lehetne fektetni. A javaslat az árakat nem jelöli meg részletesen, hanem azok megállapítását a későbbi tanácskozásokra bizza. A számítások alapjául a Manitoba II. buza évi átlagárát akarják venni, mégpedig a liverpooli jegyzés alapján. A javaslat elfogadása mindenesetre lényeges lépést jelentene a mezőgazdasági termelés mai válságos helyzetének javítása felé.

Nagy előkészületek a milánói mintavásárra

Áprilisban kezdődik a 15. milánói mintavásár

A milánói nemzetközi mintavásár igazgatósága nagy előkészületeket tesz az áprilisban tízenötödikször megvívó mintavásáron bizonyítani, hogy egész Olaszország területén ez a legtekélyesebben megrendezett és legfontosabb közgazdasági intézmény.

A vásár igazgatósága az eddigi jelentkezések alapján közölte, hogy az idén még az elmúlt évinél is nagyobb szabású lesz a mintavásár. A milliós látogató tömeg többek között meg fog győződni arról, hogy milyen nagy fontos sággal bír a földművelés és gyümölcsstermelés. Szemléltetően bemutatják a nézőknek, hogy mennyire fontos a belső fogyasztás emelése, nemcsak a termelés jobb elhelyezése céljából, hanem azért is, mert a népegészség szempontjából nagyon fontos a gyümölcsfogyasztás emelése. Az ideai mintavásáron kerülnek először bemutatásra a csomagoló anyagok is. Ez az ország annyira sokoldalú, hogy bemutatása feltétlenül nagy érdeklődésre tarthat számot.

Nagyszabásúnak ígérkezik a sportszemle és a festék és lakkiállítás is, amelynek már tavaly is igen nagy sikere volt.

A mintavásár igazgatósága gondoskodott arról is, hogy a kiállítás látogatói minél olcsóbban utazhassanak Milánóba és minél jobban tölthessék el ott az időt. Az összes külföldi vasuti, hajózási és léghajózási vállalatok utazási kedvezményeket adnak a milánói mintavásár látogatóinak, akik az olasz államvasutakon féláru vasúti jegyvel utazhatnak. A milánói nemzetközi vásárnak minden nagyobb városban van képviselője és kirendeltsége, amely az összes szükséges felvilágosításokat megadja az érdeklődőknek.

Amerikában 32 órás munkahét bevezetéséről tárgyalnak

Az új tervezet bevezetésétől a munkanélküliség csökkenését várják

Washingtonból jelentik: Általános riadalmat keltett Johnson újjáépítő diktátornak az a kijelentése, hogy rövidesen értekezletet hív egybe, a 40 órás munkahét további leszállításának megbeszélésére. A munkaórák leszállítását a munkanélküliek számanak csökkentése teszi szükségessé. Valószínűnek tartják, hogy Johnson

körülményt mérlegelik: 1. A munkaadók szervezetének követelése a munkaidő további megrövidítése iránt. 2. Az ipari vállalatok ellenkezése a termelés költségeinek újabb növelésével szemben.

3. A fogyasztók tanácsának tiltakozása az árak emelése ellen. 4. Az adóterhek növekedése. 5. Hogyan lehetne az iparban elhelyezni azt a 4 millió munkanélkülit, akik ideiglenesen a kormány foglalkoztatás szükségmunkákkal.

32 órás munkahétet kívánja általánosan kötelezővé tenni. Az értekezleten, az új rendszer bevezetése szempontjából az alábbi hat

Jóváhagyták a becskerekai kamara költségvetését

A dunai báni hivatal leiratban értesítette a becskerekai kereskedelmi és ipari kamarát, hogy az 1934. évi költségvetését jóváhagyja olyan formában, mint ahogy azt a kamara vezetősége előterjesztette. Ezek szerint a kamara

ez évi összbevétele 466.500 dinárt tesz ki, míg a kiadás 200 dinárral kevesebbet. Az idén a kamarai illeték kulcsa az egyenes állami adó 7 százaléka, ami a múlt évinél 1 százalékkal kevesebb.

A becskerekai kereskedők egyesületének közgyűlése. A becskerekai és járási kereskedők egyesülete rendes évi közgyűlést január 28-án tartja meg. A közgyűlés napirendjének fontosabb pontjai: az egyesület évi költségvetése, az alapszabályok egyes szakaszainak megváltoztatása, az egyesületi igazgatótanácsnak kiegészítése, egy állandó titkár megválasztása és a kereskedő egyesületek szövetségének kérdése szerepel.

Zsirpiac Bécsben. A bécsi fehéráruipiac irányzata a héten is lanya volt, a zsír ára csak névleges, a szalonnaforgalom erősen visszaesett. Árak: sózatlan nyers szalonna, nehéz áru S 1.60—1.63, közép 1.53—1.55, könnyű 1.48—1.50, sertészsír 1.90 kg-ként.

♦♦♦

TÖZSDEZÁRLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 7.80—3.30, Prága 41.55—41.95, Berlin 5.41—5.46, London 239.

Zürich, Beograd 7.00, Páris 2024.25, London 1676, Newyork 329.50, Brüsszel 71.85, Milánó 27.065, Madrid 42.65, Amsterdam 207.65, Berlin 122.60, Bécs 72.83, Prága 15.34, Varsó 58.05, Bukarest 3.05.

Noviszádi terménytőzsde. Buza 78 kg 2% bácskai Noviszád és Szombor környéki 91—93, középbácskai 92—94, felsőbácskai 93—95, szerémi 91—93, szlavóniai 93—95, 77 kgos 2 százalékos bácskai tiszai 94—96, felsőbánati 89—91, délbánati 88—90, árpa 64—65 kgos 65—67, zab 51—53, tengeri bácskai öreg 74—76, bácskai új garantált minőség 52—54, bácskai szárított 68—70, bánati öreg 71—73, bánati szárított 71—73, szerémi öreg 74—76, szerémi új garantált minőség 52—54, szerémi szárított indijjai paritásban 68—70, buza-liszt bácskai és bánati állomásról nullás g és g 167.50—187.50, kettes 142.50—162.50, ötös 127.50—147.50, hatos 100—110, hetes 75—85, nyolcas 67.50—72.50, szerémi és szlavóniai állomásról nullás g és g 162.50—177.50, kettes 142.50—162.50, ötös 122.50—142.50, hatos 100—110, hetes 75—85, nyolcas 67.50—72.50, buza-korpa jutazsákokban, bácskai és szerémi 54—56, bánati 52—54, felsőbácskai és bánati 2 százalékos 125—130.

Irányzat: Tengeri szilárd, egyébként kellemesebb.

Forgalom: Közepes.

Árak a budapesti terménytőzsdén és határidőpiacokon. Budapestről jelentik: A terménytőzsdén a készáruipiac irányzata barátságos volt. Tiszavidéki 80 kilós buza 8.10—8.30, felsőtiszai 7.90—8.20, egyéb származású 7.80—7.90. A határidőpiac irányzata barátságos. Buza márciusra 8.13—8.14, májusra 8.29—8.30, rozs márciusra 4.84—4.85, májusra 5.12—5.13, tengeri májusra 7.95—7.96.

Szombori terménytőzsde. Buza bácskai Szombor környéki 89—91, felsőbácskai 91—93, szlavóniai 93—95, szerémi 92—94, Tisza bácskai 93—95, Tisza bánati 92—94, felsőbánati 88—90, rozs bácskai vasut 65—70, zab bácskai vasut 50—52, árpa bácskai 62—64, bácskai tavaszi 65—70, tengeri bácskai vasut öreg prompt 70—72, bácskai vasut új 46—48, januárra 46—48, szerémi 48—50, bácskai szárított 62—64, buza-liszt nullás g és g 170—190, kettes 150—170, ötös 130—150, hatos 95—105, hetes 75—85, nyolcas 67.50—72.50, korpa prompt 56—58.

Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegségek, valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűvíz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el.

A luxusgőzös kapitánya tengerbe dobta legszebb utasát, mert nem őt szerette

Halálra ítélték Forge halós kapitányt a Napie II. parancsnokát, akinek felbujtására Sabe gépész a tengerbe dobta egy ausztráliai farmer leányát. — A gépészt is halálra ítélték.

Batáviából jelentik. Izgalmas főtárgyalás folyt le a minap az itteni törvényszéken, amelynek meglehetősen különös előzményei vannak.

Nemrégiben történt, hogy a Napie II. holland luxusgőzösről, amikor a déli tengeren járt megdöbbentő tragédia történt. Éjjel egy óra tájban, amikor a hajó szalonjában vidáman folyt a mulatság és a játéktérben nagytételekben játszottak, Trossant hollandi kereskedő kiment levegőzni a fedélzetre. Amikor kilépett a szabadba, rémülten tántorodott vissza, egy sötét férfi alak rohant el előtte, aki karjaiban egy asszonyt tartott és a kétségbeesetten sikoltozó nőt bedobta a tengerbe. A holland kereskedő a gyilkos után rohant de az elűnt a sötétben a hajó labirintusában. A kereskedő lármát csapott értesítette a szolgálattevő hajóosztást riadóharang verte fel a fedélzet éji csendjét, leeresztették a mentőcsónakot de hiába volt minden. A mentőcsónakok eredménytelenül tértek vissza és a fényszórók is hiába világították be széles körzetben a tengert az asszony holtteste elmerült a habokban.

Azonnal névsort olvastak és kitudt, hogy egyetlen nő hiányzik az utasok közül a 22 éves, feltűnő szépségű Janes Brienor-dax, egy ausztráliai farmer dús gazdag leánya. A lány a hajón senkivel sem érintkezett a kapitányon kívül, csak egy Stevery nevű fiatal angol egyetemi tanárral, akiről mindenki tudta, hogy halálosan szerelmes az ausztráliai nőbe. Stevery egy pillanatra sem került gyanúba, mert Trossant személyesítése egyáltalában nem illett rá. A kapitány sem tudott közelebbi nyomokat adni, Jane ugyanis sohasem említette előtte, hogy ellenségei, vagy haragosai lennének.

Miután nem látszott lehetetlennek, hogy a lányt a legénység közül gyilkolta meg va-

laki, a fedélzetre rendelték a hajó egész személyzetét és a hollandi kereskedő egyenként megnézte mindenkit. Egy magas, sovány gépész előtt hirtelen megállt Trossant és így szólt a kapitányhoz:

— Ezt a fickót az én felelősémemre bátran elfogathatja.

Sabe gépész elsápadt, egész testében remegni kezdett és egyetlen hangot sem tudott kiadni. Világos volt, hogy köze van a gyilkossághoz. Sabet azonnal letartóztatták, bár a kapitány kijelentése szerint egyike volt a legmegbízhatóbb embereinek. A gépész kihallgatása rövidesen megerősítette a hollandi gyanúját. Elnondta, hogy az ausztráliai nőt szerelemből gyilkolta meg. A szép lányba első pillanattól kezdve belebolondult és mivel egyszerű munkás létére semmi kilátása sem lehetett rá, hogy meghallgatást találjon, inkább megölte imádottját.

A gépészt megbilincselve szállították Batáviába és most került főtárgyalásra a sor. Ez a főtárgyalás hatalmas szenzációt eredményezett. Sabe a keresztkérdések sulya alatt egyre nagyobb ellentmondásokba bonyolódott és végül is kénytelen volt beismerni, hogy a tettet valakinek a felbujtására követte el. A felbujtó pedig nem volt más, mint Forge a Napie II. kapitánya.

Forget, aki a teremben mint hallgató volt jelen azonnal szembesítették a gépészzel, majd a kapitányt is a vádlottak padjára ültették. Kitudt, hogy a kapitány féltékenységből gyilkolta meg Jane Brienor-daxot, akinek kezéért Steveryn kívül ő is versengett. A leány a fiatal, angol egyetemi tanárt részesítette előnyben, mire Forge tehetetlen dühében elhatározta, hogy elteszi a leányt láb alól.

A törvényszék rövid tárgyalás után a kapitányt is meg a gépészt is halálra ítélt.

A fejdáraszok borzalmas zsákmánya

Egy kalandos amerikai utazó, Up de Graff, bemerészkedett az Amazon ösvadonában kóborló jivaro indiánusok földjére, szövetségre lépett velük és résztvett hadjárataikban. Szemtanuja volt a fejdáraszok vérengzésének és a fejszűgörités szertartásának. Megdöbbentően érdekes leírását itt közöljük:

A gyamutlan huambisa-indiánusok lemészárlását a szörnyű vérontást követő „szertartás” visszataszító jelenetét soha nem fogom elfelejteni. Talán soha nem élt át fehér ember ehhez fogható élményt. Nem hiszem, hogy valaha is tanuja lett volna fehér ember annak a titkos szertartásnak, hogyan „készítik ki” a fejdáraszok legyőzött ellenségeik fejét.

Azok néhányan, akik túlélték a rajtaütés első rohamát, tizen-tizenöten, bemerészkedtek a legnagyobb keménybőbe. Indiánusaink nem merték megtámadni ezt a maroknyi csapatot. A halottakra és haldoklókra vetették magukat, hogy megkaparintsák a legáhítottabb zsákmányt: a megölt ellenség fejét. Sorra jártak, holttestről-holttestre, levagdosták, összeszedték és felfűzték borzalmas diadalmi jelvényeiket.

A nőket sem kímélték. Az az asszony, aki csatlakozik önként a győzőkhöz és nem követi az urát otthonába, ugyanarra a sorsra jut, mint a férfinek. Tanuja voltam egy megrebesült asszony sorsának. Megrohanták, egyikük lefogta, a másik már nyiszálta is a torkát kőbaltával. Hajlékony csemete lehántott hóját szalagokra szabdalta, áthuzta az áldozat száján és nyakán, így fűzték fel a fejeket. A házakat kifosztották, felgyújtották.

Másik csoportjuk egy távolabbi huambisa-telepet ostromolt meg. Csakhamar már jöttek is vissza, vértől osepögő fejekkel megrakodva.

Az irgalmat nem ismeri ez a nép. Könnyűtlenül leöldösik áldozataikat, de nincs meg bennük az északamerikai indiánusok ördögi kegyetlensége, akik kezelegnek foglyaik haláltusájában.

Libasorban vonult vissza a csapat a patak torkolatához. Három eleven foglyot hoztunk magunkkal: három gyermeket. Letelepítettük a hadizsákmány kikészítésére. Akkor még nem tudtuk, hogy a fejek hozzánk fognak kerülni, hogy muzeumok üvegszekrényeibe vándoroljanak.

A fejeket belerakosgatták a homokba, arccal felfelé. Mindegyik mellé odaült egy meztelen indiánus. Ezután kezdődött meg az ellenség fejbőrének lenyúzása. Legelsőbb is gondosan elválasztják a haját, fejtetőtől tarkóig s a választék mentén végighasítják a fejbőrt, majd pedig mindkét oldalra kifordítva, lehántják a fejből, mint a harisnyát a lábról.

A szem, fül, orr körül egy-egy kis metszésre van szükség, így aztán a hus és az izmok is leválnak a bőrrel együtt s megmarad a pusztá koponya, benne a szemek és a nyelv.

A bemészéseket aztán bambusz-tüvel, pálmalevél-fonállal bevarrják. A nyaknál nyitva marad a bőrszak szája. Az ajkat szorosan összefogva, összekötözik bambuszrosttal három helyütt. A szemet meg fellepekelik, hogy nyitva maradjon.

Ezenközben nagy tüzeket gyújtanak s agyagkorcsokat raknak fölibük.

A korszokat a varázsló „orvos” készíti s pálmale-

levélbe burkolja őket, hogy avatatlan kéz ne érintse, szem ne lássa addig, amíg meg nem kezdődik a szertartás. A pirosra égetett kupalaku agyagkorcsók átmérője mintegy 45 centiméter, magasságuk ugyancsak. A korszót megtöltik vízzel, beleteszik a csonttalan fejet. Nem várják meg egészen, amíg felforr a víz. Hamarabb kivesszük a fejet, hogy tulságosan meg ne puhuljon a husa és ki ne hulljon a haj. A fej, mire kikerül a fazékból eredeti nagyságának harmadrészére összezsugorodik. A varázsló olyan titokzatosan végzi ezt a munkát, hogy nem sikerült leleplezni, tesz-e a vízbe valami füvet vagy szert.

Az edényt ezután behajjítják a folyóba, hogy semmi más célra ne használják többé.

A lehántott fejeket elvitték, a csoportok visszavonulnak a főzést követő ünnepélyes szertartás megkezdésére. Ebben mi nem vehetünk részt. „Fegyvertársaink” szenvedélyes hangulata cseppet sem csábított a tolokodásra; nagyon is lerítt róluk, hogy kedvük lenne meg továbbra is fejfel, öt fegyverrel és csónakrakományjal gyarapítani hadizsákmányukat.

A titokzatos szertartás befejeztével földbeszurt dárdaik hegyére tűzik a fejeket és vad üvöltözéssel diadalmi táncra kerekednek. A dárdahegyre tűzött koponyák felett csak úgy röpködött a dárda egyik kezéből a másikba. Nekünk is részt kellett vennünk ebben a szökdecselésben, el-elsütögtetik fegyvereiket, de óvakodtunk tőle, bele ne keveredjünk a kör közepébe.

A tüzesre izzított homokot aztán beletöltögtetik a fejbőr-zsákba a nyak nyílt nyílásán s a fejbőrt pálmalevéllel felszedett tüzes kővel „kivasalják”. Ezt a műveletet két napon át folytatják, míg csak annyira ki nem simul és meg nem keményszik a bőr, mintha kiteszerették volna. A fej akkorára zsugorodik, min egy jókora narancs. Az arcvonásokat megdöbbentően megőrzi az összezugorodott fej; minden vonása, a sebhelyek hegedése, haj, minden, jobbára még az arckifejezés is megmarad változatlanul. Ezek után füstre teszik a fejet, hogy bele ne essenek a pusztító rovarok.

Nem mindig törekednek rá, hogy megmaradjon a hasonlóság. Egyik-másik harcos szándékosan eltörzti áldozatának az arcát, hogy gunyt üzzön ellenségeiből.

A foglyul ejtett gyermekek vígan játszadoztak a tűz körül. Nem gyanították sorsukat, hogy néhány év múlva a maguk testvéreinek a fejére kell vadászniuk. Máris összebarátkoztak az ellenséggel, hogy mihamar végkép beleolvadjanak új családjukba. A jivarok sohasem ejtenek foglyul felnőtt férfiakat, de a portyázásaikon elrabolt nőket és gyermekeket befogadják törzsükbe. Többnépszerűsége kényszeríti őket a számtalan háború. Lassanként kipusztulnak a férfiak s velük eltűnik az egész nép a föld színéről.

Meg néhány szót arról, mi a sorsa a fejdáraszok hadizsákmányának. A jivaró fejdáraszoknak olyasféle diadalmjelvénye a fej, mint az északamerikai indiánoknak a sklap, vagy a civilizált népek katonájának a lobogó. De ez az összehasonlítás csak részben helytálló. A lobogó és a sklap dicsősége „halhatatlan”. A jivaró csak addig becsüli a diadalmjelvényül megszerzett fejeket, amíg véget nem ér a győzelmi ünnep a diadalmas csapat hazatérte után.

Amíg odajárnak a harcosok a csatában, asszonyaik odahaza rengeteg sok gíamancsi-t készítenek. A diadalmünnepn aztán férfik, asszonyok lerészegsznek.

Amikor kialudtak részegségüket, lenyírják a haját a fejekről és hajtáknak viselik ágyékkendőjük körül harcban és ünnepeken. A fejek maguk elvesztik értéküket. A mindaddig fanatikus féltékenységgel őrzött fejekkel nem törődnek többet. Odalökik őket a gyerekeknek. Azok játszadoznak velük, míg el nem vesztik játékszerüket, bele nem gurul a folyóba, vagy a mocsárba.

Elsőrendű tüzelőanyag

a legjobb minőségben és legolcsóbb áron kapható

Schwarz Testvérek Iakereskedőknél
a városi vágóhíddal szemben. Telefon 20-09

Temesvári sorok

Temesvár, 1934. január.

Constantinescu, Duca miniszterelnök gyilkosa, már azért is megérdemelte a halálbüntetést, mert tönkretette egész Romániában a Szilvesztert. Mert ilyen Szilveszterest még nem volt. Igaz, hogy a mai viszonyokhoz aktuális — részletekben tartják meg. Az első részletet rendszerben az elmúlt év végén tartották meg, a többi, ki, hogy és mikor akarja, ma, holnap, ha alkalom van rá. Azuccán, lapok tele vannak a reklámokkal — ma délután szenzációs Szilveszter est a Zöldkecske nagyvendéglőben — vagy — a Palace-bár holnap délután tartja meg Szilveszteri nagyszabású programmal egybekötött szerencse-malac sorsolását. Igen akár ma, akár holnap Romániában úgy szilveszterezhet, ahogy akar, de csak délután, legkésőbb 12 óráig. Ami, ha azt vesszük, hogy keleteurópai időszámításban igen szolid, nálunk alig 11 óra. A publikum az ostromállapotból ezt érzi meg a legjobban. A miniszterelnök meggyilkolását követő ostromállapot az év utolsó napján lépett életbe. Mindenki mit sem sejtve gyanútlanul indult el otthonról, hogy egy görbe Szilveszterest csináljon. Hatalmas tömegek lepték el a lokálokat, klubokat, kis és még kisebb kocsmákat. Mindenki nekilendülve, szerencsés hangulatban várta, hogy az obligát félpercre elaludjon a villany és a várva-várt sötétség helyett megjelentek a kevésbé várt hatósági emberek, kívánva a kaeskarings kedvű szilveszterezőknek boldog új esztendő és tekintettel az ostromállapotról, mindenkit haza is küldtek. A szilveszterezők pedig nem hagyták magukat és most napról-napra egyebet sem tesznek, mint várják az újestendőt.

De nem csak az újévvarrásban csinált nagy felfordulást, hanem megbolygatta a nagy estélyek és bálak rendjét is. A fényes elitbálak az eddigi szokásos esti 11 óra helyett délután 5 órakor kezdődnek. Itt minálunk akkor ülünk le kávézni, a pubik és a médik akkor jönnek haza az ovodából, ott pedig nagystélyi ruhás dáma, frakkos urak igyekeznek át a nyitott üzletek előtt sodródni, mindennapi munkával elfoglalt jövő-menők között. Kinn alig hogy alkosnyodik, fenn a báltermekben felgyulnak a csilárok, sietni kell, hamar itt az éjféli.

De a lapok arattak. Egymás hegyén-hátán a sok rendkívüli kiadás. A gyilkosságot követő reggel kora hajnalban az egyik tulbuzgó rikkan nagy hévvel rohanja végig a Lloyd-sort és torkaszakadtából ordítja: »Dollfust meggyilkolták!« Neki olyan mindegy volt, ez is D-vel kezdődik, az is, fő, hogy fogyjon a lap.

Ordítózás a kiskocsmában

Elekkel találkoztam a minap. Szeretek vele találkozni, mert ilyenkor bizonyos, hogy valami mulatságos dologgal jövök haza. Ez az Elek ugyanis nagy ugrató. Mindig csak a tréfán jár az esze. Ugy van a maga sorsával, mint más: a régi gondtalanságnak vége, kisebb a lakás, kevesebb a szórakozás, taxi helyett autóbusz is megteszi. De kedélye nem változott semmit, ugyanolyan mókás ember, mint azelőtt. Apró, ravasz szeme van neki. S ez a szem fortélyosan, boldogan csillog, mikor legujabb csinyjét elmeséli.

— Mi újabbat eszeltél ki? — kérdezem tőle.

Már nevet magában. Már előre nevetek én is.

— Nem meséltem még, hogyan tettem rekedtté a két Patakyt?

— Nem.

— Hát akkor hallgas ide.

És elmeséli Elek, hogy meghalván Róza néni a gazdag rokon, egybe kellett gyüle-

A pravoszláv karácsonyt a szokásos nagy fényvel ünnepelték meg. Délelőtt 10 órakor a belvárosi székesegyházban Kosztics Szlobodán főesperes mondotta az ünnepi istentiszteletet nagy papi segédlettel, amelyen a Szloga szerb dalárda énekelt. Az istentisztelet alatt felolvasták Létics György dr. püspök pásztorlevelét, amelyben a háboruutáni idők nyomorával foglalkozott, takarékosagra és önmegtartóztató életmódra szólította fel a hívőket.

Az állandó Magyar színházban Laurisin Lajos vendégfelléptével együtt előadták Kodály Zoltán Psalmus Hungarius-át. Énekelt a németajku dalárda, vezényelt a román Urletaiannu, és maga a világhírű szerző Kodály Zoltán is ott volt. A nagy estét másnap megismételték Aradon, ahol azt mondotta Kodály: »Ugy, mint Temesváron és Aradon sohasem hallottam még a Psalmust, pedig idegenben sok helyütt hallottam, de úgy még soha, hogy román dirigens vezényelte a magyar szerző magyar művét németajku kórusral, magyar, német, és román összetételű zenekarral. Számomra ez az este eből a szempontból érdekesebb, fontosabb és nemesebb, mint amilyent Toscanini dirigálása hagyott bennem, amikor a Psalmust Newyorkban vezényelte.«

Szabadkai Miklóssal a temesvári színház nagyszerű komikusával történt a héten: Csináltatott egy ruhát, az nagyszerűen sikerült is és amikor az inas hazahozta, Szabadkai át is vette, odaadta a 10 lei borralalót a fiúnak és be akarja csukni mögötte az ajtót. De a gyerek benn marad: »Művész ur kérem, a gazdám azt mondta nem szabad hazamennem addig, míg Ön a számlát ki nem fizeti.« Nézi Szabadkai a gyereket: »Mond fiam, mit fog szólni a mestered, ha hazamész térdigérő szakállal?«

Ez sem régi történet. A bukaresti anyakönyvi hivatal folyosójáról a napokban felvittek a padlásra egy mellszobrot. Szép eszesen. A kitűnő Conduratu, akit ilyen szépen megörökítették ugyanis negyven álló esztendeig volt anyakönyvvezető és ez alatt igen nagy számu ifju párt adott össze. Mint hítes összeadónak joga van bizonyos meghatározott takszát beszélni. És ő ezeket be is szedte, azonban az előirt 120 lei helyett ötszázalót ezer leig terjedő összegekkel vámolta meg a négy évtizeden át a szerelemtől vak feleket. Nyugdíjba ment és mint példás tisztviselő jutalmul szobrot kapott, a panama pedig most kiderült. És mit tehettek ennyi évtized után? Felvittek a panamista szobrárt a padlásra — szégyelje magát gazdája helyett.

kezni az egész családnak Pesten. Róza néniék ugyanis nem maradt végrendelete, örökös pedig volt egész csomó. Egyforma jogu oldalági rokonok voltak valahányan, meg akarták kísérelni tehát, hogy eloszszák az örökséget békésen, hagyatéki pörökös nélkül. Legtöbbjük vidéken él, a családi összejövetelt Eleknek kellett megrendezni, mert ő pesti ember. Megrendezte úgy, ahogy kell, ebben nem csinált tréfát. Levelet írt mindenkinek, hogy ekkor, meg ekkor fogják megtartani a családi gyűlést, még pedig délután ötök, a kaszinó egy kölesönként termében. Valamennyien választak, ki Zemplénből, ki Hevesből, hogy megjelennek pontosan.

A találkozó napján délelőtt megszólalt az Elek hivatali telefonja. Az egyik oldalági rokon jelentkezett, Pataky Tamás. Már reggel megérkezett.

— Gyere ide a hivatalomba, — szóló Elek — nem láttalak már tíz esztendeje,

egy kicsit elbeszélgetünk.

Alig tette le a kagylót, a hivatalos névjegyet hozott be. A Pataky Elemérét. Ez is hivatalos volt a családi megbeszélésre.

— Hogy vagy, kedves Elemérem, jaj de régen láttalak, foglalj helyet.

— Nem igen szeretnék zavarni, bizonyosan van elég dolgod itt a hivatalban. Hanem tudol mit: együtt lehetne ebédelni.

— Kitűnő gondolat. En mint afféle öreg legény kocsmában eszem. Itt van egy remek kiskocsmá a minisztérium tőszomszédságában. Ott találkozunk két órakor. Hárman leszünk, mert idevárom Tamást is, majd neki is szólok, hogy étkezzék velünk.

— Tamás? Hogy van a jó Tamás? Kerrek tizenhat esztendeje, hogy nem találkoztam vele. A Böske lakodalman láttam utoljára. Jól van?

Elekben egy szempillantás alatt talpon volt az ugratás ördöge.

— Jó, hogy kérdezed, mert valamire akarlak figyelmeztetni. Szegény Tamás nagyon kezd öregedni. A hallása nagyon romlik. Már olyan nagyot hall, mint az ágyu. Igen hangosan beszélj majd vele, mert a csendes szót nem érti. Ő maga is nagyon hangosan beszél, mint a nagyothallók általában.

Elemér megköszönte a figyelmeztetést és a viszontlátásig eltávozott. Elek visszült az aktához. Egy jó félóra multán jelentkezett Tamás. Nagy viszontlátás volt, összelelkeztek, egymás hogylétét kérdezték.

— Nem zavarlak a munkádban? — kérdezte Tamás.

— Nem zavarsz, de hivatal után mégis szabadabban tudnánk diskurálni. Tudod mit: ebédelj velem két órakor. Ott lesz Elemér is.

— Elemér? No ennek örülök. A Böske lakodalma óta nem láttam. Annak pedig tizenhat esztendeje. Jól van Elemér?

— Hát bizony öregszik ő is. Figyelmeztetni akarlak, hogy nagyott hall az öreg. Jó erősen kiabálj neki, ha beszélj vele. Resteli szegény, hogy rossz a hallása és ha csendesen beszélnek hozzá, inkább úgy tesz, mintha értené, csak hogy ne kelljen a folytatkozását elárulni.

— Jól van majd kiabálok.

Elek még megmagyarázta a kiskocsmá bejáratát pontosan, aztán elbucsztak. Pataky Tamás eltávozott.

Ekkor még csak tizenegy óra volt. Elek anyagi jókedvben végezte hivatali dolgát két óráig. Orcáján állandó ravasz mosoly tündökölt. Két órakor szépen kezét mosott, vette kalapját, kabátját és ment ki az épületből. A kiskocsmába óvatosan lépett be, mint a betörő. A söntésben megállott és ragyogó arccal hallgatta a belső szobából zengő ordítóást. A vendéglős odajött.

— Tessék már jönni, méltóságos uram, ilyen még nem történt. Két süket ur van itt, mind a kettő a méltóságos urat várja. Tessék csak hallgatni, hogyan ordítanak.

Bizony azok ordítottak, mint két oroszlan. Elek nem ment be, itt álldogált a söntésben és nagy gyönyörűséggel hallgatta a két hang már fáradt üvöltését. Azok a buza áráról beszélgettek a mennydörgés erejével, de már rekedten.

Ekkor Elek, mikor művében már ki-gyönyörködte magát, bement a belső szobába. Felemelte a kezét és egészen halk suttogással így szól:

— Ne ordítsatok annyira, mert odakint már az egész ucca összeszaladt.

Tamás halkán felelt:

— Mit csináljak, ha másképpen nem hallja?

Ugyanakkor ugyancsak rekedt sugással felelt Elemér:

— Ha süket szegény, mit csináljak?

Egyszerre szóló halkán mind a kettő. És megdöbbenve néztek egymásra. Azonnal megértették a helyzetet.

— Miért tetted ezt velünk? — támadtak gyilkos dühvel Elekre.

— Hogy majd a nagy hagyatéki tárgyalásnál ti rekedtek legyetek, de én ne. Pincér, hozzon nekem egy paradicsomlevest.

Algiri levelek

Irja: Bencz Boldizsár

Hogyan pusztult el a Szaharában a szétszort orfellah-törzs 51-tagú karavánja?

Algír, 1934 január hó

A XX. század embere valósággal mérföldcsizmákban viszi előre, azaz, tolja egyre felfelé a csúcsra azt az előszeretettel minden boldogulás titkának mondott: civilizációt, kultúrát, s az ezek köré csoportosuló tudományos tovuhabohut, egy megreformálhatatlan földi pokol előtt azonban megtorpan, e pokol előtt félárbóra ereszi a tökélyre emelt, gyúrt s már-már végső stádiumba lendített technikai csodaláncolatok zászlaját, mondván: hja, a Szahara! Ebben a szóban körülbelül benne cseng: a lehetetlen, a tervek ezerféleségének összeomlott romhalmaza, a kieszt vasúthálózatok meg nem kezdett s már is összekuszálódott fantazmagóriája s a tervezett csatornaépítések eleve homokra szánt s betemetett kudarcra. Naponta olvashatunk új és új »víványokról«, melyeket az elektrotechnika, technika és még száz »hnika« istennel versenyrekelő csudájának kürtől szét a világsajtó, olvassuk, hogy a Goodyear cipőgyártó masinák mintegy 1700 pár cipőt egy fittyre dobnak ki magukból naponta, — vagy a milwaukee-i autógyárban egy gépkolosszuson naponta 10 000 szerelvényt készítenek, mindössze a gépezet egyik végében kellő mennyiségű nyers acélelemez helyeznek el s a gépezet másik végén csekély nyolc-másodpercenként festett, fényezett, szárított, kész autó vándorol ki a raktárakba, — vagy a csekkaláirógép, mely ördögös konstrukció óránként 7500 darab csekket ír alá, — azonban ebben a nagyon agyon kulturált, civilizált, technizált században bajosan fogunk egy olyan csodás »víványról« olvasni, hogy a Szaharában sikerült elhelyezni egy balatont, vagy genfi tavat, avagy, a Szaharán keresztül folyók hömpölyögnek, vasútvonalak húzódnak, vagy legalább is kutakat furtak s mindenekelett: megkötötték a homokot. Lehetetlen. Algírban, említik, állítólag kezdtek vasutat építeni a homoksivatagra. A nappalok olyan forróak voltak, hogy a sinek kitágultak, ezzel szemben, bármily hihetetlenül hangzik is, a szaharai éjszakák meg olyan hűvösek, hogy a sinek összehúzódásának következtében a toldásoknál tenyérnyi hézagok tátongtak. A másik ironikus tény meg az volt állítólag, hogy még egy pár kilométert sem haladtak, az első le-rakott huzalokat rég betemette a homok. Lehet, sőt valószínű, hogy ez csak algiri »jómondás«, de az a következtetés egészen helyes, hogy a tengerre ember vasútvonalat nem építhet. S ez a végzetes homoksivatag nem ugyanúgy hullámzik e, mint az óriási kiterjedésű óceánok? Ahol ma hullámvölgyek vannak, holnap a számum hegyeket emel, ahol hegy volt, oda völgyet varázsol, ahol síkság volt, dombvidék lesz, ahol dombvidék, ott síkság s így örökké más és más a sivár panorama. Talán ezért is kiösmérhetetlen, megfélemezhetetlen, annyi veszéllyel teli s a kibíratatlan hőségén kívül, ami a halállal karöltve jár; a vízhiány, a tájékozódás gyakori optikai csalódása, mert ahol tegnap még kutat talált a félvad benszülött, ma már kétségtelenül hegyet talál, hogy a véletlen kóborlásban holnap meg, még eddig soha nem észlelt helyen, új forrásra leljen.

Azonban lássuk hát az Orfellah-törzs 51 tagú karavánjának tragédiáját a Szaharában, mely még 1931 májusában történt ugyan, de Algírban még csak most táplálkozott belőle a sajtó, elsőrendű szenzáció gyanánt. Ne legyen olvasóinknak unalmas, ha a hallottakat, olvasottakat és látottakat nyomán, visszamegyünk e karaván kedvéért egész 1912-be. A lausennei egyezmény ekkor vetett véget annak az olasz-török háborúnak, amely után Olaszország nyomában Tripoliszra tette rá kezét, terjeszkedett s domoniamait megnövelve, egymásután foglalta el Djebelt, Tezzant és Rhatot. A fezzani feketé törzsek szorgalmasan kultiválták a datolya-

palmát, míg a többi nagy arabtörzsek, a Zentane-k, Ouled-Boucif-ok, Mechiachia-k és Orfellahok, gazdasági szempontból nagyon fontos stratégiai pontnak tartották, hogy a fezzanokat kizárólag csak a datolyaszüret mámorában lepjék meg, kirabolják őket s a létfenntartásról ilyen radikális módon gondoskodjanak. Ugyanilyen formában üzték ezt a rabló-ipart a francia gyarmatokon a touaregek, még az okkupálás előtt. A fennebb említett tripoliszi nomádok természetesen kerékkötőt láttak az olaszokban, jó alkalom volt tehát az 1914—18-ban dúló európai főmegszárlás, amikor az európai háborus-kéz tónak ugrasztotta a tripoliszi békát is, provokált forradalom tört ki, ez a forradalom aztán el is érte a kívánt célt, amennyiben az olaszokat kiugrasztották Tripoliszból, visszaszorították őket a tengerpartra, azok a hadtestek pedig, melyek már nem érkeztek visszahúzódní az olasz bázisba, a déltunizsi francia posztokban kerestek menedéket. A Zentane-k, Ouled-Boucif-ok, Mechiachia-k és Orfellahok megint szabadon kalózkodhattak az ősi földön. Azonban ideig-óráig csak. Fezzanért a törökök is nyújtogatták csápjaikat, 1917-ben összemaradtak a benszülöttekkel, elfoglalták a kiszélt gyarmatot, Tripolisz felett dionom-danom volt jobbra-balra, míg csak nem jött a fasizmus, ami erőt adott az olaszoknak, hogy újból és döntőleg elfoglalják a régi posztokat. A zabolától féltő nomád törzsek most hőkkentek meg, egész ügyesen nem hódolva be annak, hogy a maga valóságában hosszantartó ideig fenn fog maradni az olaszok által frissen garantált benszülött jog, 1930-ban hát, mintsem hogy alávessék magukat az olasz reformáló hatalomnak, szedték sátorfájukat és kerekelt oldottak a francia gyarmatokra, abban a naiv hiszemben, hogy a franciák majd nem fogják letétni velük a fegyvereket. Csalódni természetesen benszülött dolog. A franciáknak éppen a fegyver szurt legelőször szemet. És még hozzá a benszülött kezében fegyvert látni! Is-tent kísérő dolog nagyon.

Nem szívesen fogadták az önkéntes tömegemigrációt. Aiersben, ahová váratlan toppant be az Orfellah-nemzetség, a szokatlan népesedés pillanatában mindössze 120 katona volt egy hadnagyi vezetése alatt. Érthető, hogy egyrészt félve, másrészt vad szigorral fogadták a 4000 tripoliszi bujdosót, hozván magukkal az asszonyokat, gyerekeket, sátorokat s az egész vagyont s állatállományt. Annyit még csak megengedtek nekik, hogy átvonuljanak, a fegyverektől azonban bucsuzzonak el. Ezért a jólsikerült leszerelési konferenciáért, Grazian olasz tábornok háliját fejezte ki a franciáknak, a francia kormány pedig, viszonzásul, holmi villongás elkerülése végett, még messzebb menő garanciát adott az olaszoknak; hogy ezeket a barbárokat még csak közel sem engedí az olasz-francia gyarmatok határvonalaihoz, hanem belső régiókba telepíti őket, mint például Fort-Flatterstbe, Amguidba, Inifelbe s legnagyobb részét le délre és a keleti Nagy-Fergbe. (homokhegy).

Erre a nagy horderejű garanciára az Orfellahok fizettek rá a legcsufosabban. Kétség nem fér hozzá, hogy a nomád törzsek közül az Orfellah volt a legfőbb és a leggazdagabb is, vitéz káidjokkal, Abd-En-Nebivel az élen. Hogy valóban nem akármilyen szegény törzs volt az Orfellah, többé-kevésbé bizonyítja az is, hogy a tunizsi Foszfát R. T. töbezer embert közülük, családostul, pereputtyostul átvitt Tuniszba, míg az Algéria területén maradtakkal, a francia kormány jóvoltából, a kereskedők élénken érint kezhettek, kizárólag az orfellahok megélhetési lehetőségét biztosító csereforgalom és cserekereskedelem jegyében. Világos, hogy ennek a szaharai dzsembori-csencsenelésnek sebes orfellah-észbekapás lett az eredménye. Az orfellahok

minden helyhezköttő törvény ellenére, bujkáltak a zónákon, hol a meleg elől, hol a hideg elől, hol meg az európai szellemi légáramlat elől.

1931 nyarán kivételesen a hőség játszott közre, hogy az orfellah-törzs töredéke, újból felkerekedett, hogy hűsebb északi irányban húzódjon. Árnyékban is 45—50 fok között ingadozott a hőmérő, amikor az 51 tagú karaván élére odaállt Abd-En-Nebi s 1931 május végén a parányira zsugorodott nomád törzs elindult a halálba.

Abd-En-Nebi utjában két ember botromoskodott, hogy vállalják a vezetés szerepét, mindössze csak egy kikötésük van: Abd-En-Nebi várjon a népvándorlással még két napig. Az öreg kádi azonban tulságosan sietősnek találta a hőség előli menekülést, megbízott önmagában s a Szaharát ismerő tripoliszi vezetőben. A bolyongás megindult s már maguk sem tudták merre, hol járnak s a kétségbeesést növelte a szüntelen forróság, Hassi-Tonzruofból mintegy 250 km-re pedig a víz is elfogyott. A tripoliszi vezető diadalmasan elhárítottak vélte a fenyegető szomjhalált, biztosította a tikkadt karavánt, hogy közeli kutakat tud, Abd-En-Nebivel kiválasztottak 25 markos és szívós embert s elindultak a közeli kutakhoz. Az állatállományt is magukkal hajtották, hogy bőségesen megrakják azokat a vitzartályokkal.

A Szahara azonban rég arcot változtatott, a tripoliszi biztos vezető is, az alig pár kilométeres utat órákig járta; a kutak sehol se. Visszafelé fordultak, a kirándulás helyéről új irányt kezdeni. Nem találtak vissza se. A hátramaradtak a leggyötrőbb szomjusággal indultak el abba az irányba, amerre az oázist-keresők ismertek, hogy előbb ihassanak.

Soha többet nem tértek vissza.

Ugyszólván egymás szomszédságában haláltak halomra, anélkül, hogy egymás közelségéről tudtak volna. A két ember, kik Abd-En-Nebinél vezetőül ajánlkoztak, két nap múltán csakugyan utrakeltek. Az orfellah-törzsre rábukáltak, a perzselő homokon szerte szórva emberi hullák, félcsontvázak, állati dögök...

(A legborzasztóbb képek egyike, amit életemben láttam, az Ouarglában székelő benszülött ügyekkel foglalkozó irodának a felvétele, mely fénykép most is itt van az asztalomon s az egyik megtalált, a törzstől szomjuhozó kinlódásában messze elbotorkált embert örökítette meg, amint burnuszát, mindent letépvé magáról, a forró nap sütés ellen sátozt hevenyészett maga fölé. A homokból már csak egy fél lábszár látszik ki, a csupasz farsont és egy kézfej, mely az agónia borzalmát mindennél beszédebben fejezi ki, ahogy görcsösen markolja a homokot).

A tragikus helyre kiszálló Maghazem, a szaharai segítő expedíció, csak a hullák eltakarítására szorakozhatott már. A halottakat egyszerű megoldással temették el, nem is mozdították el őket arról a helyről, ahol éppen örök nomád-utra vála ki belőlük a lélek, homokbuckákat emetek föléjük, s ha egyszer a Szaharában majd feltakarja az egyre tovább vándorló homok ezeket a csontvázakat, ki fogja tudni, hogy a szikrázó homok hullámain egy egész orfellah-törzs krematoriumát görgeti a számum.

És milyen keserű iróniája a Szaharának, hogy alig pár órával az Orfellah-törzs szomjanpusztulása után, az ouarglái benszülött-ügyi irodának jelentették, hogy a közeli, mintegy 5 km-re levő oázisban több fürdőző benszülött füvizbe fullt.

Még csak annyit tartok érdemesnek megjegyezni, hogy ez nem regény, nem irodalom, de sokkal több: valóság!

Fényképeket

művészi kivitelben olcsón Novizsád legjobb foto-szalonná

STUDIO-HERING Trg Oalobodjenia
Készít

No hálá Istennek benne vagyunk a farsangba is!

Ugyan ami igaz az igaz, de úllátom igen sápat farsangnak ígérkezik az ide!

Hej valamiké! Ahány bál vót, mind végig-táncótam. No de legíny vótam.

De azé ember koromba is elvitt a nehissig mindenhova. Most négy-öt esztendeje, mikó még a búza ára rendesebb vót, még pokolbálba is vótam.

No de gyerünk csak sorjába.

Sok mindent hozott mán nekem a posta, de piros cédulát csak kéccé kaptam.

Eccé legínykoromba, amikó a Telemás Jós-kát megszurkátam. No aszt még értettem. Mer az tetlegességi sérelem vót.

De az vót ám a kirelajzumát! Még pedig a javábú!

Mer a bicskám hegye még bele csücskit is ceszte!

No de mostanába mán semmi ijen garabon-cija nem esik velem, hát azé sehogyse tuttam kiértelmezni, mire gyütt ki az a piros cédula, amit akkótájt kaptam.

No de asztán kiértettem mindent a cédulábú.

Az izrajelita nőgyelet tiszteletel meghívott a pokolbálba.

Az vót az írásba.

Nagy földat mondok! Mer még keresztíny pokolba se nagyon kívánczok, nem hogy más-fajtába. Igaz, hogy a példaszó aszongya, hogy az úr a pokolba is úr. No ebbú megest csak aszt látom, hogy én a pokolba is csak amojan paraszti sorba lennék.

De hát tréfa, tréfa! Abba meg én könnyen belealapszok. Meg ha mán ijen szépen föl-kértek mondom, hát akkó csak gyerünk!

Ki vót nyomatva a hívogató kártyán az is, hogy aszongya a lehetőség szerint ördögfurma-ra kék kinézni minnyájának. Hát azon a héten oszt nem is mentem borbélló. Mer az anynyukom mindig aszongya, hogyha harmanna-

pos a szakállam, hogy aszongya úgy nézek ki, akar a Nucifer.

No így oszt hetednapos szakállá mentem. Más kiötözésem nem vót, csak epp hogy tiszta üngöt vettem.

No de amúgy is szombat este vót. Főlibbentem oszt a kávéházi finyes szálába.

Hát bátyaság! Hisz gyönyörűség vót! Megátam a fal mellett oszt úgy sacótam a sok maszkarú, ki kicsoda.

Hát tényvalóság, hogy azokbú, akik ott vótak, kitelt vóna egygy pokolra való banda, mer hogy jobbadán gabonás vót akit kiismertem közülük. Hogy a nehissig!

Hanem a banda másik fele! A nőt illettő ördögök!

Ki vótak ötözködve, akarom mondani, le vótak vetkőzve csúnyán!

Akar előrű, akar hátúrű, akar ódalvást sacótam őket, minden ódárű furmássak vótak. Dagadoztak a maszkaruhábú akar a kinyírtizta a szakajtóbú.

A nagy keveredésbe mellém át egy ojan kanördögfurmának ötözött maszkt. Éktelen hasa vót, de nem ismertem meg, mer ahány maszka csak vót, mindnek fekete kendő vót a szemén.

No oszt leveszi a kendőt, megismerem, hogy a gazdám, a Klajn úr.

Mondom

— no hogy asse kék mondani!

De nem sokat beszélhettünk, mer kisvártatva meg egygy nőt illettő ördög szorút mellém.

Odaszólok neki mondom

— ugye galambom ördögöcském, mi a módi a maguk pokoljába? Az ördög fogi az embert, vagy az ember az ördögöt?

Aszongya

— kít hogy! Azon fordul, mijen az ördög, meg mijen az ember!

No így!

Mán bántam, hogy nem beretvákoztam. De

hát a nyovoja tutta, hogy ijenek az ördög menyecskek.

Ahogy oszt odébb riszáli magát még visz-sza is nevetett. Csak úgy táncót a bóbítája a fején.

Aszongya a Klajn úr

— no mi teccik legjobban Mihál?

Mondom

— az a gömbölyfurma menyecske ördög, aki az elébb itt komázott velem! Mán kis híjja, hogy bele nem karótam, de odébb át. Ahun bil-legeti magát a! Nem tom aszszony-e vagy lány?

Aszongya a Klajn úr

— aszszony!

Mondom

— én is oda vélek a furmája után, de ma-ga hunnan tudí?

Aszongya

— tudom

Mondom

— valami nagy mafla ura lehet nekí, hogy így hagygya magába mászkáni!

Ahogy eszt kimontam, mán egy pipaszárlá-bú emberördög el is kapta, oszt összekapasz-kodva el is keszték a simít.

Mondom

— no ehen e! A nehissig a marha fejibe! Má mind annak a málé urának!

Észre se vettem, hogy a Klajn úr odébb át mellülem.

Egygy darabig még szemeztam a menyecske ördögöt, asztán hogy odakeveredett egygy má-sik gabonás megkérdesztem, hogy meg tunná e mondani, ki vót az a menyecske ördög?

Aszongya

— a Klajnné.

Mondom

— csak nem ette meg a magáé?

Ehen van e! Hát köllött nekem pokolbál!

A nyovoja üssön bele, minek is gyüttem el! Mer jó megtisztótem a gazdát! Nem hiába, hogy pi-ros cédulává hívogattak, de az én kiszóllásom is fölért egygy tetlegességi sérelemmel! A nyovo-ja üssön minden veres cédulába! Biztos drá-gább lesz az árenda!

Oszt anynyira belestruccótam magam a végén a mérgelődésbe, hogy hazamentem.

Maratam tisztelete

Mihál bácsi

Az új pénztáros

— Remélem, hogy a pénztárkezelés körüli te-
endőkkel teljesen tisztában van?

— Legyen nyugodt, igazgató ur, úgy fogom
kezelni a pénztárát, mintha csak a tulajdon maga-
mé volna.

Apai büszkeség

— Klárka leányom holnap Bécsbe utazik, a
konzervatórium végzésére. Két esztendei ösztön-
díjat kapott.

— Az államtól?

— Nem... A szomszédainktól.

Kölcsönkenyér visszajár

— Mi kívánságod volna a születésnapodra, fia-
cám?

— Az, hogy a papa szavaljon el hozzám egy
szép köszöntőverset.

A fiatal háziaszony

— Hallod, Walter, ha a hivatalból hazajössz,
végy egy egerfogót.

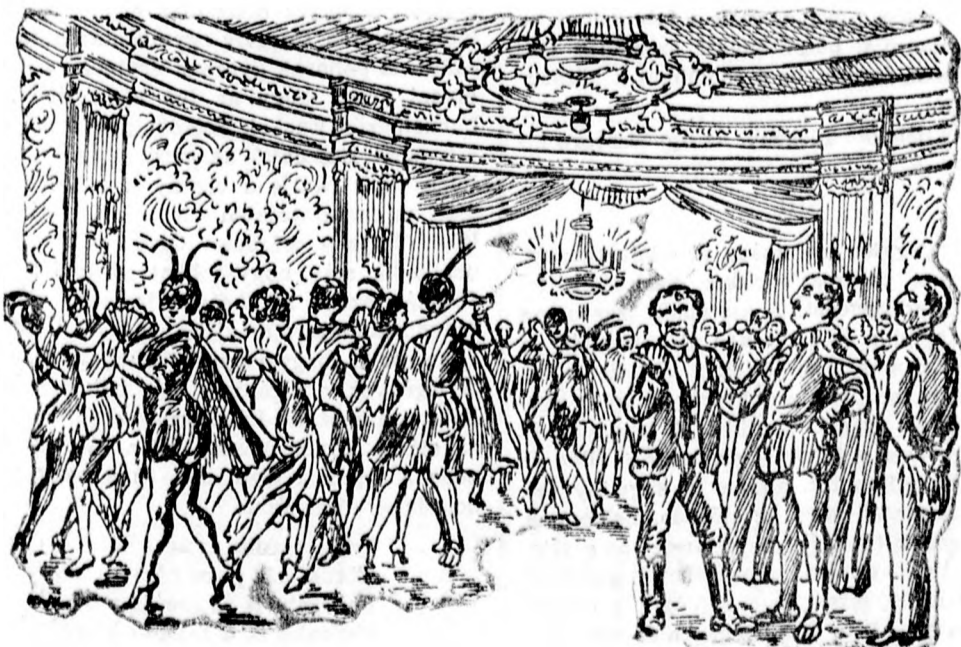
— De hiszen a mult héten vettem egyet.

— Igen ám, de abban már van egy eger.

Orvosi rendelésen

— Nem tudja maga, hogy a fogadóórám csak
négyig tart?

— En tudom, orvos ur kérem, de az a kutya
nem tudta, amelyik fél ötkor megharapott.

Vándormadár

REGÉNY

Írta: Magyar Zoltán

Dani szeméi megvillannak és rászégeződnék Csonka Sándorra. Ez a Csonka Sándor azok közé tartozott, akik szerettek mindenkibe belekötöni. Csonka behemót, nagyerejű legény volt, aki mindent az erejére épített fel. Most is hátravette magát a széken, kezeit zsebre vágta és gunyosan néz Danira. Látszik rajta, hogy a következő ellenvéleményénél, ha erre megfelelő választ nem tud találni igazának megállapítására, egyszerűen rá fog verni hatalmas mancsaival az asztalra. Dani Csonkának teljesen ellentéte Alacsony, zömök. Határozott vonású arcán mindig ott játszadozik a jóakaratu mosolygás és ez a mosolygás a lelki jószágot árulja el. Most ez a mosoly egy kis gunnyal is vegyül, amint visszavágni készül. Mint majdnem mindenki, úgy ő sem szívelhette Csonkát rossz természete miatt. Egy pillanatig még ránéz Csonkára és már vág is vissza.

— Tőled ugyan soh'sem kérhettem volna észet Csonka Sándor!

Csonka felemeli jobbkezeit és nagyot vág az asztalra.

— Nana hékás!

Dani nem ijed meg, de nem akar veszekedést előidézni és tovább folytatja:

— Olyan derék fiu ez a Takács Kálmán. Az ember azt hitte volna, hogy haza jön és már nem is áll velünk többé szóba. Hiába, mégis csak közüllünk való, nem tagadja meg a vére és csak éppen olyan jó ember, mint volt, amikor velünk itt járt az iskolába!

— Nagyon derék fiu, — hagyja helybe Gergely is, — igazán nem lehet ellene senkinek sem kifogása.

— Nekem pedig nem tetszik, — jegyzi meg nevetve Csonka.

Gergely ijedten néz Csonkára. Mindenki érzi, hogy Csonka bele akar kötni Daniba. Gergely már menteni is akarja a tüzesnek indult helyzetet, de megelőzi Dani.

— Aztán mi nem tetszik neked Csonka Sándor a Takács Kálmánon?

— Csonka röhögve ingerli Danit: »Az, hogy köp az ilyen parasztra, mint amilyen te vagy. Hát azt hiszed, mert egy néha napján szót vált veled, akkor ez mindjárt barátság is?«

— Köp rád, de nem rám, te...

— Mi az?!... Csak nem akarsz belém akaszkodni... Azt mondom, hogy legjobb, ha tartod a lepényesödet, mert...

— Mert?... Azt hiszed, hogy megijedek tőled?

— Te talpnyaló, te uribolond, te gyengelegény. Igenis köp rád a Takács ur, te csuszómászó féreg!

A következő pillanatban Dani úgy meglökte az asztalt, hogy Csonka Sándor hanyatt a padlóra esett, de már egy másodperc múlva talpra ugrott és a széket felkapva nekirohant Daninak. Dani oldalugrott, megvillant a kezében a bicska és Csonka, mint egy darab fa, esett végig a padlón.

Mindez olyan hirtelen történt, hogy a többiek kővémeredten nézték a lejátszódott eseményt. A cimbalmos ijedtében a cimbalom alá bukott és halálsápadtan nézett a földön fetregő Csonka Sándorra.

Csonka Sándor oldalából sugárzik a vér. A többiek kapkodnak körülötte. Dani a legnagyobb lelkinyugalommal az asztalhoz megy, egyhajtásra kiissza borát, leül az asztalhoz és belebámul a füstbe, mely teletöltötte az ivót. Hirtelen észbe jut árvasága, szeretője. Végig fut egész eddigi életén, amelyben kevés öröm volt és apróbb öröme is abban merültek ki, hogy jó tudott lenni mindenkihez és a barátaiért még az életét is odaadta volna. Most feláldozta magát. Ott szedik fel azt az embert, aki megsértette a barátját. Neki nem fájt az, hogy őt lepiszkolták, csak az tette őrvöngővé, hogy valaki meg merete sérteni azt, akit ő úgy szeretett, aki hozzá mindig olyan jó volt. Nem roppant össze az esemény

hatása alatt. Valahogyan úgy érezte, hogy ennek így kellett lennie. Csodálatos, hogy egészen nyugodtan érzi magát. Egyszerű paraszti eszével már itéletet is mondott önmaga felett. Szurt, hát ezért bűnhődni kell, de nem bűnös. Talán meg is hal ez az ember, de lehet, hogy nem komoly a seb. Neki mindegy, ha meg is hal. Ő úgy akart szurni, hogy többé ne legyen alkalmá piszkolódni és most vihetik.

Lázár lép hozzá és rászól, de nem úgy, mint ha leekéztené akarná, hanem jóakarattalug:

— Dani ebből nagy baj lesz!

— Meghalt?

— A bordák közé ment, azt mondja a doktor ur. Sokáig nyomja az ágyat. Látod, most viszik haza. Azt hiszem téged is visznek Dani nemsokára. Nem kellett volna azért.

— Hát vigyenek. Itten várom meg őket!

Az ivó olyan volt, mint egy megbolygatott hangyaboly. A korcsmárosné jajveszékelt. A korcsmaudvar a hirre megtelt emberekkel, akik hangos zürzavarban érdeklődtek.

Futva érkezett meg a rendőrőrmester és tekintélyének teljes tudatában állt meg Dani előtt:

— A törvény nevében letartóztatlak. Állj fel!

Dani nyugodtan felállt, egyet rántott a vállán és már indult is kifelé. A korcsma udvarán várakozó tömegből halk moraj tört elő. Senki sem kiabált. Nem átkozták a bűnöst, mert mindenki ismerte Danit és tudták azt is, hogy itt csak Csonka Sándor lehetett bűnös. Dani felemelt fővel ment végig a tornácra és csak egy-két pillantást vetett az ismerősökre. A tömeg Dani után lődült, akit a rendőrőrmester a községi házára kísért. Eppen ebben a percben érkezett Kálmán, aki a tiszteleséktől ment hazafelé. Nem tudta, hogy mi történt és csodálkozva nézett Danira. Dani megértette Kálmánt és már meg is adta a magyarázatot:

— Megbicskáltam a Csonka Sándort... Nem lány miatt, hanem miattad... Megtanítottam!

Kálmán még utána néz Daninak és semmiképpen sem tudja megérteni, miként került ő ennek a szomorú eseménynek a központjába. Néhány pillanat múlva már mindent megtudott, mert Gergely mindent elmondott részletesen.

— Tudod az úgy volt, hogy a Csonka Sándor ócsárolt téged, míg a Dani beleeresztette a bicskáját. Hát így volt.

Kálmán némán indult hazafelé. A történet mély hatást keltettek lekében. Dani, ez az egyszerű, tisztalelkű parasztyerek megvédte azt, akit tisztelt, akit szeretett és bosszút állt a sértőn. Ebben a pillanatban úgy érezte Kálmán, hogy nagyon közel áll a földhöz és a föld egyszerű gyermekeihez. A város most oly messze távolodott tőle, mintha soh' sem élt volna ott és ez a falu lenne a legszebb hely a világon. Az a romlatlan becsületesség, amelyet csak a falu adhat az embernek, naggyá, hőssé emelte szemében Danit. Dani most fordult be a rendőrrel a községi háza kapuján.

Másnap délelőtt a legényt az ügyészségre kísérték.

XIII.

A legényegylet mulatsága is elkövetkezett. A nagytermet papírszalagokkal díszítették fel és várták a közönséget. A szereplők izgatottan álltak a színpadon és a réseken át kémltek az érkezőket. Egymás után jöttek a tiszteletes ur, a jegyzőék, a tanítóék, a doktorék, a gyógyszerészek. Leültek az első sorokba. A legények és lányok nagyrésze a falaknál szorongott állva és leste a nagy pillanatot, amikor a süggöny felgördül és kezdetét veszi az előadás. Zsibongás, halk suttogások töltötték be a termet és a színpadon Lázár a rendező szerepében izgatottan adta ki az utolsó utasításokat. Végre a csengő éles hangja sítit bele a zsibongásba és már gördül is fel a függöny. Egy pöttömnyi, cukros kis-

lány hajol meg és selypítve szavalni kezd. A szám után egetverő tapsorkán honorálja a kis szereplőt. Most egy vigjáték következik. A nézőtérén hatalmas nevetések rengetik meg a falakat. Nagy taps. A szereplők meghajolnak és már következnek szépen, ügyesen a többi számok. Most következik az est attrakciója, Takács Kálmán saját szerzeményeit adja elő. Feszült, ideges várakozás a nézőtérén. Kálmán édesanyja szíve nagyot dobban az izgatottságtól. Most az ő Kálmánkája játszik. Lassan emelkedik a függöny. Kálmán leül a zongorához és játszani kezd. Szépen, tömören szállnak a hangok, először lassan, majd gyorsabban. A futamokat Kálmán a legnagyobb könnyedséggel játsza. A szíveket, lelkeket betöltik a hullámzó hangok és a színpad mögött Magdus lélekzetvisszafojtva, kezeit összekulcsolva hallgatja a játékot. Minden egyes zeneszám után szünni nem akaró taps. Ismétlés, ismétlés és a végén Kálmán már fáradtan vonul vissza. Az emberek kipirult arccal vitatják Kálmán nagyszerű játékát. Most igazán büszke mindenki Kálmánra:

— A ma vérünk. Közüllünk való. Ez aztán ember, — mondogatják hangosan.

Kálmán édesanyja könnyeit törölgeti. Most úgy érzi, hogy minden vágya beteljesült. Körülötte mindenki dicséri az ő fiát, aki olyan egyszerű, jó gyerek. A tiszteletes ur nevetve áttint az öreg Takácsnak. Az öreg a megelégedés jeléül megpödrö a bajuszát és odaszól a feleségéhez:

— Tudod asszony, ez megért annyit, mint egy májusi, meleg eső!

A műsor utolsó előtti száma Magdus éneke. Ugy áll ott ez a hamvas, kipirult szép gyerek a színpadon, mint egy földre szállt angyal. Énekel. Kálmán kíséri és úgy néz rá, mint a Maddonnára. Nagy taps, virág, ismétlés. Még egy vigjáték és már vége a műsornak.

A közönség az asztalhoz ül és Gyula primás már is táncra játszik. A lányok, legények forognak. Csillognak a szemek. Egy-egy kurjantás rugaszkodik elő a legények torkán, és a fiatalság él, örül a szép estnek. Kálmán Magdussal táncol, de végigtáncoltatja az összes lányokat, menyecskeket.

Az öregek idogálnak és némelykor virtusból táncra is perdülnek. Itt nincs osztálykülönbség. A tiszteletes ur meg a jegyzőék együtt ülnek és poharznak a gazdákkal. Közvetlen beszélgetés folyik mindenről és itt mindenki úgy érzi, hogy egyik sem több a másiknál, hiszen a faluban mindenki egymásra van utalva. Összetartanak jóban-rosszban. A doktor ur a Kerekesné asszonyságnak viceket mesél, aki olyan jókat nevet, hogy szépen kifejlődött tokája fürge táncot jár. A »patyikusz« táncra kéri Jónásnéét és olyan táncot roznak, hogy utána a tanító megigéri kettőjük szereplését a legközelebbi estélyen. Mindenki nevet, hangulatba jön. A bor fogy és a nóta száll. Olyan gyorsan mulik az idő, hogy a tiszteletes ur már indulásra biztatja Magdust. Még egy tánc és már indulásra biztatja Magdust. Még őket. Magdus a kapunál boldogan megszorítja Kálmán kezét és mennek hazafelé. Kálmán visszamegy a vendéglőbe és leül a legények közé. Az öregek, a lányok lassan hazamennek és csak a fiatal legények maradnak együtt. Most jön az igazi mulatás. Gergely egymásután huzatja a nótaikat. A poharak gyorsan ürülnek és Kálmán is érezni kezdi, hogy az ivó rózsaszínű felhőkbe burkolódik. Énekel. Szívából, jókedvből szállnak a hangok. Bus dalok kergetik egymást, majd hirtelen vigra rántja a cigány a vonóját. Gergely már az asztal tetején táncol. A klarinétos fél-lábon fujja a csárdást. Olyan parázs hangulat uralkodik már, hogy jobbat kívánni sem lehet. Kálmán azt a kívánságát terjeszti elő, hogy Magdusnak szeretne éjjeli zenét adni. Erre olyan éljen tör ki, hogy végighallatszik az egész falun. A legények, a cigányok már indulnak is kifelé. Fényes a hold. Dudolva érnek a tiszteletesék háza elé. A banda készen áll a játéokra. Kálmán odasug valamit Gyulának és a nagy csendben belesir az éjszakába:

Tejbe fürdik az én rózsám ha felkel.

Törölközik piros róza levéllel.

Fehérből is az orcája a hónál.

Pirosabb is a fakadó hajnalnál.

(Folytatjuk.)

Heti rádióműsor

Vasárnap, január 14

Frankfurt, 17: Mai zeneszerzők, Brandt-Buys: Salzburgi szerenádj. Chemini-Petit: Heggedű- és oszlóverseny. 18: Vidám közzene. 18:25: A Magyarországi Németország labdarúgómérkőzés II. félidője a Frankfurti stadionból. 19:10: Gunther: Eljén az élet, hangjáték. 20: Beethoven: Fidelio, opera 2 felvonásban, Berlinből.

London Reg. 17:30: Szórakoztató zene. 18:30: Testőrzenekek. 19:30: Könyv zene. 22:05: A londoni vonósok hangversenye. Tapia Caballero zongoravésszel. Mozart: VI. Szerenád; Bach: V. zongoraverseny. Jaga A zenei áldozatból. Sibelius: Rakasztava. Chopin: Két mazurka; Scherzo; Warlock: Szerenádj. Holst: Szent Pál, szvit.

Roma. 20:40: Herve: Santarellina, háromfelvonásos operett.

Varsó. 16:30: Gramofon. 17:45: Népszerű lengyel zene. 18:40: Czaplitzki bariton-estje. 19:45: Gramofon. 21:15: Vidám est Lengyemből. 22:35: Kávéházi tánczene.

Wien. 11:20: A szimfonikusok hangversenye. 12:30: Rádiózenekar. 15:25: A Kolbe-négyes játéka Beethoven: C-moll és D-dúr; D-dúr vonósnyegy. 17:05: Művésztanulmányok. 19: Tautenhayn-négyes. 20: Prága 22:45: Beszélgetés a nemzetközi rádióújság műszaki bizottságának elnökeivel. A január 15-én életbelépő hullámhosszváltozásokról. Közvetítés Brno-szélből (gramofon). 22:15: Rádiózenekar.

Hétfő, január 15

Begrád. 11: Gramofon. 12:05: Rádiózenekar. 13:30: Hírek. 16:30: Rádiózenekar. 18:00:30: Előadás. 19: Gramofon. 19:30: Beethoven: Négyes. 20: Előadás. 20:30: Opera a Nemzeti Színházból. A szünetben 22-kor Hírek.

Budapest. 6:45: Torna. Utána gramofonlemez. 9:45: Hírek. 10:1. Aranytanácsok utasoknak 1825-ből. 2. Tíz perc egészségügy. „A szamártalpas” (felolvasás). Közben Gramofonlemez. 12: Déli hangszó, időjárásjelentés. 12:05: Gramofonlemez. Közben kb. 12:30: Hírek. 13:15: Pontos időjelzés, időjárás- és vállalatjelentés. 13:30: Az 1. honvédsereg zenekara. Vezényel Frissey Richard. 14:20: Hírek, életmészerárak, piaci árak, árfolyam. 15:30: A rádió diaktévéje. „A zenai hős”. 16: Asszonyok tanácsadója. (Arányi Mária előadása). 16:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: „Mégünk Pestre”. (Történelmi séta). Pogány Béla előadása. 17:30: A Somogyi szalonzenekar az Ausztrál-cukrászdából. 18:30: Német nyelvoktatás. 19: Magyar nóták. Közvetülködik László Imre és Rácz Béla cigányzenekara. 20: „A világgazdaság válsága” Eber Antal dr. előadása. 20:30: Waldbauer-Kerpoly vonósnyegy. Haydn: G-dúr vonósnyegy. Brahms: c-moll vonósnyegy, op. 51. No. 1. 21:30: Hírek, időjárásjelentés. 21:50: „A magyar népzene hatása

Begrád. 8:55: Torna. 9:30: Istenisztelet. 11: Gramofon. 11:20: Előadás. 12:05: Rádiózenekar. 13: Népdalok zenekarral. 13:30: Hírek. 15: Gramofon. 15:30: Arányi-zenekar, népzene. 16:20: Verdi: Tra viata, opera lemezek. 19: Népdalok lemezek. 19:20: Előadás. 20: Prága. 22: Népdalok zenekarral. 23: Gramofon.

Budapest. 9:15: Hírek. 10-11:10: Egyházi ének és szentbeszéd a Bethvárosi Plébánia-templomból. 11:45-12:15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu téri templomból. 12:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vállalatjelentés. 12:39: Gróf Zichy Géza emlékhangverseny, halála 19. évfordulóján. Közreműködik az Operaházból alakult zenekar, Báthy Anna és Halnos János (ének). Vezényel Szikla Adolf. Bevezetőt mond Papp Viktor. Hajnál az erdőn, nyitány. Az „Már” című operából. Bevonulási induló, az Alár c. operából, kettős. Dal, a Rolland mester c. operából, zene. A „Nemo” c. operából, Elek dala; A Nemo c. opera III. felvonásának előjátéka. A Nemo c. operából, kettős. A Rodosto c. operából, Rákóczi halála, gyászinduló. A Nemo c. opera II. felvonásának előjátéka. 3: A Földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Urbányi Jenő dr. egyet. tanárség: „A gyümölcsfavédelem legelőbb módja”. 15:45: Schwarz János és fia kitalálós hangszereken játszanak. Steege: Margitka kedvenc tánc, xilofonszólo. Dietrich: Májusi gyöngyvirág, xilofonszólo. Fehde: Edes hazám, ábránd, xilofonkettős. Krüger: Magyar ábránd, xilofonszólo. Verdi: Traviata, éneklőtrépez. Nagy-pál: Kisány, halál-e a muzsikát, hegedű, úrész. Vince: Szép vagy, gyönyörű vagy... Heimann: Cigányjáték, alumíniumszólo. Liszt: II. magyar rap-szóda, alumíniumszólo kettős. Suppé: Költő és paraszat, alumíniumszólo kettős. Oertel: Műlovalgalop. Utána: Időjárásjelentés. 16:30: Petőfi: „Bor-lond Istók”. Elmondja Kiss Ferenc. (Közművelődési előadás). 17: „Acélhang-dalárda. Vezényel Noseda Károly. Zongorán kísér dr. Noseda Tibor. 17:50: „Amerika”. Földi Mihály előadása. 18:25: Bertha István szalonzenekara. 19:45: Sport- és üggetőversenyeredmények. 20: Helyszíni közvetítés a Kamaraszínházról. Málvirág, vidám játék 3 felvonásban. 4 képből. Ifra Szeben Klára. Rendező Rónaszéki Béla. Utána kb. 22:15: Hírek. 22:30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Zsolt Nándor.

Praha. 6:45: Ebrész, torna zene. 17:45: Gramofon. 18: Német óra. 20: Csehszlovák Európa hangverseny. A filharmonikusok zenekara és énekkara. Horák O. énekesnő és Toms operaténés. Myslívceček: F-dúr nyitány. Vorzsisek: D-dúr szimfónia. Jeremias: Cseh, morva és szlovák népdalok. CSmetana: Csehszlovák berkei és virányai. 22:35: CSchumannzene.

A REGGELLI ÚJSÁG HEFÉI RA DÍOMUSODIA

A szűfőidő a magyar költők versesében. (Felolvasás) Közben gramofonlemez. 12: Déli hangszó, időjárásjelentés. 12:05: Rajnóga Klára énekel, Béla Szilárd énekel, zongorán kísér Polgár Tibor. Strauss Richard: Reggel; Ajánlás; Nyugodj le!; Tükös felhívás. Verdi: A végzet hatalma, ária; Puccini: Tosca imája; Verdi: Két ária az „Aliciosból” c. operából. Bartók: Elindultam szép hazámból; Országúti Tivadar; Hajmalközöntő a XV. századból; Demény Dezső: Érik a buzakalász. Schilling: Mona Lisa c. operából Gyöngy-ária. Szegő Sándor: Bakonóták. Kacsóh: Keső ősz van; A fonóban szól a nóta. Szabados Béla: Letéptem a legcsóbb rózsát; Thege-Gerber Miklós: Gerle szalolt a buzába. Közben kb. 12:30: Hírek. 13:15: Pontos időjelzés, időjárás- és vállalatjelentés. 13:30: Kerényi-Országúti-Frisz-trió. Siklós Albert: Trió zongorára, hegedűre és gordonkára: Allegro non troppo, Scherzo (Presto), Andante espressivo, Thema con variazione. Schumann Róbert: Trio op. 30 (F-dúr) zongorára, hegedűre és gordonkára. 14:40: Hírek, életmészerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 4: A Rádióélet mesecőrája (Harsányi Gizzi előadás). 16:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: Helyszíni közvetítés a Svábhegyi csillagvizsgálóból. 17:40: Kalmár Pál magyar nótákat énekel, Veres Lajos és cigányzenekara kíséretével. 18:30: Rádióamatőrpostá. 18:50: Közvetítés a bécsi Allami Operaházból. „Giuditta”, zenei vigjáték öt képből. Szövegét írta Paul Knepler és Fritz Löhrner. Zene, néjét szerezte Lehár Ferenc. Bemutató előadás. Vezényel Lehár Ferenc. 22: Időjárásjelentés. 22:20: Mándits szalon- és jazzzenekar a Pátria kávéház-ból. Szándó Gyula énekszámával. 23:25: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara a Pátria kávéház-ból.

Praha. 6:15: Ebrész, torna, zene. 12:10: Gramofon. 16: Jazz-zene. 19: Gramofon. 20:15: Voldán énekes dalszöve. 20:40: Keresztül a farsangi világon. I. Farsang Afrikában. Nédbal: Majominduló. Saint-Saens: Az okfán. Az állatok farsangja c. műben. II. Az őserdőben, Berlioz: Lidércánc. Bemutató farsangja. Hét zongorista versenye. V. Bál az amerikai preniken. VI. Alarcosbál. Három délszláv művész nő felléptével.

Berlin. 17:30: Mozart: D-dúr szonáta két zongorára. 20:05: Berlin és Hamburg közös vidám estje, közben 22: Hírek. 24-1: Tánczene.

Róma. 20: Gramofon. 20:40: De Nigris: Dollárok és gondolatok, háromfelvonásos operett.

Varsó. 12:05: Szalonzene. 18:20: A varsói nagy színháza zsidó hangversenye. 20: Dalok és zeneművek a térlől. 21:20: Jónás Mária Chopin-műveket játszik.

Wien. 12: Szimfonikus hangverseny. 15:35: Hamupipóka, ötfelvonásos mesejáték. 16:30: A stadlaui Népekkar hangversenye. 17:55: Régi és új dolgok a bécsi fonogramtárból. 17:45: Gramofon. 18:55: Lehár: Giuditta, zenei vigjáték öt képből, közvetítés az állami operából. 22:10: Rádiózenekar.

Rendező: St. Fox; Foktrótt. Szekeres Ferenc; Alonkerényi Viktória; Ted Kochler-Harold-Appelen; Stormy vhector. Hardy Evans; Rhapsody in Fox. Közben kb. 12:30: Hírek. 13:20: Penas időjelzés, időjárás- és vállalatjelentés. 18:30: Harsányi János, Harsányi György, Hajdu Imre, Simai Henrik. Zongorán kísér Bíró József. 14:40: Hírek, életmészerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 15:30: A rádió diaktévéje. „A macska”. 16: „Maga - te”, Jónás Károly csövegése. 16:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: „A kárpáti teli csata”, Pálch Jenő előadása. 17:30: Baumann-trió. 18:10: „Az ember tragédiájának” emlékei. Putaky József előadása. 18:35: Felvinczi Takács Alice hegedű, zongorán kísér Polgár Tibor. Ecetes: c-moll szonáta, Adagio con espresione, Allegro giusto, Andante molto sostenuto, Allegro. Sarasate: Maladencia; Sibelius: Mazurka. Kodály: Adagio; Bartók: Magyar népdalok. 19:10: A rádió külügyi negyed-óraja. 19:25: Az Operaház előadásának közvetítése. 1. Egy rövid élet, dalnő 2 felvonásban, két képből. 2. Parszbecsület, melódráma egy felvonásban. Az I. felvonás után: Hírek. Az előadás után kb. 22:30: Időjárásjelentés. Majd: Bura Károly és cigányzenekara a Ketter-tetőemből. 23:15: Len Baker-jazz Vajda Károly énekszámával.

Praha. 6:15: Ebrész, torna, zene. 11: Gramofon. 11:30: A tisztviselő zenekara. 19: Hírek németül, gramofon. 22: Vránický: Oberon, a tündérlány, háromfelvonásos opera.

Breslau. 19: A filharmonikusok induló- és tánczeneje. Utána nyíltáros táncest, közben hírek. 21: Leipzig. 21:30: München. 22: Hírek. 22:35: Beethoven két zongoraszonátája. 23:25: Kivánság-hangverseny teurordalokkal.

Róma. 21:20: Mussel: Velencei éj, egyfelvonásos szűfőidő két részben. Közzenével. 22: Bloch: Szent szűfőidő, zenemű baritonnal, ének- és zenekarral. Varsó. 12:05: Jazz. 15:40: Farsang zene. 17:20: Zenei csövegés Lembergől gramofonnal. 18:20: Farsangi est. Tánceta. 20:15: A filharmonikusok hangversenye Czaplitzki hegedűművész. 22:40: Kávéházi tánczene.

Wien. 12: Az állatvilág zenekara. 15:50: A szász-tyulajbajnokság jelöltjeinek harca 15:55: Walker Lujza gitározik. 17:30: Bitner Emilia alt, énekel. 19:20: Zenei újdonságok. A szimfonikusok hangversenye. 20:45: Farsangi zene. Előadja: Tauber-Froschke soprán, Friedl tenor, a Gaudriol-jazz és a rádiózenekar. 22:45: Téli sport Ausztriában 1934. bea. 22:55: Művésztanulmányok.

Szombath, január 20

Begrád. 11: Gramofon. 12:05: Urosevics-zenekar. 13:30: Hírek. 16:30: Gramofon. 16:30: A Popaz zenekar és Grozdánovics énekes. 19: Népzene. 20: A rádiózenekar Timotovics énekessel és Mihajlojevics énekesével. 22: Népzene lemezek.

Budapest. 6:45: Torna. Utána gramofonlemez. 9:45: Hírek. 10:1. Abonyi Lajos írásából. 2

a szomszéd népek zenéjére". Bartók Béla előadása gramofonlemez és zongoraszerzők bemutatásával. 22 óra 40: aradi Farkas Sándor cigányzenekara a Bodó-kávéházban.

Praha. 6:15: Ébresztő, torna, zene. 11: Gramofon. 17:15: Gramofon. 19:20: Fuvószenekar. 20:15: Dalok. 21:30: Hangjáték Dvorzsák ifjakkorából, zenevel. 22:30: Meyerbeer: Arnyéklány.

München. 17: Grieg: Lini szvit. 17:50: Zenei iratások. Dammert zongoraművész játéka. Liszt: Bach-álarcok és fuga. Haydn: A-dúr zongoraszerző. Schubert: Klara német tánc. 19: Kis rádiózenekar. 21:30: Hangverseny.

London Reg. 19:30: Könyv zene baritonokkal. 21: Rádiózenekar. 22:15: Szántó Endi alt és Lang-risi zongoraverseny. 23:30: Táncczene.

Róma. 20: Gramofon. 20:45: Könyv zene. 21:45: Spanyol zeneszerzők művei. Senes Maria szoprán. 22:45: Táncczene.

Varsó. 18:30: Gramofon. 20: Mozart: Gramofon szimfónia: A-dúr hegedűverseny; Beethoven: Eroica. A rádió szimfonikus zenekara Jahnke hegedűművész. 21:50: Kávéházi tánczene.

Wien. 12:30: Filmművek. 13:30: Parszlezene. 16:30: A becsi Wagner Richard-egyesület 1. tete. 17:15: Marx Marion különböző nemzetek dalai. énekl. eredeti nyelven (német, svéd, norvég, finn, francia, olasz skót, cseh, szlovák, lengyel, orosz, bosnyák és magyar dalok). 17:50: Kremer Emma zongorázik. 19:30: Stolz: Ejjeli keringő, harmin felvonásos operett. 22:50: Új lemezek.

Kedd, január 16

Begrád. 11: Rádiózenekar. 12:05: Rádiózenekar. 12:45: Gramofon. 13:50: Hírek. 16: Orosz énekek. 17:05: Beethoven: V. verseny (gramofon). 19: Bor-szajó dalcsig. 19:30: Előadás. 20: Rádiózenekar. 21: Népdalok zenekarral. 21:30: Hangjáték. 22: Hírek. Utána gramofon.

Budapest. 6:45: Torna, Utána gramofonlemez. 9:45: Hírek. 10:1. Magyar mondák. 2. Mi újság a rádió körül (felolvasás). Közben gramofonlemez. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12:05: Országos Postaszene. Vezényel ifj. Porthal Vilmos. Közben kb. 12:30: Hírek. 13:15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13:30: Kolompár Laci és cigányzenekara. 14:40: Hírek. élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16: A régi magyar nevelés. Györfly István dr. előadása. 16:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: Magyar lányok rádióórátja. Rendszeresen Csányó György. Anna filharmonikus bevezető beszéde. Herceg Ferenc elbeszélés olvas fel. Táboritz, bemutatják a cserkeszanyókat. Vezényel Zimmermann Rózi. Fodor Gyula: Muzsika. Beszélgetés a magyar ifjúsági nyelvtan. 18: Gramofonlemez. 18:50: Francia nyelvoktatás. 19:20: Longy Ivan zongorázik. 20: A költő anyja. R. Simorffy Margot verset mond el. 20:30: A becsi Operaház énekkarának hangversenye a Zenei Színházban.

kola magyarműből. Vezényel Clemens Krauss. Pa-lestria Giovanni: Sabat mader (Kertész Károly alkalmazta Wagner Richard). Lotti Antonio: Crucifixus, Verdi: Ave Maria. Bárdó Károly: Frigyes: Jöjj édes halál, orgonakísérettel). Hubay Jenő: Alvo tábor. Barzda ének. Hubay-dalok. Énekl. Ursuec Viorica, a becsi állami operaház kamarczenekara. Strauss Richard: Német motetta. Kodály Zoltán: Mátrai képek (magyar népdalok nyomán). Strauss János: Szentkereszt. Költőből 22:30: Hírek, rádiózenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Zenei vírágyos-járásjelentés. Majd: Az Operaház tagjából alakult kor.

Praha. 6:15: Ébresztő, torna, zene. 12:10: Gramofon. 16: Rádiózenekar. 17:25: Gramofon. 20:40: Zongora. 22:30: Táncczene.

Hamburg. 19: Egy zenei gondolat életműve. Beethoven: Prometeusz, nyitány és befolyzó (1800). Tizenkét koncert (1902). Változatok fugából a Prometeusz egy témájára zongorán (1802). Beethoven: Eroica, finálé (1804). 19:50: Stadelmaier tenor. Beethoven: Adalide és szeretlek című dalja. énekl. 20:05: Galánis idők zenéje. 22:40: Új szórakoztató zene. 23:40: Szórakoztató zene.

Róma. 19:30: Gramofon. 20:40: Szórakoztató zene. 21: Operaközvetítés.

Varsó. 12:05: Szalonzene. 15:40: Gramofon. 16:55: Valszka énekesnő dalcsig. 16:55: Előadás a jazzről lemezekkel. 20:15: Verdi: Othello, opera gramofonon. 23: Kávéházi tánczene.

Wien. 15:50: Sijutás zenére. 17:15: Titi Angela zongorázik. 19:40: Deris részletek Mozart-operékből. A szimfonikus hangversenye. 21:40: Ausztria téli sportéletéről. 21:55: Rádiózenekar.

Szerda, január 17

Begrád. 11: Gramofon. 12:05: Rádiózenekar. 13:30: Hírek. 16: Előadás. 16:30: A Rami Drugovi 40zenekar. 17: Előadás. 18:30: Előadás. 19: Rádiózenekar. 19:20: Népdalok zenekarral. 20: Ljubljana. 22: Hírek. Utána Népszerep lemezek.

Budapest. 6:45: Torna. Utána gramofonlemez. 9:45: Hírek. 10: 1. Urak és jobbágyok a múlt század elején. 2. Festmények, képek és dísz tárgyak kezelese (felolvasás). Közben gramofonlemez. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12:05: L. Christian Lili énekel. Sétét György hegedű, zongorán kísér. Polgár Tibor: Sohr: Reclatavo és Adagio; Pagonini: Mozes, ábránd. Verdi: Aida, ária az I. felvonásból. Milhaud: Brazíliai tango; Pissis: Korzakor; Dengo; Kreiser: Caprice Viennois; Brahms: Réti magány; Turney: Haldé; Losonczy-Schweitzer: Ária; Hubay: 2. csárdásjelöllet; Karcósi: Nem tudom feledni; Lavotta: Reszket a bokor. Közben kb. 12:30: Hírek. 13:15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13:30: Az állhatatlan zenés szimfonikus zenekara. Vezényel Melles Béla. 14:40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 15:30: A rádió diktorlójája. A gyufa fel-

találja. 16: A szépségápolás az ókortól. Bozay Margit előadása. 16:45: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. 17: Timkó Margit magyar nőiákat zongorázik. 17:30: Erdély nagy művészei. Janovics Jenő dr. előadása. 18: Mándits-szalonzene. 19: Munkáselőadás. 19:25: Az Operaház előadásában. 5 képből. Zenejel szerepel Verdi: Szöveget fordította Zoltán V. Az I. felvonás után: Hírek. Előadás után kb. 22:30: Időjárásjelentés. Majd: Kurpa Simi és cigányzenekara a Kovacsics utcából. 23:15: Gramofonlemez.

Praha. 6:15: Ébresztő, torna, zene. 12:10: Gramofon. 18:25: Német óra. 19: Gramofon. 20:05: A filharmonikus hangversenye a Smetana-teremből. A Hlaból és Krzyszkowsky prágai daltájak és a prágai tanítónők daltájak közreműködésével. 22: Hírek.

P. lin. 19: Népdalok, zenehallgatás. 21: Beethoven: III. szimfónia. 22:30: Rádiózenekar. 22: Könyvszerző. Utána ifj. szórakoztató zene.

Daventry. 17:45: Tarka gramofon. 19:30: Mozart: B-dúr és g-dúr hegedű- és zongoraversenye. 21: Szimfonikus hangverseny a rádió ének- és zene-kara, Jones tenor és Szánthó Endi alt közreműködésével. 22:20: Hátra-ötös. 22:55: Táncczene.

London Reg. 19:30: Szórakoztató zene. 20:30: Könyv zene. 21:30: A tegnap énekesei, lemezek. 22: Rádiózenekar. 23:30: Táncczene.

Róma. 21: Operaközvetítés valamely színházból. Varsó. 12:05: Könyv lemezek. 15:55: Táncczene. 18:20: Könyv zene. 20: Wagner-est. A rádió szimfonikus zenekara. 20:30: Ordon Hanka énekl. 21:15: Drzeviecki zongoraművész előadása. 22: Táncczene.

Wien. 12: Karintiai népzene. 12:30: Szórakoztató lemezek. 17:05: Pászthy Kálmán zeneszerző művel. Rókya Erika szoprán éneke. 18:55: Vack-futószenekar. 22:15: Rádiózenekar.

Csütörtök, január 18

Begrád. 11: Gramofon. 12:05: Rádiózenekar. 13:30: Hírek. 16: Előadás. 17: Georgievics-Pabst énekesnő dalcsig. 18:30: Gramofon. 19:10: Előadás. 19:30: Gramofon. 20: Zágráb. 22: Hírek. Rádiózenekar 23-ig.

Budapest. 6:45: Torna. Utána gramofonlemez. 9:45: Hírek. 10: 1. Magyar városok. 2. Asszony-gondok. Saláták (felolvasás). Közben gramofonlemez. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12:05: Hírek. Hederváry Ferenc és cigányzenekara. Közben kb. 12:30: Hírek. 13:15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13:30: Eugen Stepa baljalka zenekara. 14:40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16: A nevelő műnder" vitéz Szarka Géza elbeszélése. 16:45: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. 17: A Földművelésügyi miniszterium rádióelőadásosorozata. Gazdalmi nap. Petten-Köffer Sándor ny. színdarabja és botanikai feljegyzés.

Szalonkövetés. (III.) 17:30: Zenekari hangverseny. Vezényel Fridl Frigyes. Barberi: Perihangyány; Saint-Saens: Samson és Delila. ábránd; Bellini: Puritánok nyitánya; Erkel: Bánk bán, ábránd; Keller: Vigjáték nyitánya. 18:30: Angol nyelvoktatás. 19: Matuska Miklós énekel, zongorán kísér. Polgár Tibor. Dalok: Schubert: "Téli utazás" c. daltájkusából. Dermédé. A haréla. A kintornás. 19:30: posta. A varjú. A halálkő. A kintornás. 19:30: "Derne-deru". Tarka-est. Rendszeresen Köpeczi-Bócz Lajos. 21: Hírek, tételtárgyversenyedények. 21:20: Organahangverseny a Schmidhauser-villából. Közreműködik Schmidhauser Lajos, Sándor Erzi és Pataky Kálmán. Zongorán kísér: dr. Herz Ottó. Bach: D-dúr preludium és fuga. Mozart: Vársz-fuvola. Ária Haendel: Blacksmith-variációk. Bossi: Schmidhauser L.: Vihar a Balatonon, orgonaművészi. G-moll scherzo. Haendel: Ácis és Galanthea, ária. Thanyi: Visszhang. Reggel a Balatonon. Halászkara. Vihar: Himnusz. 22:50: Időjárásjelentés. 22 óra 55: aradi Rácz Bercei és cigányzenekara.

Praha. 6:15: Ébresztő, torna, zene. 11: Gramofon. 16:50: Gyermekzene. 17:25: Piacseki Vanda zongorázik. 18: Német óra. 19:30: Beethoven: Es-dúr hetes. 22:25: Smetana: Két özvegy, nyitány és ária.

München. 21: Beethoven: IV. szimfónia a nemzeti eszónalista birodalmi szimfonikus zenekarunk előadásában. 21:35: Leipzig.

Róma. 20:40: Tunnati: La principessa Pisella, háromfelvonásos mesejáték Petralia zenéjével. 22: Táncczene. 23: Hírek.

Varsó. 12:05: Táncczene. 12:35: A filharmonikus ifjúsági hangversenye. 15:40: Szalonzene. 16:55: Fuvósötös. 20: A rádiózenekar könyv hangversenye Sempolinski énekes. 22: Táncczene.

Wien. 12: Rádiózenekar. 17:10: Vinkler Vilmos csellózik. 18:50: Az állami színházak hegy. Madáti: Az ember tragédiája, hírek a próbáról. 19: Stájer népzene. Közvetítés Graeből. 20:30: A filharmonikus hangversenye. Mándits-szalonzene. Szent-ivánéji álm. nyitány; Schubert: IV. szimfónia; Beethoven: II. szimfónia. 22:30: Rádiózenekar.

Pentek, január 19

Begrád. 8:55: Torna. 9:30: Isztantszetel. 11: Rádiózenekar. 12:30: Rami Drugovi zenekar. 17: Népdalok zenekarral. 18:15: Előadás. 19: Népzenelemez. 19:30: Popovics Viadeta délszláv népdalokat énekel. 20: Szimfónia. 20:30: A királyi garda fuvós zenekara. 22: Hírek. Utána gramofon.

Budapest. 6:45: Torna. Utána gramofonlemez. 9:45: Hírek. 10: 1. Időszertű apróságok. 2. Tájfényképzés (felolvasás). Közben gramofonlemez. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12:05: Köndör Lőv és Polgár Tibor, ketzongorás jazz. Köndör Lőv: Jazz-szvit; Szines rapzódia; A lélek hangja; Blue Blues; Stomp. Stefanini Imre: Pancho, tango; Palomita mia, tango; Fjér György: Két jazz-cittl; Colo Porter: Night and Day; Adorján Annyás;

Könyvismertetés

Die blaue Harfe

Domanszky Jenő verseskötete

Igazi póznélküli művészlélek lyrája ez a munka, minden erőltettség híjjával, könnyed, formás, őszinte. Ez a gyermekes őszinteség a legmegragadóbb, végigkísér valamennyi versén, átérezzük mi is a rajongó gyermeklélek veszteségét, mikor visszasírja a gyermekszoba ártatlan örömeit és nem sikerül azokat megtalálnia sem baráti környezetben, sem a leghöbbsen óhajtott szerelmes lány ígretében sem. Domanszky a csalódásokkal terhes meglöpött lelkével lát-szólagos örömet és szenvedélyek mögött is mindig érzi és sejteti az élet ábrándfosztó, kijózanító, gunyos hatalmát, neki sokat ígért és alig nyújtott valamit. Hiányzik belőle a teljesen bölcs rezignáció, nem bocsátja meg trónfosztottsága gyötrelmeit. Könnyelműbb annál, hogy bohémsége lehiggadjon, finomabb és érzékenyebb, hogy belevesse magát teljesen az érzelmi feledtetés mákonyos árjába. Keserű szavakkal intézi el szerelmi csapongásait, nyílt lelke sir, de művészi énjé ha gunyosan is, felülemelkedik csalódáson, nélkülözésen, nyugtalanságon és éli tovább az öröksóvár, örökérezkeny és újból megcsalatott művészi életét. Mintha sok katona és nemesuri ősnék rendszeres életbe szorított titkos őszöne benne olvadt volna fel lyrikus leszámolássá. Igen finom érzeke van a változatos festéshez, mindent beszélő színes hangulataival, festő, költő itt eggyé válik. Szív, szín, hangulat sosem kellemetlen irónia — adja műveinek mozaikját. Erotikája mindig szív is, szíve mindig érzelmi világát is bevonja alkotásaiba.

Megkapó a prózaversek közül a „Liebesleid“:

Férje a barátom, életem megmentője
Ő a legszebb asszony e világon

Fizessen elő a Reggeli Újságra!

Egyetlen, aki tán igazán megért.
És mégsem, mégsem szabad szeretnem
Mert férje a barátom aki megmentette
Életemet. — csak ezért.
Domanszky nem mindennapi finomságok-

kal megáldott ihletes művész, akét szeretni és értékelni lehet — és akivel reméljük nem-sokára egy újabb jelentős alkotásban találkozzhatunk.

Stadler Aurél.

Huszonöt dinár egy férfi selyeming ára

Szalonikibe érkezett egy japán hajó telve olcsó árukkal

A beográdi Vreme szkopljai jelentése szerint a japán dömping áru, amellyel hetek óta foglalkozik az európai sajtó, megérkezett Dél-szerbiába. Görögországban már 15 nap óta árusítják a japán dömping árut, amely a görög határon át lassan Délszerbiába is elérkezik. Azok a délszerbiai kereskedők, akik mostanában jöttek Szalonikiból már hoztak magukkal japán dömping árut. Hét nap előtt egy japán hajó futott be a szaloniki kikötőbe és a hajó telve volt selyemmel és porcellánnal, amelyet hihetetlen olcsó áron árusítják.

Egy kumanovoi kereskedő, aki most jött Szalonikiból hozott magával egy japán selyem-árut. A selyem férfing darabjéért 25 dinárt,

egy nagy tucat (144 darab) selyemzsebkendőért 80 dinárt, hat személyes porcellál teakészletért 52 dinárt és egy gyermekkerékpárért 50 dinárt fizetett. A görög hatóságok megengedték a japán hajónak, hogy nyolc napig tartózkodjon a szaloniki kikötőben. A vámot és kikötői illetéket a vevők fizetik. A kumanovoi kereskedő által vásárolt holmik, az összes illetékekkel együtt kerültek a fenti összegbe.

Délszerbiai kereskedők körében komoly gondot okoz a Szalonikiban megjelent japán dömping áru, mert attól tartanak, hogy az hamarosan nagyobb tömegekben is megjelenhet a piacon.

Grkinics Szávát, az ipartörvény előírásainak megsértéséért pénzbüntetésre ítélte az iparhatóság

A polgármesteri hivatal, mint elsőfokú iparhatóság, a napokban tárgyalta a grafikai munkaadók szövetségének panaszát, amelyet Grkinics Száva vérsnök ellen nyújtottak be jogtalan iparüzés miatt. Az iparhatóság a panasz kapcsán lefolytatott vizsgálat alapján Grkinics Szávót az ipartörvény előírásainak megsértése miatt pénzbüntetésre ítélte és ugyanezen ügyből kifolyólag pénzbüntetést kapott Vondricsek Ján munkás is, Grkinics Szávó volt alkalmazottja.

Az iparhatóság ítéletének indokai a következők: Grkinics Szávának a régi magyar ipartörvény alapján vérsnöki ipar üzésére érvényes iparigazolványa van, de iparát a törvény értelmében csak oly feltétel mellett üzemeltetheti, ha szaklépített üzletvezetőt alkalmaz, minthogy Grkinicsnak nincsen szakképzettsége. Grkinics az iparhatóság előtti kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy Vondricsek Ján mint vérsnök üzletvezetői minőségben a legutóbbi időben a vállalat vezetésében volt. Az ipar-

hatóság Vondricsek kihallgatása alkalmával annak vallomásából megállapította, hogy Vondricsek az 1932 évben mindössze 2-3 napot dolgozott Grkinicsnél, míg az 1933 évben egyáltalán semmit. A lefolytatott vizsgálat alapján az iparhatóság meghozta fenti ítéletét.

Vis sziget környékén is láttak egy tengeri szörnyeteget

Szplitből jelentik: Visz sziget közelében lévő Zsummerak szigetcseke halászsai egy tengeri szörnyet láttak, amely nem hasonlít az eddig ismert halakhoz. A halászok elbeszélése szerint a tengeri szörny tíz méter hosszú és szárny szerű uszonyai vannak. Visz szigetén azt beszél-lik, hogy a halászok már néhány év előtt is látták ezt a szörnyet, amely többször megrémítette őket a szabad tengeren. A halászok a látottakat közölték a szpliti természetrajzi múzeummal is. A lakosság azt hiszi, hogy a skótországához hasonló szörny jelentkezett Visz környékén is.

Fűszer és csemege áru
jól és olcsón

Mihajlović Miladin

fűszer-, csemege- és konyhafelszerelési üzletében,
NOVISAD, Futaki ut 48, vásárolhat.

Nagy választék konyha edényekben

Versenyen kívüli árak! Tekintse meg üzletemet!

SULYOM kész. készlet!

Mélyen leszállított árak. Minta szerint pontosan fest. Pilsér.
NOVISAD, POŠTANSKA UL. 14 — ŽELJEZNIČKA UL. 25

Mindenféle tűzifa, fűrészfűrű hulladék faszén vagon-
tételben legolcsóbb beszerzési forrás

T O T H FAKERESKEDELMI R. T.

Bacska Topola. Telefon 20. 1453

23 dinár aprított száraz bükfű 100
kg.-ként házhoz szállítva.
Mindennemű tűzifát ki-
csinyben és vagon-tételben a legjutányosabb áron
szállít. Ugyanott kapható

1-a dílokész 80 dinárért 100 kg.-ként

ROMANICS IAKERESKEDEÉS, Szubotica
Danicsicev (Dalicst) put 10. 415

Idegesség és vérszegénység

a belek abnormalis gyengesége, amit a lerakodott különféle, az évelésre káros anyagok okoznak és teljesen munkaképtelenné teszik a belső szerveket, úgy, hogy azok nem képesek funkciójukat végezni.

Egy kellő időben megkezdett kúra a Bahovec féle PLANINKA gyógyteával a bélmozgást ismét szabályozza, az emésztést elősegíti és ezáltal a szervezet meg szabadul a károsan mérgező anyagoktól. A PLANINKA tea legja-

gyobbreszt alpesi növényekből áll amelyek a vért tisztítják és ezáltal az egész szervezetet megerősítik, és az idegek megkapják szükséges táplálékukat.

Kérje meg ma gyógyszerlárában a Bahovec féle Planinka teát, plombált csomagokban, a készítő felírásával:

APOTEKA Mr. BAHOVEC
LJUBLJANA

Ára 20.- dinár

ELADO

két darab, egyenként 4 méter hosszú, 1 méter széles vaspléh

CIMTÁBLA

Megtekinthető a Reggeli Újság kiadóhivatalában

Modern kölcsönkönyvtár Szubotica, Stroszmajerova ulica 16.

Tisztviselőknék, iparosoknak és munkásoknak kedvezmény!!!

LIFNA MOZI - SZUBOTICA

MA A FILMEK FILMJE!
SCHUBERT H-moll szimfóniája

Halkan szállnak dalaim...

Rendező: WILLY FORST
Közreműködnek:

Eggerth Mária, Hans Járay

a bécsi filharmonikusok 130 tagú zenekara, a bécsi gyermekkórus, Torvath Gyula zenekara, Ave Maria, éneklő: a bécsi opera énekkara.

Cine-Allianz Paris, Jugofilm Zagreb, brilliáns sorozatából, melyet Beogradban 26 napig, Zagrebban 28 napig játszottak. — Előadások kezdete: 4, 6 és 9 óra kor. Számozott jegyek.

Újdonság

Gőzölt búkkfát, kötegelve, 20 centre vágva kályhakerész állapotban szállít

Drvara Huberi Telefon 25-47
Tel.: Veliki Liman
Tegyen próbarendelést és meggyőződik a fa előnyéről

Házasság

Házasságot a legteljesebb mértékben és legdiszkrétebben közvetít, és információ és prospektusokat 10 dinár postabélyeg ellenében küld. Levelezés minden európai nyelven. Pídes engedélyezett házasságközvetítő iroda, Zagreb, Tkalčićeva ul. 4./VI. 98

ÜGYVED nősülés céljából keresztény urleány ismerettségét keresi. Jelige: „Ugyvéd“ 5003

Gyermektelen özvegyasszony némi ingatlanral férjhez menne 39-45 éves állami nyugdíjához, vagy üzlettemberhez. Ajánlatokat „Jobb jövő“ jeligére a kiadoba kérek. 100

Eladó

Keveset használt kombinált GYALUGÉP villanymotornal, transzmissziókkal együtt, teljesen komplett, olcsón eladó. Üzemben megtekinthető. — Cím: Častvan Josif, Novisad, Kamenička 27. 85

Noviszádon TRAFIK jóforgalmu helyen, betegség miatt átadó. Cím a noviszádi kiadóban. 2100

TUDJA MEG ÖN IS,

hogyan sok pénzt takarít meg, ha luszterszükségletét az első szubotica luszterkészítő üzletben szerzi be. Régi luszterek modernizálása. Villany-, vízvezeték és központi fűtés szerelése olcsón garancia mellett
Lejnik Testvérek
Szubotica, Bra Jese trg

Takaréktüzhelyek

„Csányi Zoltán“ Noviszád“ felirattal legolcsóbban kaphatók Zseljeznicska utca 91, vasutállomás közelében. Rossz asztaltüzhelyek javítását jótállással elvállalom. 4268

Órászület, legforgalmasabb helyen, más elfoglaltság miatt áruval és berendezéssel 12.000 dinárért eladó. Cím a kiadóban. 3892

Elköltözés miatt, modern, majdnem új ebédlő és hálószoba olcsón eladó. Cím a kiadóban. 4837

ELADO egy keveset használt Singer férfi varrógép. Cím: özy, Nacska Ferencné, TITEL. Bővebbet: Noviszád, Uspenzska 12 alatt. Lenkeyné! 88

ELADO ház a monopól raktár közelében, mely áll szoba, konyha, éléskamra és verandából. 97

HAZ VRSACON, Reija Kralatica u. 7. eladó. Bővebbet Vrsac, Uzun Mirkova u. 7. 89

Teljes HALÓSZOBABU-TOR 2 elegáns ágyterítő, ottomán, lámpa, olcsón eladó. Futoski 16. 103

BETEGSEG MIATT eladom jól bevezetett fiókamat Vilson tér 2 alatt. RADE BUBANI. Közvetítők kizárva. 99

FARKASKUTYA 5 hónapos, nagyfajú, eladó. Futoski put 135. 106

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznapi, mint vasárnap
egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

APOLLO

Csütörtöktől—vasárnapig

BRIGITTE HELM

legújabb nagy, vonzóan érdekes szerepében

Az aranjuenzi szép napok

A Pyreneusok, Biaritz tündöklő pompája, San Sebastian színes fürdőjele. Dél-Spanyolország festői népviselete, tüzes tánci képzék keretét ennek az izgalmas, kalandos filmregénynek Szereplők:

Gustav Gründgens, Wolfgang Liebeneiner
FOX HIRADO:

A legsúlyosabb vasuti katasztrófa, amelyet a történelem ismer. 200 halott, 300 sebesült.

Vasárnap délelőtt 11 órakor MATINÉ
Egy dal, egy csók, egy lány...

Eggerth Mária, Gustav Fröhlich, Halmau Tibor

ODEON

Csütörtöktől—vasárnapig
Szenzációs keitős műsor!

A wolfgangsei lakodalom

Robert Stolz zene, énekek, táncok és

Az indiszkrét soffőr

érdekesítő társadalmi kép
Lukács Pállal és John Giherttel
Előadások: ma 3, 6, 9 órakor

APOLLO

Hétfőn—kedden—szerdán

A legnagyobb sztárok érdekesítően izgalmas attrakciója

Halál Sanghai felett...

Szereplők: GERDA MAURUS, THEODOR LOSS, PETER VOSS, ELSE ELSIER

Egzotikus keret, lélekzetabló jelenetek, látványos felvételek!

Kitűnő kísérelő műsor!

Legközelebb. „ÉN ÉS A KÖLYÖK“
Maurice Chevallier rendkívül mulatságos kacagató illúziátéka

Allást keres

Perfekt SZAKACSNO állást keres azonnalra. — Szitásné, Adamovics nas. III. 279. szám. 86

FODRASZNO, jó munkás, villany-, víz- és vasodolálásban, manikűrözésben, nyírásban, halfestésben perfekt, szerény fizetés ellenében állást keres. Szives megkeresést Zagreb illica 188 Paula Stahan. 79

Ügyes kereskedő segéd, aki Noviszádon mint helyi ügynök is jól be van vezetve, szerbül, magyarul és németül beszél, kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik. pénzbeszedői állást vagy képviselőletet keres. 4000 dinár kaucióval rendelkeznek. Cím a kiadóban. 101

Kiadó

Két pékhelyiség közül az egyik kiadó, fehérsütéshez szükséges teljes felszereléssel. Az egyik a vasuti állomásnál, a másik a Fő ucca mentén. Hires József, Csantavér. 102

MODERN négyszobás lakás fürdőszoba és összes mellékhelyiségekből első emeleten kiadó. A lakás állandóan orvosi rendelő is volt. Jevrejszka 6 érdeklődni ugyanott a házmeztérnél. 87

Városi Mozi - Szubotica

Hétfőtől, január 7-től
A filmtéhnika csodája

KING KONG

KING KONG egy 35 méteres gorilla. New York uccán felhőkaszolókat, hidakat rombol szét, villamosokat fordít fel, labdázik az emberekkel, Repülőgépeket rav el a levegőben, mint az emberek a pillét. King Kong harcol a viadson előtti állat monstrumokkal és legyőzi őket.

Az egész világ sajtója elismerte, hogy KING KONG a filmtéhnika legnagyobb alkotása

Arena-Mozi, Sombor

Január 11-14 Csütörtöktől vasárnapig

CLARA BOW

a legfenomenálisabb filmszínésző reprezentációs filmje

A vöröshaju démon

Az ezerarcu, az ezer karakteru nő:
CLARA BOW

Műsoron kívül: **Hados heti hiradó**

KIADO február 1-re külön álló épületben szép lakás, szoba, konyha, mellékhelyiségekkel. Cím Primorska 25. 109

HENTES és MÉSZÁROS ÜZLET berendezéssel, műhely gépekkel, legújabbával, istálló, szénáskamrával, jégverem hűtővel, kiadó. Noviszád. Ustavska ul. 40. Szűcs. 93

Noviszád részére agilis megbízható képviselőket keresünk. Jelentkezni a Sinner varrógép üzletben, Duna ucca 19. 39

MODERN LAKAST, 2 szoba, fürdőszobával keresek. Kardos, Futaki 13. 108

Különlele

Szenzáció!!

24 dinár 100 kg 1-a száraz aprított búkk iüzitio hazhoz szállítva Vagontételeben mindennemű tuzitát bármely állomásra előnyös ár mellett szállítunk.

Kérjen árajánlatot!
Vujkovic J. és Társa
Subotica, Jukicséva ul. 41.
Telefon 5-69. 249

HELVI ÜGYNÖKÖT keresünk a noviszádi piac részére. Megbízható, ügyes eladók jelentkezzenek Brača Schwarz fatelepen a vágohiddal szemben. Telefon 20-09. 92

Vennék falusi birtokot a város közelében Bánát, Bácska vagy Szerében, jó állapotban levő száraz épületekkel 100.000-120.000 dinár értékben. Fizetés aranyban. — Ajánlatokat „Csehoamerika“ jeligére küldendők a kiadóhivatalba. 96

Vastag akác törzset veszek a legmagasabb áron. Juhász, Noviszád, Batori 16. 107

Legmodernebb és leg-elegánsabb pulloverek, valamint férfiharisnyak legolcsóbban a készítőnél kaphatók 399

F. BAUER TRIKOTAGE
Noviszád. Futaki ut 27.

Vastag akác törzset veszek a legmagasabb áron. Juhász, Noviszád, Batori 16. 107

Haiotiank emekének megörzese a legszebb emberi éreány.

GOLGOTA

temetkezési vállalat a legmesszebb menő igényeknek megfelelően elsőrendű új felszereléssel, villanyvilágítással és falvédő szerkezettel (a falakba nem verünk szeg), nagy raktár érc és saját készítésű fakoporsókban, szemfedelek és koszorokban, exhumálást és szállítást bárholonnan bárhová vállalunk. A legolcsóbb kiszolgálás.

LENKEY IMRE ES FIA

»GOLGOTA« TEMETKEZESI VÁLLALATA
Noviszád, Uspenzska u. 12. Telefon 26-90

Rádio különlegességek

HORNYPHON és **HIS MASTER'S VOICE**

a legjobbak és legolcsóbbak
Mielőtt rádiókészületeket vásárolna, kérem hallgassa meg a készülékeimet és meggyőződik, hogy jobb nincsen. — Kényelmes részletfizetésre is kapható

Truppel Béla zeneházában
Novisad, Duna u 7. Tel. 26-69. Kérjen árjegyzéket

A halottak szigetén élünk

A hajósok sokat tudnak mesélni a görög szigetek szépségeiről. Gyönyörű, ideálisan szép vidéknek mondják azt a tengeri utat, melyet a hajók a görög partok mentén a korinthuszi öböl felé tesznek meg. A tenger kék, mint a felhőtlen ég. Erre fele a hajózás igen veszedelmes. Jaj annak a hajónak, melyet itt a szigetek között ér a vihar. Amikor csendes a tenger, a Nikária-szigetek vonalai élénken rajzolódnak ki a felhőtlen égen, az égbenyulók szírték pedig pompásan sorakoznak egymás mellé. Partjai felemletesen elhagyottak és arról beszélnek, hogy e szigeteket ritkán tapossa ember.

A szigetek között van egy történelmi emlékek, az Astropália IV. Ezt a szigetet a görögök a halottak szigetének nevezik. A görög matrónák közül nem született még olyan matróna, aki akár egy percig is merle volna rátenni a lábát a szigetre. Csak merész görög matrónák vállalkoztak arra a kalandra, hogy átvizsgálják e borzalmas szigetet. Az öreg Arisztogorász görög matróna így beszélt el a sziget történetéről:

„A sziget egyik oldalára halalos árnyék borult. Sekelyvízű öbölön át jut az evezős csónaka a halál szigetéhez. Csónakkal nem lehet kikötni a szigethez, mert kis öböl folytatása lapály, melyet minden oldalról égbemeredő fekete sziklák szegélyeznek és körülölelik a halál szigetét. A sziklaóriás félelemmel tölti el a kíváncsi utast. A szigetet, kötőmögét majdnem a csúszig szabályos négyszögletű lyukak teszik borzalmassá. Úgy látogatók ezek a lyukak, mint valami óriási száj. Ezen a szigeten laktak valamikor a szerelem hetérái, akik életüket vitték azoknak, akik barátságukra vágyódtak és idehajóztak. E mélyedések legtöbbszörben ma is benne vannak a hetérák áldozatainak maradványai.

A sziget harmadik emeletén volt Omfale királynőnek, a legfőbb hetérának a lakosztálya. Azt írják róla a görögök, hogy ahány lyuk látható az Astropálián, annyi áldozata van neki, mert mindegyiket, amikor már megunta, megmérgezte és végső pihenőül kiutalt neki egy sírreget. Akik megízlelték Omfale édességét, immár 2500 éve pihennek a halottak szigetén.

Azt is mondják a görögök e rémes asszonyról, hogy igen szép volt és kacér. Amikor udvarlójára ránt, egy éjszaka legyilkoltatta, vagy megmérgezte, hogy azután egész életén sirassa őket. Astropália valóban a szerelmi tragédiák szigete. Omfale fogadó szobája a harmadik emeleten volt. Megvan még ma is az a terem, melynek mennyezetét művészies faragások díszítik. A terem közepén hatalmas kőlap áll, mely ágy vagy asztal lehetett. A teremből nyíltak Omfale vendégeinek szobái. Ugyancsak innen nyíltak a bejárók a legyilkolt vagy megmérgezett Don Juanok sirkamráiba is. Az egyik kijáró a sziget ama oldalára nyílt, melyet a tenger hullámai nyaldosnak. Távolgó mélység szédíti az embert. Ezt is mesterségesen készítették, akárcsak Omfale áldozatainak kazamatáit. Azt is feljegyezte a görög történelmi a sziget hetérájáról, hogy nem egy vendégét lelökte a tenger mélyébe.

Volt egy váróterem is a szigeten, ahol a halálra várakoztak azok, akiket Omfale nem akart látni. Ezeket nem is engedte vendégszobájába, hanem már megérkezésükkor bezárta, majd legyilkoltatta és a tengerbe dobatta őket. Van a szigeten egy szalonja is. Ezernyi fényben ragyog ma is a villamos zseblámpa fényében, pedig azóta 2500 év múlt el. Mennyezetét karcsú oszlopok tartják, körszögű kijáratok ásitának az emberre. Ez volt a királynő hálószobája és legkedvesebb vendégeinek fogadószobája.

O, hány család belső élete olyan mint Omfale királynő élete! A szép asszony, a kacér gallyérférj revolvért, mérget vesz elő, hogy házastársát eltöve láb alól. Vagy ha ez nem következik be, akkor egy szobának, vagy gazdagabbnak a kezét elvállalja és újból férjhez megy, újból megönsül. Az egész világ ma egy Astropália sziget, melyen itt bolyong Omfale szelleme, mely nevétségessé tette már a komoly erkölcsi, családi életet. Csak élvezni akarnak, akárcsak Omfale.

Bizony, Astropália szigetén élünk, ahol Omfale a királynő. És még panaszkodunk, hogy az isten-csapás pusztítja az embereket, a kulturát és teszi nehézé a földi életet...

(dr.—)

—0—

Darvas Gábor:

Felfedezések és találmányok

A Dieselmotor feltalálója. - A rádió és ami megelőzte. - Röntgen találmánya

1893-ban találja fel a tragikus végű Diesel Ottó Róbert német mérnök a róla elnevezett motort, a Dieselmotort. Hogy miért olyan jelentőségű találmány ez, megértjük abból, hogy a legjobb gőzgép a befektetett melegnek csak 12—14%-át adja vissza mechanikai munkában. A többi elvész. A benzín és nyersolajmotorok, melyek e szempontból jóval gazdaságosabbaknak mutatkoztak, még mindig csak 20—25%-ot voltak képesek visszaadni.

Diesel számai alapján érdekes erőgépet ígért. Olyat mely 80—90%-át adja vissza a befektetett melegnek. Az e célra szerkesztett gépnél a tüzelőanyagot szolgáló nyersolajat 50—60 atmoszféri nyomású térbe fecskendezik be, ahol eltérőleg más motoroktól minden gyújtás nélkül, tisztán a sürités okozta hőtől gyullad meg, s oly tökéletesen ég el, hogy Diesel számításai szerint a hőnek 80—90%-a kell, hogy munkává alakuljon.

A gyakorlati kivitel Diesel számításait azonban csak részben igazolta, mert a leadott munkateljesítmény még az 50%-át sem érte el a befektetett hőenergiának. Diesel annyira lelkesült a »kudarcot« hogy idegbajt kapott, s egyik amerikai utja alkalmával a hajóról a tengerbe ugrott. Mire észrevették, a szerencsétlen ember a tengerbe veszett.

Diesel, a gép vértanúja, vélt kudarcának az áldozata. Ez a »kudarc« pedig nem jelent kevesebbet, mint a motorok addigi határfokának majd a duplára való emelését. Ma már majd minden nagyobb erőtelep Diesel motorral megy, mert ez a jelenkor legtökéletesebb, legjobb, üzemből legolcsóbb erőfejlesztő gép.

Heinrich Herz német fizikus elektromos hullámelmélete, mely a mai rádióknak alapvető elméletét képezi, 1888-ban látott napvilágot. Faraday és Maxwell alapkísérleteinek, számításokon alapuló jóslatainak gyönyörű beteljesedése volt Herz elektromos hullámelmélete. Tudományos szempontból sokban hasonlít a már említett Leverrier csillagász által a tisztán elméleti uton megállapított Neptum bolygó létezéséhez, melyet Galle csillagász a kiszámított helyen meg is talált. Faraday és Maxwell megjósolták az elektromos hullámelmélet eljövételét, s elméletük tökéletes beigazolásaként számít Herz felfedezése.

Hogy Herz alapkísérleteiből mi fejlődött ki a mai napig, nem kell elmondanom. Mindannyian bámuljuk a rádió csodás teljesítményét. Csak arra akarok rámutatni, hogy még korántsem értünk minden lehetőség végére. A rádió nyomán fog kifejlődni a nagy probléma: A drónélküli erőátvitel kérdésének megoldása, amikor fűtésre, világításra, vagy erőfejlesztésre szükséges erőt egyszerűen a térből veszi az ember.

A rádió még ismeretlen hajtása, a távolbátás, nagyrészt Mihály Dénes magyar mérnök találmánya. Sajnos, még nincs olyan stádiumban, hogy a közönség szélesebb rétegeiben ismert volna. Talán még nem is annyira tökéletes, hogy zavartalanul élvezhető volna, de a probléma meg van oldva s rövid időn belüli elterjedésére biztosan számíthatunk.

Szinte el sem hiszi az ember, hogy a táviró, a telefon alig 50—60 éves találmányok. Hiszen a mai életet el sem tudjuk nélkülük képzelni. A mindennapi használatban annyira elterjedtek, hogy létezésük szinte természetes.

Az első távirót Morse Sámuel amerikai elektrotechnikusként köszönhetjük, melyet később, 1878 körül Hughes Dávid Edward tökéletesített. Roppant gyorsan terjedt el s vált a hírszolgálat általános eszközzé.

A telefon, melynek egyes alkatrészeit, pl. a mikrofont Edison tökéletesítette, Graham Bell

találmánya. az első telefonvonal 1876-ban készült Amerikában, de a 80-as évek elején már Európába is eljutott. Bécsben s Budapesten 1882-ben szerelték fel az első telefonvonalakat.

A telefonnal kapcsolatos magyar találmány a Telefonhírmondó Puskás Tivadar magyar mérnök találmánya, mely a mai rádióhírszolgáltatás őseül tekinthető. A központi irodában híreket, szórakoztató és utdományos előadásokat, zenét stb. adtak, teljesen azonos módon, mint azt a mai stúdióban teszik, melyet azután vezetékben továbbítottak az előfizetőkhez. A telefonhírmondó 1869-ben került a nyilvánosság elé s az akkori budapesti kiállítás érdekességként szerepelt. Dacára nagy gyakorlati értékének Budapesten kívül csak Milánóban valósították meg, míg a többi nagy metropolisban nem tudott meghonosodni.

Az 1895-ik év maradandó dátum a tudományos felfedezések annáiseiben. Ezen évre esik Röntgen tanár felfedezése a láthatatlan sugarak birodalmában. Ez a láthatatlan sugár, melyet a feltaláló Röntgensugárnak nevezett el, az egész addigi fényelméletet megdőntötte. A fényt prizma segítségével már Newton a színeire bontotta. A prizma keresztül felbontott fény a vörös minden árnyalatából a sárgába, majd onnan a kékbe és a lilába megy át. Ezt a színekét mindannyian jól ismerjük a szivárvány színeiből, mely szintén nem egyéb, mint az esőcseppeken keresztül megtört napfény spektruma. Addig azt hitték, hogy a fény kizárólagosan ezekből a látható színes sugarakból tevődik össze, Röntgen találmánya ezzel szemben azt bizonyítja, hogy ezeken a látható színeken túl, úgy a vörös, mint az ibolya felőli szélén a spektrumnak egész nyáláb láthatatlan, érzékelhetetlen, különös természetű sugársor létezik, melyek egyike a Röntgensugár is. Ezekből az u. n. infravörös vagy ultraibolya sugaraktól származik a napfény csodás gyógyító, dezinfektáló hatása s még egy egész sor titokzatos tulajdonsága, mellyel az organikus életre hat.

A napfény Röntgen felfedezéséig általában mint törhető, feltartóztatható sugár számított, mely csak bizonyos szintelen anyagokon, mint a víz, üveg stb. tud áthatolni.

Röntgen találmánya azt bizonyítja, hogy a nap fényének összetételében létezik olyan sugár is, mely nem törhető meg és nem tartóztatható fel. Ez annyit jelent, hogy áthatol olyan tárgyakon is, melyen a fény látható színei áthatolni nem képesek.

Ezért válik láthatóvá az emberi szem részére az olyan tömör testek belsejében a Röntgen sugár hatása, mely a fény látható részének hatására nem lehetségesek.

Azóta nagyot haladt a tudomány ezen a téren is. Henry Becqel tanár már 1896-ban felfedezte az aránsókon mutatózó titkos sugárzást, a Becqerel sugarakat, 1898-ban pedig a Curie házaspár a rádiumsugárzást. Mindez azonban csak kezdete a láthatatlan sugarak teréni kutatásoknak s e téren még sok jelentős, érdekes találmány illetve felfedezés várható.

A Röntgensugarak felfedezése azonban nem teljesen Röntgen tanár érdeme. Az idevonatkozó alapkísérleteket Lénárd Fülöp magyar származású tudós, jelenleg heidelbergi egyetemi tanár végezte. A Crookes csövel végzett kísérletei nyomán ő jött rá először, hogy a ritkított gázokon át történő elektromos kisülések nyomán titokzatos sugarak lépnek ki a csőből, melyeket sem megtörni, sem feltartóztatni nem lehet. Az ő megállapításai után indult el Röntgen s jutott a nem is remélt meglepő eredményre.

(Folytatjuk).

Bujócska

Irtá: Börcsök Erzsébet

Paraszi ember könnyen alvó, néhány órásválás elegendő számára, hogy újra kezdje a napot. Azért bírja a nagy munkát, aratást, cséplést megelégedve a nyári rövidlátmu éjjel után hajnali kettőkor képes dologra indulni. Mit tegyen azonban a téli hosszú éjszakákkal, mikor takaróskodni kell a tüzelővel, lámpaolajjal és kénytelen fele életét ágyban eltölteni? Rendszeresen átheszélgetik az időt.

Megkezdődik már ősszel a tere-fero. Könnyen tehetik, a munka nagyobb gondját évetették. A kukorica görében van, a pincében forr az ubor, s az apró szállásokon, melyek alig puskalövésnyire vannak egymástól, békét vidámságot hintve villan fel az eperfa tetejébe húzott „Csalákába” hívó lámpás fénye. „Ősz van.” Mondom már ősszel megkezdődnek a beszélgetések, mikor még a hábeliek nyitott ablaknál szunyagnak, a gazda még kint fekszik a tornáccon az ablak alatt. Megy a szó egyik ágy felől a másikhoz. Könnyen megy, buzájuk a hombárban, boruk lakat alatt, nyugodtan meg lehet hányni-vetni a muló és az eljövendő esztendő. Megy a szó, ásitoznak, sóhajtoznak, bölcselkednek vagy veszekednek, a gazda egy némelykor nyakába kanyarintja subáját, mintha a szállást körülülve ázni szándékozna és csak úgy mellesleg kérdi meg:

— Hol is van az a pincekulcs?

Hogy a Babarcs-tanyán Gergő táján sem tudtak aludni, azt a bérések öröme, a hetes-eső okozta. Sem szantáni nem lehetett, sem szőlői metszési, hogy a télenség szinte megcsömöritette az embert. Kikapadhatatlanul csorgott az eső a pizklos fellegekbe. A szállások hetek óta mozdulatlanul, áztattan gubbaszkodtak a homoki földeken sárva sárva, hogy kiderüljön és munkába lehessen lépni.

Babarcsék tanyáján egy éjfél tájban felebredt a gazda és nem tudott többé elaludni. Kint feküdt az eresz alatt a kis ágyon és a suba alatt lemelegedve, mint egy meleg várból szuszogta a páras levegőt. Egy ideig a menyezetet furta szemével, majd befelől figyelt a belső házba, hol az asszonyok, felesége és anyósa feküdtek. Azok nem aludtak, a nyoszolya lába meg-megreccsent förgődjüsküktől. Hiába tavasz van, ilyenkor a békétlenség nem hagy aludni. Kelnek a kis libák, ásni kellene a kis kertet, a szállás meszelésre vár. Az ablakon beáradt a munkáráváró földek nehéz szaga, az eső langyos páráiban is a tavasz üzent, ilyenkor már fojtogat a szoba, süt a dunya, hogy ki kell dugni lábukat hűtőzni alá.

Jancsi gazda figyelt kifelé, figyelt befelé. Itt fojtott beszélgetés hallatszott, emitt az eresz aljáról tegnapi csepegett az eső. Fojtott káromkodást gyűrt el szája szélén és nagyot fordulva a kis ágyon, hogy majd lefordult róla, lenyult az ágy lábához a pálinkás füvegért. Megkötögtatta szokásból.

— Hm... üres, megvakarta fejebubáját. — Hiába nő, üres... és ha valami különös csoda nem történik új borig, törkölyig sűrűn üres lesz.

Ősz óta, amit lehetett megivott, amit lehetett elsáfáradtak az asszonyok, a maradék-törköly ilyenkor Gergő táján már buvóban van előle, hol szénatartóba ágyazva, hol valamelyik szarkópban rejtőzködve, amily lehetetlen helyet csak ki tud találni az asszonyi csalafintaság. Tegnap szorogatta fel lopóval a hordók alját, ott gyűszűnyi ital nem sok, annyi sincs. Nem kerülte el azonban figyelmét, hogy Mátyás-táján nyomavezett egy téli kis-gönci hordónak.

Legszelidebb hangját rezdítette meg az ablak alatt.

— Szülém...

Az asszonyok nagyot hallottak, mint ősszel a molnár. Fülükre húzták a takarót és hallgattak.

Szülém...? — kezdte újra, mely félig szeretőteljes, félig csufoló becézés (parasztoknál csak a nagyanyát hívják szülémnek), elárulta szelid, humorra hajló lelkületét.

Ujabb szólásra anyósa ugyanolyan szelid hangon zengte vissza:

— Tán a pincekulcsot keresed édes fiam?

— Azt!! — hörrent fel mérgeesen a csufolódásra.

— Csak nem gondolja, hogy ladikálni akarok? — célozva a sok esőre, mely tavaszunkint felveti vizzel a pincét, az üres hordók közt más foglalatosság alig akadhat.

— Agnis... — tapogatózott később komolyabb

hanggal feleségénél — hol a kis hordó?

— Jó helyt.

— Azt én tudom, hol van jó helyen.

— Ehen, de nem a kend bondójében! — azzal bebújt a dunya alá és semmit sem akart tovább hallani.

Jancsi gazda könnyítve lelkén, jól kicifrázva leadta mondókáját a sok kénye-kedvere hagyott asszonyszemélyről. Báránymészetti lévén, több erélyre nem futotta, igencsak az asszonyok igazgatták, s kedvtelőségét is legfőbbnyire csellel erőszakolta ki.

Hogy az asszonyok hallgattak, fordított a kedven.

— Jancsi csuffá tesznek! — berzenkedett benne a szomszédok figyelmeztetése. — Jancsi ne hagyj magad! — Gondolt egyet, leszállt az ágyról és felderítő utra indult a ház körül a kis hordó irányában.

Az asszonyok kuncogtak a dunya alatt.

— Viz. Viz.

Ujabb körséta sem hozott eredményt, pedig a libaólba is benézett, beledölködött villával a kazalba. Schol semmi. Levágta magát az ágyra és hallgatott. Aludni nem tudott, egyre fülében kalapált az ingerkedő szó.

— Csuffá tesznek. Csuffá tesznek.

A kakasok már rákezdték a hajnali ébresztést, egyik is, másik is, üzengettek a szállások. A Babarcs tanyáról mérgében a gazda kulcsolt vissza. Bösszankodva förrögtek rá.

— Ugyan nyughasson kend!

— Lesz törköly?

— Nem lesz törköly.

— Megbánod Agnis! — fenyegetőzött.

—

— Engem nem jászol ki, bemék a városba.

— Isten hírvél.

— Elmék Kis Julcsához.

— Cuppanós csokot küldök a képére.

— Kocsmban muzsikáltatom magam.

— Ott, ott, odavaló kend, városháza tömlőcébe!

— hurrogtat az anyósa.

Jancsi gazdát kiverte a verejték. Nem tréfalog. A két lelketlen fehérszendély képes elengedni esőbe, sáros écekába, mint kódogó kutyát. Nem ember többé, ha a suba alatt marad.

— Gondolkozz Jancsi, gondolkozz, mert különben csufságban maradsz.

Megtömködte pipáját bűdös törmelékdohányással, vészeseket szippantott, hogy szeme belekönynezett. Mit tehetett, feltápáskodott és ujabb szemleutra indult a hajnalodó házban, pítvarban, kamrában, szin alatt. Mintha mosolygósabb képpel került volna elő ezuttal. Csendben ült le a kis ágy szélére, akár aki kifáradt a keresgélésben. Csak szeme csillámkodott huncutul, azt is elrejtette hunyorgó pilláival, hogy pipája parazsa se lássa. Sapkáját legényesen hátralta és befelé sandított.

Szóljon, ne szóljon?

Jó ég tudja mit gondolhatott ki. Óvatosan szedelődött, pipáját, subáját, mint aki hosszú utra készül, aztán fogta magát és kiment az esőbe. Szárazképet vitt-e el a tehen elől vagy nádat nyestet a nádfedelű pajta tetejéről, tértül-fordult, egyszer végérvényesen eltűnt. Az asszonyok azt hittek belefáradt a keresésbe, rég visszajött és elnyomta az álom.

Lassan kihajnalodott, az eső is alább hagyott. Ebredozott a szállás, a tyukok sorban lerepültek az állórl és a pítvarajtó előtt káráltak eleségért, bögött a tehen, a malacok visítottak a nedves almon. Az asszonyokat hívták a hangok, készülődtek, öltözködtek.

— Kélsd már fel Jancsit — noszogatta lányát az öregebb asszony.

Agnis először szóval hívta. Az ember nem mozdult, csend volt a tornáccon. Majd kísietett, hogy felrangsassa az alvásból. Ágya üres volt. Ijedt kiáltására anyja is kijött és megszeppenve néztek az üres ágyra.

— Az átkozott, nem elment?

Biztonság kedvéért elszaladtak a közeli szállásokra, de hasztalan, elment az a városba még az éjjel. Megerősítette hitükben a postás is, ki az Alsó-Tanyák leveleit hordja szét. Hajnalfele látott

egy embert a ködlő esőben megfázva, a lanyai komondorok igencsak hadakoztak vele, majd lehúzták a subáját.

Nem jött meg früstükre, sem délre. Délutánra megtelt vígasztalókkal Agnis asszony kis szobája, ahol a kemenceszájak ásitoznak, s a falon körös-körül cifra tányérok lógnak. Ki nem fogytak a vigasztalással. „Hiszen nem esik ki a világ feneké, ha mulat egyet a gazda. Mi baj érhetne? Elmuzsikálj egy-két malac árát, sohse nagyobb baj ne essen, megülegesti kicsit a kocsmásrésnet, arravaló Kis Julcsa dereka. Ha összetör néhány szóadásüveget, az sem nagy baj, ha meglekeli kicsit a fejét, azt meg megerdemli.”

Agnis kezzeit tördelve járt kelt köztük és minden vigasztalásra ujra záporozta a könnyeket. Most tűnt ki igaz szerelme Jancsija iránt az ijedelemben, mert csak szerető fejtés tud oly rémületes képeket elképzélni, mint aminőket ő elgondolt. Pizkos kocsmapadlót, ahová lerugják, tolvajokat, cédákat, akik kifosztják, bicskázást, nyitott bicskát, törött üvegeket. Vagy részegségében útját veszve tévelyeg a szállások közt, beesik valamelyik árokba és ott dermed a hideg sárban. Csak még egyszer épségben megkerüljön?! Hogy vigyáz rá, milyen jó lesz hozzá, mi mindent meg nem tesz, hogy el ne kíváncsozzon többé...

Kifáradtak immár, kifogytak, Agnis asszony a jajgatásban, anvja a szitkokban, vendégeik a vigasztalásban... Az idő lefelé hajlott, a falakra kiakasztott tányérok rózsái már alig látszóttak a homályban. Indultak neki a reményvesztett estének. Ekkor nyomott hangulatukra mint egy bus refrén, borzongató hang tört fel. Dudogató, dünyögő nőtszó az elveszett gazda hangja, de oly különös tompa színezettel, mintha a föld mélyéből jönné.

Lefelé folyik a Tiszaa...

Nem folyik az többé vissza...

Dermedten hallgattak el, Agnis támogatni kellett, hogy el ne vágódjon. Kis Husztáné volt a legbátrabb asszony, észre vette jóelőbb, hogy füstöl a kemenceszája, odaugrott és lekapta a kemenceajtót, de azonnyomban sikítva ugrott hátra a ráparázsló szempár elől. Agnes is benézett a nyíláson. Kisirt arcát elfutotta a méreg, szemében méregcseppekké váltak a könnyek és azon pillanatban szétomlott, ellefejtődött minden fogadkozás.

Hogyne mikor az Istentelen nem bent könyökölt a kemencében a kis hordó mellett és nádszálon keresztül szivta a pálinkát?!

A SZÖRAKÖZÖTT FÖNÖK

Egy németországi gyáros, mielőtt nyaralását megkezdte volna, szigorúan meghagyta titkárnőjének, hogy a postát mindig utánaküldje. A főnök már egy hete volt szabadságon, de nem kapott postaküldeményeket. Végre táviratozott, hogy mi az oka annak, hogy nem küldik utána a leveleket. A távirati válasz így hangzott: „Főnök ur, magával vitte a postafiók kulcsát”. Erre aztán ajánlott levélben elküldte a főnök a kulcsot. Ujra elmúlt egy hét és még mindig nem jött posta. Most már nem bírta tovább a gyáros és mérgében hazautazott. Otthon aztán megoldódott a rejtély. A titkárnő nem kapta meg a postafiók kulcsát. A kulcs ott volt még az ajánlott levélben, az ajánlott levél pedig békésen nyugodott a postafiókban.

Ujból kapható Jugoszláviában az
U J S Á G
a legtartalmasabb budapesti napilap
Az UJSÁG állandó munkatársai:
 Kóbor Tamás
 Zolt Bela
 Pünkösfi Andor
 Tabéri Geza
 Máraí Sándor
 Nagy Endre
 Szöllösi Zsigmond
 Wallasz Jenő
Az Ujság ingyenes mellékletei:
 Minden pénteken az UJSÁG RADIOJA 32 oldalas mélynyomású képes rádióhetilap, teljes európai műsoron
 Minden vasárnap az UJSÁG VASARANAPJA mélynyomású képes hetilap aktuális és értékes kéekkel.
Ha egyszer megveszi az Ujság-ot, mindig meg fogja vonni.
Ára hétköznap 2.50 D. vasárnap 5'- dinár

nél egy kicsit a Tündérország katonái között, hamarosan rájónnánk, hogy nemcsak azok kapnak ám csokoládét, akik hetenként a nyerteseik között szerepelnek, hanem olyanok is, akiknek a neve egyáltalán nem szerepel a nyertesek között. Ők nem a helyes megfejtésért, vagy szép festményért kapják a csokoládét, hanem kizárólag azért, mert szegények és talán életükben akkor esznek először cukrot, amikor tőlem kapják. Azért hát hidd el nekem, hogy a Tündérországnál igazán nincs protekció. Csak mellékesen jegyzem meg, hogy akiről levelemben írsz, nem fényképező gépet kapott.

Vasas András, Tréfálsz, vagy viccelsz Andris? Rég tagja vagy te már a Tündérországnak, miért iratkozol be újra? Vagy talán nincs néked egy Józsi nevű öcséd, és nem laktatok azelőtt az Adamovics telep I. csoport 113. szám alatt?

Zuschlág Baba. Terád is illik a fenti üzenet. Annyiszor beszélgettünk az uccán, felleptél a mesedélutánon, együtt mulattunk a tavalyi álarcos gyermek-bálon és most mégis azt kérdeled, hogy emlékszem-e rád? Ejnye-ejnye Baba, de feledékeny vagy. Nyolc esztendőskorodban, amikor még »Magda« néven iratkoztál be a Tündérországnak, nem voltál ilyen feledékeny. Tudtad meg, hogy én szívesebben elfelejttem, hogy kik voltak a világháború legnagyobb hadvezérei és kik a legnagyobb politikusok, mint azt, hogy kik a Tündérország kis olvasói.

Orosz Ferenc. Te is bátran odaállhatsz a Vasas András, meg a Zuschlág Baba mellé a sorba. Azt hiszed, hogy amiért Kanizsán laksz, megfedlekítem rólad? Az igazság az, hogy te megfedkedtél meg a Tündérországról, máskülönben aligha írnád, hogy: »Végre rászántam magam, hogy én is belépek ebbe a táborba«. Ezért kihuzod a lutrit, ha legközelebb eljövök Kanizsára. De azért a keresztneved mellől addig is elhagyhatod a »z« betűt, mert »cz« betűt ma már csak a vezetéknevednél használunk.

Simon János. Könyvedet már rég postára adtuk, értesíts újból, ha nem kaptad meg.

Radó Irénke. Jutalmadat a töltőtollat ajándékolom megküldte címre a noviszádi Kardos könyvtáraszkodás. Ha nem kaptad meg értesíts, hogy utána járjunk a dolognak. Multhéten beküldött keresztírójévedbe néhány hiba csúszott. A számokat a vízszintes irányban egymásután kell ám írni, a te rejtélyedben pedig a sorrend ez: 11, 17, 12, 16, 13, 18, 14, 15. A már beküldött rejtélyt kijavítottam, de a jövőben ügyelj erre a szabályra. Egyébként a közeljövőben meglátogatlak, addig tanuld meg azt a nótát a songorán, hogy: »Szép a babám, nincsen párja.«

Kapitány Katóka. Nagyon févedett, aki né

ked azt mondta, hogy én kinevetem a ti festményeket. Aki ilyet mond, az nyilván nem tudja, hogy nemcsak nekem, de tudós művészeknek is éppen az etszik a ti rajzaitokban, hogy például két szemet rajzoltok az olyan bácsinak, vagy néniknek is, akik a rajzon oldalt állnak, tehát tulajdonképpen, csak egy szem dukálna nekik. Csak rajzolgass továbbra is nyugodtan és hidd el, hogy én sohasem gúnyolom ki a ti rajzotokat, sőt talán az olyan rajzoknak örülnék a legjobban, amit mások esetleg nevetésgesnek találnak.

Tandori Pál. Betűrejtvényed megfejtése: hattagu betörő. A rejtvény így nem a legjobb. A betörőből egy is sok, de ha már hat tagu, akkor az már nem betörő, hanem egyenesen betörő banda. De különben is: sose bolygassuk mi a betörőket, inkább spekulálj ki valami szilidebb rejtvényt.

Kovács Gizike. A nyeresét szorgalmazod Gizike, pedig te már egyszer nyertél, mégpedig fényképet. Ne feledd el, hogy még nagyon sok olyan szorgalmas olvasója van a Tündérországnak, aki még egyszer sem nyert. Légy hát türelmesebb, majd csak rád kerül újból a nyeresés sora.

Thomász Rudi. A fenti üzenet read is vonatkozik.

Pribbil Janika. Engem Dezsó bácsinak hívunk. A Mihál bácsi csizmas, mellényes, nagybajszu bácsi és másképp beszél. Nem mondom, nekem is van bajszom, de — mint a multkor is megírtam — leginkább olyankor, ha lekváros kenyeret eszem. Ha nem hiszed el, jöjj fel a szerkesztőségbe, ott majd meglátod.

Madarzki Elek. Remétem már meggyógyultál és rövidesen meglátogatsz. Leveled utolsó mondatát nem igen értem. Azt hiszem az iránt érdeklődöl, hogy a Reggeli Ujságban megjelenő keresztírójévedy megfejtéséért jár-e jutalom? Hogyne járna, ott is éppúgy sorsolunk, mint a Tündérországnak.

Rajcsy Laci. Megjegyzésednek mindenben igazat adok, az általam felhozott körülmények eddig valóban elkerülték a figyelmemet. Hiszem, hogy irásodat a tiszta jószándék sugallja és nem az a körülmény, hogy a szóbanforgó »szerező« véled egy városban lakik.

Balogh Bózsike, Csornyák Sándor, Dudás Géza, Deszperics Gyuró és Maris, Farbas Erzsébet, Hacker Vilma, Csillag Pali, Herceg Rózi, Kovács Laci, Noszek István, Falcsák János, Pethő Pista, Papp Sárika, Vitéz Károly, Szivák Katka, Vékás Pipi és Ávi, Wolf Kati, Lukács Béla. Szeretettel üdvözöllek benneteket a Tündérország táborában. Aki közületek eddig elmulasztotta írja meg pontos címét és hogy hány éves.

A Reggeli Ujság vasárnapi ingyenes melléklete. — Szerkesztő: Dezsó Bácsi

Ki hajlong a képen?

Mai képeink rajza

Egy kicsit új fajta,

De hiszem, hogy könnyen,

Eltaláltak rajta.

Egynél kezdjük, s mikor

Negyvenhathoz értünk,

Számok sora helyett,

A betűkre térünk.

Á, bé, cé, dé, é, ef,

Gé, há, a rajz útja,

Megtréfál ceruzád,

Ha újját jól futja.

Rajzolatok meg és
lessétek ki a képet
izlésték szerint.

A festményt azután
küldjétek el a Tün-
dérország szerkesz-
tőségébe.

Aki a legszebb fest-
ményt küldi be, a
noviszádi Union cu-
kerháziel csokola-
dét nyer.

A festőpályázat szu-
botcai nyertese a
szubotica Ruff cu-
kerháziel csokola-
dét kapja.

A beküldő neve és címe:

M kis Foxi története

Foxika fehér, rövidtanú, feketeüti, egészen csöpp kutyus volt, amikor máris meguntuk kis testvérkét közt az életet. Alig volt párhetes, már si csavargott; míg a többi három kutyakölyök a kis kosárban beverve telttette az egész napot, Foxi felfedező útra indult.

Ismeretlen volt még neki minden, nagy esodálkozó szemekkel bámulta meg azt, ami új jába esett. Persze még nem tudta megkülönböztetni az élő lényeket a tárgyaktól, még a jó barátot az ellenségtől sem. Így bizony gyakran bajba is került. Sok kellemtelenséget és keserű pillanatot szenvedett magának, de mint fiatal, tudhivágyó kutyus, levonta a következményeket és saját kárán se tapasztalatlan tanult.

Első nagy keserűségét a Cirmi ciuas szenvedte neki. Egy reggel, miután megregegült, Foxi észrevett a fán egy karecsu, szintén négy lábú állatot: eleinte azt hitte, hogy kutyafarast lát maga előtt és elkezdett vele beszélgetni. Cirmi bele is ment a beszélgetésbe, lelétszolt a fáról és felajánlkozott Foxinak gyoh elviszi egy helyre, ahol a legkülönbözőbb fínom emnivaló dolgok szabadon vannak kitéve a nyalakodni vágyók számára. Foxi nagyon esodálkozott ezen, mivel tele volt a gyomra, nem is óhajtott odamenni, de a macska nem nyugodott addig, amíg rá nem beszélt. Hát elindultak. Cirmi elől, a kis kíváncsi utána. Így kerültek egy nyitott ablakon át az éléskamrába. Foxi nagyon esodálkozott, körülnézett. Cirmi pedig rögtön neklátott egy tejfőző bögre kinttésének. Foxi követte példáját; mást nem találva, egy darab vajjal kezdett nyahni.

Amikor a cica jóllakott, kismirant az ablakon és behívta a háziaszonyt, hogy nézne csak meg, mit mivel Foxi? Kis barátunk észre sem vette a macska elfűnését, csak ette tovább a vajjal, igaz, hogy már nagyon tele volt, de most már virtusból folytatta, hogy megmutassa, milyen legyen. Úgy el volt mélyedve munkájában, hogy észre sem vette az ajtó kinyitását, kacs akkor ébredt tudatára, hogy nincs minden a legnagyobb rendben, amikor egy porolóval került szoros érintkezésbe. Szegény, bizony nagyon kitapott, de legjobban az bántotta, hogy a macskának a háziaszonyhoz simúva kinevette. Nagynehezen, fáty tagokkal került ki az éléskamrából, riadásul még csunyva gyomorrontást is szenvedt a sok vajtól. Két napig el sem hagyhatta a kosarát, egészidő alatt azon gondolkodott, hogy fogja megbüntetni a hamis macskát. Amikor már jobban érezte magát, elindult a macska megkeresésére. Nem is kellett sokat keresni, a hamisat a nagyon siltérezve találta. Cirmi úgy köszöntötte Foxit, mint régi jó barátot, szaboztán hagyta jutni a jövevet, éhkelkedéstől holt

volték napig és miért van ilyen rossz szinben és mitől vannak a kék foltjai? A kutyus, aki alájában beketirő, ekkora hamisságra kijött a sodrából és föl el akarta venni az álnok macskát, de a ravasz megérezte a szándékát és mielőtt Foxi hozzáért volna, hirtelen végigkarmolt az orrán, hogy csak úgy csurgott a vér és hopp! máris fenn volt a fa tetőjén és kigunyolta. Foxi utána akart mászni, de nem tudott. Csak a fa alatt ugatta éktelenül, amíg meg nem unta. Megfogadta, hogy meg fogja bosszúlni ezt az álnok-ságot és azóta nagyon mérges az egész macskanemzetségre és ha valahol cécát lát, utána ered, hogy megtorolja a rajta elkövetett gyálságot.

VON EGÉSZER EGY ERDŐ

Volt egyszer egy erdő,

Kis picikém, szentem...

No, ne félj, galambom,

Itten az ölemben!

Mert abban nagyon is,

Csak álmomban jártam

Hanem olyan erdő,

Még sohase láttam!

Kanyargó kis partok

Körül pantházta,

Pari füz a lombját

Bete-beferezta

Csillogó vízében

Benne volt az égbolt,

Fodros árja fölte,

Mint a házony, kék volt

Ott a kék égbolton

Felhők szállidogáltak

Tudod-e picikém,

Hogy kire is vártak?

Nem vártak örökem,

Bizony senki mára,

Mint arra a sötét,

Purnyás juhászom,

Ki a nyáját éppen

Arra teregette,

Parokban az eget

Soká nézegette.

Hosszu, nagy hajuszát

Szellő lobogtatta,

A szemét az öröm

Szápen csillogtatta.

Egyszer csak lekertt

A szür a válláról,

Ki meg a kenyer a

Csikos tartasznyából,

De volt ám még hozzá

Vékony szalonnácska.

Kiadásul pedig

Két piros almácska.

Mikor a juhász így

Beírtívénység

1. Tobolka István és Anci

2. Balázs Piri Ernő

NEV Y

B B Sz D

3. Takács Gyula

4. Varga Tamas

F F D T T T

os os 136

hétős állatjegyek

Közli: Stefanidesz Géza

1. Rózi ráfogta Pirre a rosszalzkodást.
2. Irma Lacinak a cseszírőt tartott előadási
3. Lajcsi bement, evett, ivott.

lőfő rejtvény

Közli: Wagner Aranka és Irene.

M B E A N K S T E A L D
E E R M U A I E N Z A A S

Szabvány rejtvény

Közli: Vrežo József és Ferike.

Egy apa azt mondta: Én most 40 éves vagyok. Idősebb fiam 16, a fiatalabb 3 éves.

Hány év múlva lesz a két fiam együtt olyan idős, mint én?

Gyufaszál rejtvény

Közli: Sánta Kornél.

Tíznyi gyufaszál helyezett el úgy ahogy az alábbi rajz mutatja:

Most vegyetek el három gyufaszálát úgy, hogy három kocka maradjon. (A megfetesítést kel huzni, az elvett gyufaszálakat).

Dezső bácsi postája

Vass János, No öreg professzor úr. Végre hát mégis megszólaltál. Bizonyosra vettem, hogy a rejtvénybajnokság kínálkozó alkalmát nem szalasztod el anélkül, hogy statisztikát ne készíts egyrő-másról. Én is összekülömböttem a rejtvénybajnokság statisztikáját mégpedig

részletesebben, mint te. Ezt nem dicsekvésköpen mondom, mert hiszen néked nem is állt ren delkezésre annyi adat, amennyi nekem.

Kimutatásomat betirében állítottam össze, mégpedig aszerint, hogy az egy-egy betűhöz tartozók közül hányan küldtek be megfetesít, mennyit és hány pontot szerzett összesen. A-betűs volt 8, 29 beklíddéssel, 526 pontszámmal. B-betűs 35 volt, 223 beklíddéssel, 5111 pontszámmal. C-betűs 10 volt, 48 beklíddéssel, 1219 pontszámmal. D-betűs 12 volt, 63 beklíddéssel, 1462 pontszámmal. E-betűs 6 volt, 31 beklíddéssel, 785 pontszámmal. F-betűs 17, beklíddés 107, pontszám 2526. G-betűs 13, beklíddés 67, pontszám 1692. H-betűs 17, beklíddés 54, pontszám 1004. I-betűs 4, beklíddés 18, pontszám 413. J-betűs 8, beklíddés 54, pontszám 1350. K-betűs 45, beklíddés 240, pontszám 5527. L-betűs 17, beklíddés 82, pontszám 1718. M-betűs 27, beklíddés 149, pontszám 3418. N-betűs 26, beklíddés 131, pontszám 3306. O-betűs 3, beklíddés 21, pontszám 406. P-betűs 15, beklíddés 98, pontszám 2384. R-betűs 9, beklíddés 50, pontszám 1192. S-betűs 29, beklíddés 171, pontszám 4390. Sz-betűs 25, beklíddés 130, pontszám 2735. Z-betűs 9, beklíddés 48, pontszám 1168.

Összesen volt tehát 398 beklíddő, 2096 pályázattal, 48.436 össz-pontszámmal.

Ezekből az adatokból azt az érdekes körülményt lehetne kiszámítani, hogy milyen betűsők érték el a legnagyobb sikert. Sajnos az időmől eddig nem tudtolt, hogy ezt a számadást megjelsem és attól félek, a jövőben sem futja. Pedig az összetett hármas szabály alkalmazásával meg lehetne csinálni. Nem tudom, hogy ti most anában minek nevezitek az összetett hármas szabályt. De azért nagyon kérek, ha ráérsz, készítsd el ezt a kimutatást akár te, akár közlitedek bárki, aki szívesen foglalkozik az ilyenféle dolgokkal. Nem baj, ha az apukáid, vagy a bátyáid segít egy kicsit, nagyon megköszönöm annak, aki megemlé, és beklíddé nekem.

Manapság az emberek nem igen foglalkoznak az ilyenféle dolgokkal, pedig megérné a fáradságot, mert belőlük sok érdekes megállapítást szűrhet le az, akit a mindennapok szűrke-ségén felül egyéb dolgok is érdekelnak.

Griessner Géza. Összinté örömmel gratulálók jó bizonyítványodhoz. Ez az örömem legyőzi a szomorúságomat amit az okozott, hogy proleki-cióval egyannítottad meg a rejtvénybajnokság nyertesének jutalmazását, sőt azzal is, hogy a »gazdagabb« pályázókat előnyben részesítettél. Tudom, hogy nem foglalt fel az értelmét annak, amit írtál. Nem is haragszom érte. Ha értékeltél

dás Ferike, Takács Magduska, Kanyó Malyi, Balaska Vincike, Radó Irénke, Tandori Pál, Fodor István, Mókus Imre és Terus, Gombár Veron, Diós Ilonka, Noszek István,

Keller Ilonka, Fischer Konrad, Beck János, Mazányi Terus, Andricsek Margit, Mészáros Böske, Kovács Laci, Takácsy Árpád és Gabi, Laddik Lajos, Németh László, Zúschliag Baba, Balogh Erzsébet, Bálint Anna, Katona Mancika és Anna, Bálint Juliska, Brezovác Márta és Iván, Bence Kati és Rózsika, Bollok testvérek, Papp testvérek, Fekete Mihály és Ilonka, Nagy Erzsike, Szivák Katica, Filkó Kati, Tobolka István és Anca, Hegedűs Éva, Szabó Aranka, Szabó Valéria, Farkas Erzsébet, Bellesis Rudí, Szántay Péter, Moritz Bandika, Vasas András, Istók Bandi, Baksa Sárka, Bezdán Erzsika, Schwarz Évi és Zupánc Rózsika, Fekete Mihály és Mariska, Pethő Pista, Molnár Mancika, Nagy Cirok Erzi és István, Hajas Margit, Apró Laci, Griesser Géza, Griesser Manci, Szűcs Pisti, és Ilonka, Vizi János, Bózsó Dersó, Török Janka és András, Jóláthy Szilvia, Szabó Vilma és Juliska, Kecskeméti Erzi, Mókus Terus, Hajdu Gizike és Mariska, Stefanidesz Olga, Daniel Józika és Gizike, László Laci, Bona Hortenzia, Jávör Gábrilla és Erzsike, Szénássy László, Szénássy Sanyi, Döme Terike, Szűcs Kálmán, Gál Gyula és Lali, Labányi Etelka, Spiller Károly és Eliza, Dujmo János és Feri, Siposs Gizella, Siposs Margit, Papp Sárka, Balogh Bösze, Szakács Teréz, Csongrády Etelka, Kocsis Eszti és Imke, Bódy Laci, Frey Károly, Budák Baba, Nagy János és Pista, Nagy Vilma Gombács Annus, Vastagh Imre és Gyuri, Sánta Jolánka, Sárosi István, Sárosi Vilma, Homola Juliska, Zahner Irén, Möriz László, Nacsa István, Czoczek Józika és Anti, Lukács Béla, Tóth Erzsébet, Pori Veronka és Pisi, Marschall Magdas, Tóth János, Marány Jani, Nagy Sanyi, Schubert Vera, Schubert Magda, Sztojács Laci, Horgosi Dezső, Trencsinyi Mariska.

A sorshuzárnál Erdős Eszternek és Margitnak (Szibinyi u. 48) kedvezett a szerencse. A noviszáki Union cukorkaüzlet eskoládáját a szerkesztőségben vegye át. Barna Béla (Ravancsika 38), a noviszáki Hering Stúdió fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Tóth János a szubotícai Ruff cukorkaüzlet eskoládáját ottani szerkesztőségünkben vegye át. Klein Zoltán könyvtálmát postán küldjük el. Peográdba.

Keresztrejtvény

Közli: Apró Laci

1	2	3	4	5	6	7	8
9				10			
11		17	13			14	
15		16			17		
		18					
19	20				21	22	
23			24	25	26	26	
27		28		29	30		
31							

Vizsintes: 1 Rajzolni tanít. 9 Falatozás, 10 Örlemény. 11 Köszöntés (ékezettel), 12 Bagoly hangja. 14 PB, 15 Házállat, 17 Mész lakja, 18 Pénzmem. 19. Mindenkinnek van. 21 Ilyen irat is van. 23 GO, 24 Az időt mutatja. 26 Ige, 27 Diszes más szóval. 29 Van grófi is és bárói is. 31 Magasabbrangu pap.

Függőleges: 1 Légi jármű. 2 Szaraz fű. 3. Csodálkozás. 4 ZS. U. 5 Utókarlya, 6 Indulat. 7 Gabona. 8. Ilyen szolgál is volt régen. 13. Csáva, 16 Ilyen a friss levegő, 17 Galamb hangja, 20 Nem hamar, 22...re ment. 24 Sor« betűi keverve. 25 Menyasszony. 28 Idegen kötőszó, 30 Szerszám (ékezettel).

MEGJELÉS

Betűrejtvények:

- 1..... 2.....
- 3..... 4.....

Kettős állatnevek:

- 1..... 2..... 3.....

Számítan rejtvény

Gyufaszál rejtvény:

Ugró rejtvény:

Műbakereső:

A beküldő neve és címe:

Az éhét elverte,
A szűrt a fűre
Le is terítette,
Elővette aztán
Szép kis furulyáját
S fújta, fujdogálta,
Azon a nótáját.

Hej, gyönyörűbb volt a

Furulya szólása,

Mint a sűrűben a

Vadgalamb bugása!

De százsorta szebb volt,

Ami felelt rája,

Valami kis tündér

Hangos kacagása.

De mégse tündér volt,

Egy kicsi legényke

Bizony, neked is csak

A válladig érne!

Hívta, hívogatta

Furulya szólása —

Ugy mondtá biz azt el

Szeme csillogása.

Le is hevert nyomban

A juhász szűrére.

Körül is futkosta

Kacagó kedvébe,

Becéző szavával

Elmondta apámnak;

Szászor megkérdezte:

Mit tizen anyámnak?

Egy leveles gallyal

Lágyan legyezgette,

Fujjon még egy nótát —

Boldogan sürgette.

Két kis kacsójával

Gyöngén simogatta,

Mint te az én arcom,

Ép úgy csókolgattál!

Ölelj meg, fiacskám,

kacagó pajásom —

Eddig van, nincs tovább,

A mesemondásom!

Mit susog a kósza szél?

Megjött már a Tél apó,

Hulldoggal a tiszta hó.

Táncot lejt a kósza szél,

Hallgassátok mit mesél:

Azt mondja, hogy régen bár,

Volt egyszer egy mesevár;

Színaranyból építve

Gyémántokkal szépítve.

Körültöte erdő volt,

Az erdőben zene szólt

Ezüst folyó folydogált,

Lepkesereg szálldogált.

Benn a várbán volt egy fa,

Nyoszolya állt alatta,

S aki abba beleült,

Mély álomba szenderült.

Almában az égben járt,

Angyalokkal együtt szállt,

Láthatta a jó Isten

S mindent, ami csodás fent.

Mikor aztán visszatért,

A fa lombja hozzáért,

S oly bívósen muzsikált,

hogy az álma tovaszállt.

— 0 —

Tavaszi karácsonyja

Tél volt. Zord, kemény, kegyetlen tél. Csikorogó hideg. Vágtattak az északi szelek. Az ég, mint sötétszürke mennyezet, fenyegetően árnyékolta be a didergő, szorongó világot. Hő borította az erdőt, csillogó puha hó.

Az egyik öreg tölgyfa nagyokat nyögött, aztán megszólalt:

— Istennem, Istennem, csak a csusz ne vette volna magát ennyire bele a gyökereimbe, csak az ne kinozna olyan rettenetesen!

— Oh, jaj, — szisszent fel mellette egy bükkfa, — oh jaj, nekem meg lefagyott egynéhány ágam, az se csekély fájdalom ám és a tavasz még olyan messze van.

— Hogyne volna messze, — mondták körülötte a fák, — hiszen még karácsony se volt.

— De az már nemsokára lesz, — sóhajtott végtelen szomorúsággal egy sudár fenyő.

— Hát ezt meg miért mondd olyan siró hangon? — kérdezte gye kis cser. — Neked a karácsonynak örülnöd kellene. Az hozzá számokra a megváltást, a diadalt. Szent estén visznek be téged és testvéreidet a városba a jó meleg kandalló elé, feldíszítenek arannyal-ezüsttel, mindennel, ami szép és jó, szernek-szájnak ami való, aztán körüláncolnak, körülujjonganak drága pici, boldog gyerekek — és te még sóhajtván beszélsz a karácsonyról!

Végtelen szomorúsággal válaszolta erre a fenyő:

— Igen ám, de meddig tart a dicsőség.... — aztán egy kicsit megakadt. — Ián nem is volt na szabad testvéreim előtt elbeszélmem, amit egy verebecske tavaly megsgott nekem. — De ki kellett mondania, ami a szívét nyomta, folytatta, folytatta tehát: — A kis madárka látta, hogy

Aknaházak

A hiszem, felesleges felvetnem a kérdést, szíves olvasóm, vajjon laknál-e örömet — pincelakásban? Kényszerű szükség nélkül aligha, hiszen nincsen ember, aki szívesen nélkülözné a napfényt, a levegőt, és sötét, nyirkos pinceudat rendezne be otthonának.

Példáig vannak esetek, mikor a barátságatlan, sötét földalatti helyiség hasznosabb és célszerűbb, a legszellősebb, legvilágosabb emeleti lakásnál is. Mert tegyük fel például, hogy — Isten őrizzen — háború tör ki. Néhány órával a hadüzenet után már nyakunkon a gázvető repülőgépek és gyilkos gázfelhőkkel árasztják el a várost. Akkor aztán mindenki, akít készületlenül a föld felett talál a föld alá, menthetetlenül a halál fia. Milyen a föld alatt megbúvó pincékben berendezett gázbiztos helyiségekben kell ilyenkor elhelyezni a lakosságot; a dohos pincegádor most életmentő lehet.

Vagy vegyünk egy másik esetet: mi történik, ha megmozdul a föld? A legutóbbi évtizedek nagy földrengései megmutatták, hogy nincsen az a szilárd emberi építmény, mely sértetlenül állja a földlökések retentő erejét. A földrengéstől rombadult házakból aránylag még a pincesor került ki legsérteletlenebbül. Paradox, de való tapasztalat: a háznak az a része marad még legjobban védve a rengés romboló hatásától, mely magába az ingó földbe van mélyesztve.

Ez a felismerés japán építész-körökben eredeti és merész építészeti gondolatnak lett a szülőapja. Köztudomásu, hogy Japán a világnak földrengésektől legsújtottabb országa. Még ma sem heverte ki teljesen annak az emlékeztető 1923-iki szörnyű katasztrófának a nyomait, mely csak magában Tokióban és környékén kétszáz ezer embert és milliárdnyi vagyoni értéket követelt áldozatul. Olyan iszonyú volt a földlökések ereje, hogy még a legmodernebb szerkezetű épületek is elpusztultak, vagy legalább is jelentékenyen megsérültek. Azóta ugyiszólván állandó a tudományos vita, milyen épületanyag és építésmód tenné a házakat leginkább földrengésállóvá. Sokan az amerikai felhőkötők mellett foglaltak állást, de aligha lehet, hogy még egy ilyen acélvázás házmastodon is sértetlenül állna az olyan méretű katasztrófát, aminő annak idején Tokiót végigpusztította.

Több neves japán építész-szaktekinél azonban mégis a felhőkötő mellett döntött, de némi

változtatással. Arról van ugyanis szó, hogy a japán városok felhőkötőit, — megfordítva építeneik. Illetve helyesen: nem felfelé, száz-kétszáz méter magasságba, hanem — szakitva az építészeti hagyományos „heliotropizmusá“-val — ugyanennyire lefelé a földbe. Egész felhőkötőmagasságu épületet süllyesztenének a föld megfelelően kivált üregébe. Persze nem „felhőkötő“ volna a neve, hanem analóg kifejezéssel élve, „földkötő“, esetleg „mélység karcoló“ (különösen ez utóbbi elnevezés használatos szakkörökben az érdekes tervezet megjelölésére). Egyiknek sem lévén azonban logikai értelme, véleményünk szerint inkább „aknaház“, aknak kellene nevezni ezeket a különös épületeket. Mert azok valójában: hatalmas átmérőjű, földbe süllyesztett henger alakú aknák, melyeket egymás fölé húzott s kellően berendezett emelet-, vagy helyesebben pincesorok tesznek ember számára alkalmas lakóhelyvé.

Persze az egész terv még csak papíron van meg, de szakértők szerint nem sokára megépül az első ilyen ház Japánban. Csak a „földszint“, illetőleg a „padlás“ látszik ki a földből; ebben vannak az üzlethelyiségek; a földalatti emelet sorok lakásokat, irodákat és hivatalos helyiségeket tartalmaznak. Mínt hogy a házat elsősorban a napfény és a szellőzés teszi lakályossá, gondoskodni kell az aknaház világításáról és szellőzéséről. Az előbbi célt szolgálja a henger közepén végigvonuló, koncentrikus világítóakna, melybe egy, az épület domború tetejére szerelt mozgótűkör bevetíti a napsugarakat. A tűkör követi a Nap járását, amíg tehát nappal van, az aknaházat legalsó emeletéig bevilágítja a természetes napfény, mely alkalmas prizma- és tűkörrendszer révén minden helyiségbe eljut. A légcseréről ventilátorokkal felszerelt aknak gondoskodnak, melyek az épület egész magasságában végigvonulva, a tetőzetten lévő, szűcsőszertű kúrtókkal állnak összeköttetésben. A külvilággal, illetőleg az uccaszinttel való kapcsolatot, akár a modern felhőkötőkben, expresszfolyonók tartják fenn.

Japán szakértők szerint az aknaház feltétlenül védelmet nyújt a földrengés ellen. Arról aztán már lehet vitatkozni, hogy milyen érzés ötven- vagy száznégy méterre lakni a föld alatt, elzárva a külvilágtól.

S A K K

SZICILIAI VEDELEM

Világos: Rauser

Sötét: Botwinik.

1. e4, c5, 2. Hf3, Hc6, 3. d4, exd4, 4. Hfxd4, Hf6, 5. Hc3, d6, 6. Fe2, g5, 7. Fe3, Fg7, 8. Hb3, Fe6, 9. f4, 0-0, 10. 0-0, Ha5, 11. Hxa5, Vxa5, 12. Ff3, Fc4, 13. Be1, Bd8, 14. Vd2, Ve7, 15. Be1, e5, 16. b3, d5, 17. exd5, e4, 18. bxc4, exf3, 19. c5, Va5, 20. Bd1, Hg4, 21. Fd4, f2+, 22. Kf1, Va6+, 23. Ve2, Fxd4, 24. Bxd4, Vf6, 25. Bdl, Vh4, 26. Vd3, Be3, 27. Be4, f5, 28. Be6, Hxh2+, 29. Ke2, Vf4, világos feladta.

A sakkjáték története

Írta: dr. Janny Géza†

Németországban Anderssen volt a legnépszerűbb mester, aki Baden-Badenben is első lett és a német bajnokságot többször is megnyerte. Kivüle még Neumann Hirschfeld és Paulsen L. voltak kiváló játékosok. Bécsben Kolisch, az oroszoknak Winower, az olaszoknak Dubois volt nemzetközi viszonylatban is kiváló mesterük. A balti tartományokban viruló sakkélet főleg Amelung kezdeményezésére vezethető vissza. Dániában Nielsen és Sörensen vezették be a dán-gambitot, melynek jóval később Mieses szerzett nevet.

Steinitz és Zukertort kora

Az 1862-es londoni verseny után Steinitz az angol fővárosban telepedett le és mint match-játékos felelmes hírne telt szert. Miután legyőzte Anderssent, Zukertortot és Blackburnét, felvette a „champion of the world“, azaz a „világbajnok“ címet.

Ebben a korban történik változás a sakkjáték stílusában, mert ugyancsak Steinitz volt az első, aki a pozíciójátékot formulázta, ő ismerte fel a gyenge pont jelentőségét, ő mutatott rá a zsilált gyalogállás veszélyeire s megmutatta a technikát, mellyel a pozícióelőnyt ki lehet használni. Mint teoretikus számos elemzéssel és a Steinitz-gambittal gazdagította az elméletet. Steinitz a világbajnokságot sikerrel védte meg Zukertort, Mackenzie, Günsberg és Csigorin ellen is. Steinitz a nyolcvanas évek végén stílusát továbbfejlesztette s következetessége sok egységbe került. Az 1892-es Csigorin-match után már nyilvánvaló lett, hogy csak egy fiatal óriásra van szükség, hogy a sakktrón gazdát cseréljen.

Németországban ekkor tűnik fel dr. Tarrasch, aki breslaueri, manchesteri, drezdai és leipzigai győzelmei után átveszi a vezető szerepet L. Paulsentől. (Folytatjuk).

SAKK-HÍBEK

Flohr lett a hastingsi verseny győztese. A hastingsi karácsonyi turné szencziációs eredményel zárult. Flohr megverte Aljechint az első díjat nyerte, míg a 2-3. helyen Aljechin és Lilienthal osztozkodnak. Eredmények: Flohr 7, Lilienthal és Aljechin 1/2, Eliskazes és Alekszander 5, lord Thomas 4 1/2, Miss Menschik és Taylor 3, Michel 2 1/2 és Milner-Bri 2 pont.

Beograd bajnoksága. A beogradi sakk-klub kiírta 1934. évi bajnoki versenyt Beograd bajnokságáért, melyen Beograd legjobb játékosai vesznek részt. A sorsolás, mely megtörtént a következők: 1. D. Hity, 2. dr. Braun, 3. D. Jurisity, 4. V. Petrovity, 5. Sz. Vukovity, 6. J. Nikolvity, 7. V. Filipovity, 8. O. Nedeljkovity, 9. V. Tomovity, 10. ing. J. Feuer.

Akik a könyvvezetést

valamint az összes irodai munkálatokat meg akarják tanulni akár személyes oktatás révén akár magánúton könyvből, azok irjanak prospektusért: **Borbély Lajos** könyvszakértőnek, Novisád, Postatiók 75.

bocsátotta, előnyös áron, tagjai rendelkezésére: 1. 50 para átnyomósos árvíz a +0.50 átnyomás nélkül. 2. 25 para frankobélyeg dupla felülnyomással. 3. 20 dináros frankobélyeg dupla portónyomással. 4. 5 dináros portó fordított felülnyomással. 5. 1 dináros portó kombinált fogazással. 6. 50 para, 1, 2 és 5 dináros portó 10 1/2 fogazással. A jövőben ugyancsak hozzájuttatjuk tagjainkat a fentiekhez hasonló különlegességekhez.

A zágrebi „Filatelistá“ — egyetlen belöldi szakklubunk — januártól kezdődőleg havonként jelenik meg. Az évi előfizetési díj, tagjaink számára, csekély 24 dinár. Előjegyzéseket kérjük e hó 25-ig címünkre beküldeni.

A szövetség korlátolt mennyiségben „vevős“ sorozatokat szerzett be (17 dinár + portó). Előjegyezni lehet az egyesületnél e hó 16-ig bezárólag.

A csereközpont noviszádi megbízottja: Weisz József, a noviszádi egyesület tagja. Cserelüzeteket ő veszi át, felülvizsgálja és továbbítja. Minden felvilágosítás tőle kapható a Habagban, a szerdai összejövetelek alkalmával.

Az újabban megjelent német „Nothilfe“ és az osztrák „Winterhilfe“ sorozatokra (névérték + költség) kérjük az előjegyzéseket e hó végéig beküldeni.

— 0 —

Régi bélyegek postai elárúsítása dec. 15-én megkezdődött Beograd, Zágreb, Novisád, Ljubljana, Sarajevo, Szplit és Szkepljében. — A noviszádi postán egyelőre ezen bélyegek kaphatók — tisztán bélyeggyűjtői célra: — 1. Az utolsó ószerbiai, ugynevezett korfui kiadás. Es pedig a párizsi és beogradi kiadások keverve, 2500 teljes sorozat 12 értékkel. Egyes értékek is kaphatók külön a 20 parát kivéve. — 2. Felülnyomósos bélyegek 1922, 1923, 1924 és 1925 évekből (Invalid bélyegek felülnyomva, amerikai 20 p. 60-ra és 5 din 8 dinárra; londoni 25 és 50 p. 3 dinárra. 11 különböző érték 69.95 din. értékben. Noviszádon 100 ilyen sorozatot adnak el. Egyes értékek is kaphatók: kivéve a 25 p., 3 dináros és 5 din. 8 dinárra. — 3. A londoni kiadásból egyes értékek kivéve 10 dinárosat. Ezt teljes sorozattal csak Beogradban árúsítják, ahol 170 teljes sorozat van meg. — 4. 300 teljes sorozat árvízbélyeg 106.50 dinárért sorozatonként. A bélyegek ezen maradékelemeit névértékben árulják bezárólag 1934. december 14-ig.

A noviszádi filatelisták egyesülettel készséggel eleget tesz vidéki tagjai rendeléseinek. Érdeklődni az egyesület titkárnál kell: Neupauer Ödön, Vilson utca 2.

A Noviszádi Filatelisták egyesület az átnyomósos bélyegkülönlegességekkel eddig a következőket

Felhívom a t. hölgyközönség szíves figyelmét külföldről újonnan beszerzett lemodernebb

plissé gépemre

amelyen legrovidebb időn belül végzek mindennemű totószerinti megrendelést, a legméréskeltebb srban.

Egyben felhívom szíves figyelmüket, hogy üzletemben továbbra is saját gépeimen végzek

asszurozást és endlízést, kézi- és géphímzést

a legkényesebb igényeket is kielégítően, ugyszintén mindennemű gombhúzózt, azonkívül szakszertien végzek függöny és mindennemű kézimunka montirozást, valamint vállalom szmirna és perza szőnyegek stuccolását, s minden e szakmába végo munkák lekftiame-retes és gyors elvégzését.

Előnyömömöm mindennemű új minta óriási választékban. Egyben értesítem a n. b. közönséget, hogy üzletemben válllok ruha és kelme testést valamint ruhafestést is.

Tisztelettel!

özv. Nagyejeóné
clonyomés és kézimunka üzlet
Novisád, Kraljica Maria u. 2. (Srpska Matka épület)

REJTVÉNYROVAT

Rejtvényszelvény

Jan. 14

Kivágni

Rovatvezető: Vig Bözsi

Rejtvénymegfejtők figyelmébe!

A jutalom kiosztásában csak azok vehetnek részt, akik a megfejtés pontos címükkel ellátva küldik be. — A szelvény nyitók szelvényét házhoz kap, nem kell feljárná érte a szerkesztőségbe. — A megfejtéseket esütőtűk estig kell eljuttatni a szerkesztőségbe, a rejtvény szelvény kíséretében. Egy helyes és beküldése elendő. — Felhívjuk olvasóinkat, hogy képe, betű- és keresztrejtvények szívesen vázunk, amelyek közül a tanácsadó a helyeseket közölni fogjuk. Akiknek a rejtvénye megjelenik, részt vesz a heti sorsolásban.

KERESZTREJTVÉNY

Közlő: Vig Bözsi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	12			13	14		15		16	
17	18							20	21	22
	23		24					25		
26			27				28		29	30
31		32			33	34		35	36	37
	38							39		
40	41	42			43	44		45		46
47	48				49			50	51	52
53	54a			54					55	
	56		57		58				59	
60	61			62	63			64		65
66			67		68			69		70
71		72								73
74	75		76				77			78
79		80				81	82	83		84
	85				86			87	88	
89	90			91					92	93
94			95		96				97	
98			99		100		101		102	
			104					105		
106	107		108			109		110	111	112
113		114		115		116		117	118	
	120		121							123
124				125					126	127
		128		129		130			131	
132										133

Vízszintes. 1. Kötő olasz festő (1498–1554). 7. Frisshumoru német operaszerző vezetéknéve. 12. Időmérő. 13. Robinzon írója. 16. En latinul. 17. Senki, idegen szó. 19. Orosz cárnő neve. 21. Tehát. 23. Lengyel baritonista. 26. Élesít. 27. Vissza ékezet törlendő, női név. 28. A „hamupipőke”. 29. Hírreves építőművész. 31. Járunk rajta. 32. ...oria. 33. Férfi becenév. 35. Tudós mássalhangzó. 37. Két egyforma magánhangzó. 38. Lábpont. 39. Petőfi Sándor is ez volt. 40. Állóvíz. 42. Ön más nyelven. Utolsó betűje kettőzve. 43. 49 függőleges. 45. Ital keverve. 46. Vissza számszám. 47. Angol kártyajáték

neve. 49. Ilyen rész is van. 51. Adni ige egy alakja. 55. Névelő. 54a. Klasszikus skála „e”-je. 54. Petőfi költemény címe (j—i). 55. Állathang. 56. Vissza nem oly. 58. A dal. 59. Gummi szövetbetét. 60. Hátsóindiai hegység Birmában húzódik. 63. Latinul szeretek. 64. A. H. M. A. S. E. 66. Futballisták öröme. 67. Fog-e írni, másképen. 69. Spanyol királynő. 70. Mond németül. 71. L. R. 72. Ambroise Thomas műve. 73. Vissza bánat. 74. Női név. 76. Elhunyt híres filmsztár keresztnéve. 77. Goethe „Königje”. 78. A föld mitológiai megszemélyesítője. 79. Keletindiai bensülött fejedelem. 81. Csapadék

névelő. 83. Különekedő más szóval c—z. 85. Magánhangzók a 81. függőleges szóból. 86. Sár államnyelven. 88. Era betűi keverve. 89. Kevert német sziget. 91. Arany János „Agnos asszony” című verse. 92. Külföldi kómikus. 94. Abonnál, visszafelé. 96. Boldog latinul. 97. Evben, utolsó betű felesleges. 99. Balatonba ömlik. 101. „L”-l női név. 102. Név, más nyelven. 104. ... H. l. 105. Vissza földműves. 106. Híres román teniszbajnok neve „u” betűk nélkül. 108. T. F. N. 109. A 26. függőleges 2. 9. és 1. betűi. 111. Női név. 112. Japán játék. 113. Gyakran halljuk a pesti stúdióból. 115. Van ilyen iskola is. 117. Vissza „z”-vel híres énekesné keresztnéve. 119. Kevert „giz”. 120. A leghíresebb olasz modern színművész. 124. Afrikai folyó, a Csad-tóba ömlik. 125. Palesztinai város. 126. Idegen nyelven lóhere. 128. Vissza ugyanaz, mint vízszintes 112. névelővel. 130. Kerges. 131. Telen hordják. 132. Aida szereplője. 133. Férfi név.

Függőleges: 1. Vissza tagadás. 2. Regény. 3. Korc anagrammája. 4. Tavasz kezdete. 5. Hozzá nő, másképen. 6. Varrógépmárka, utolsó betűje kettőzve. 7. Fogyték németül. 8. Kicsinyítő képző. 9. Sok nem cselekszik csak... 10. Nem lassu keverve. 11. 81 vízszintes betűi keverve. 14. Váratlanul francia nyelven fon. 15. Olfmi. 18. állat tárgyszóban. 19. Vörös festék. 20. Homeros Iliásának egy alakja. 22. Ló. 24. Megsért latinul. 25. Víznyos daganat görögül. 26. A németek leghíresebb karmestere. 30. Tompa Mihály költemény címe. 32. Jó ha van a kuglófban. 34. Mórész Zsigmond műve. 36. A lusta diák nem szereti. 41. Söhaj. 43. Közép olaszországi városka y=i. 44. H. l. ... nagyobb parkban van. 46. Mássalhangzó fon. 48. Pásztor-költemény. 49. Török katonai rang. 50. I J A. 52. A nagy szoba. 57. Két női becenév. 59. Filmkómikus keresztnéve. 61. A legnagyobb ütőer. 62. Tivornya. 64. Vissza svajci folyó. 65. Kiváló német zongorás. 68. Egyenlő 69 vízszint. 69. Szerv. 75. Magyar énekesné vezetéknéve és keresztnévének mássalhangzó. 78. Rhone mellékfolyója. 80. Hangszerel. 81. Fasor idegen nyelven. 82. Nagypapa változata. 84. Olasz boxbajnok. 86. Főzések. 87. Magasztos költemény. 90. Francia névelő. 93. Palics. 95. Atlanti óceán kisebb öble. 97. „S”-el a végén több szavoyai fejedelem neve. 98. Há. 100. Svájci város, Neuchatel közelében. 102. Folyó Délamerika északi részén. 103. Em. 107. Késgyermeket köszöntünk így. 109. Török törvénytudós fon. 110. Festményedet ide helyezd. 112. Vissza skót sziget. 114. Egyszer neked is lesz. 116. Most államnyelven visszafelé fon. 118. Kelme. 119. Morvaországi város. 121. Rádióállomása van. 122. Olvadt salak. 123. Kép görögül. 124. Eső után van. 127. Vissza, az amerikai polgárháboru egyik hadvezére. 129. Időhatározó visszafelé. 131. Helyhatározó rag.

Rejtvénymegfejtés

Január 7-én megjelent rejtvényünk helyes megfejtése. Keresztrejtvény: Vízszintes sorok: Ali, Bob, Dió, Ravag, Viv, Ako, Tor, Oli, V. R. R. Invázió, Kos, Ige, Tik, Szi, Dac, Lassu, Vol, Erő, Jam, Függőleges: Aba, Ida, Irisz, Világos, Kvota.

Heti ajándékaink

E héten jutalomban részesülnek. Balli Bözsi Adamovics telep III. 63 fényképet kap a Boulevard főtónál. Pájer Józsefné, Mileticseva 44 fényképet kap a Hering Stúdióban, Halmos János könyvjutalomban részesül.

Üzenetek. H. M. Káty. A szelvényt postán kapja meg. Üdvözlöt.